

Mục Lục

Hình bìa: Nhân Quyền Cho Việt Nam

- 02 Thư toà soạn
- 04 Thư mời họp khoáng đại cộng đồng
- 05 Thông báo của GD Quân Cán Chánh VNCH/ HL
- 06 Bản tin đặc biệt
- 09 Thời sự
- 12 Bình luận (Lý Thái Hùng)
- 14 Bản lên tiếng (Việt Tân)
- 15 Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng
- 16 Tin Hòa Lan
- 18 Tin Thế Giới
- 20 Tin Việt Nam.
- 22 Truyền thông xã hội dân sự
- 23 Phỏng vấn ông Huỳnh Văn Công
- 33 Người tình và quê hương (Trần Hoàng Yến)
- 34 Chuyện xưa (Nam Bình Bùi Công Hải)
- 37 Truyện ngắn: (Topa Hòa Lan)
"Cơm không lành canh không ngọt"
- 44 Góc bạn trẻ (TrangĐài Glassy TrầnNguyễn)
- 47 khoa học đời sống (Ks. Trần Tấn Hồng Đức)
- 49 Trang sức khỏe (Bs. Nguyễn Ý Đức)
- 51 Vui cười (sưu tầm)
- 52 Phân ưu/ cáo phó
- 53 Quảng cáo
- 54 Nhạc: Nguyễn Quyết Thắng

7h0

- Lưu Vong "Mưa đêm" (3)
- Hoài Tâm Niệm "Bước chân thư giản" (11)
- Toàn Tâm Hòa "Đừng trách mùa thu" (13)
- Phan Bội Châu "Sống" (33)
- TrangĐài "Nhớ Côn Sơn" (36)
- Lưu Vong "Lạc lòng chợ" (43)
- Trần Hoàng Yến "Tình nhớ" (48)

Việt Nam Nguyệt San

Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL

Vietnam Magazine

Tijdschrift van Vietnamese

Vluchtelingen in Nederland

Website: www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Kroeten 9

4871 JT Etten-Leur Nederland

Email: info@congdonghoalan.com

Telefoon: +31 (0)6.38544847

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

t.n.v. AVVN

Chủ nhiệm: Nguyễn Hữu Phước

Chủ bút: Nguyễn Đắc Trung

Thủ Quỹ: Nguyễn Khai Trí

Kỹ thuật: Bạch mai

Phát hành: Hans Smeekens

Với sự cộng tác của

Bạch Mai, Đinh Ngọc Hiền, Đặng An, Đỗ Văn Bùi, Hoài Tâm Niệm, Vành Khuyên, Lê Quang Kế, Miên Thụy, Ngô Thụy Chương, Nguyễn Đắc Trung, Trần Hữu Sơn, Nguyễn Quyết Thắng, Ông Năm Chuột, Tam Hợp, Tiểu Yến Tử, Thái Tăng An, Trúc Hà, TyNa, Trần Quốc Hiền, Nguyễn Lê Hồng Hưng, Nguyễn Hoàn Nguyên, Nguyễn Hiền, Võ Đức Tiến, Thảo De Wit, Trang Đài Nguyễn, Ý Nga, Topa, Trần Tấn Hồng Đức, Tuyết Lê, Hans Smeekens, Anh Quang, Trần Hoàng Yến, San Hàn.

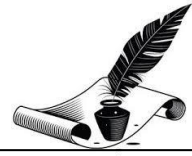
Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Thư toà soạn

Kính thưa quý đồng hương,

Dưới sự cai trị của đảng cộng sản Việt Nam, tất cả những người đấu tranh cho nhân quyền và tự do dân chủ đều bị cộng sản ghép tội là “*phản động*”, chống lại đảng, nhân dân và tổ quốc. Với tội danh này, những người yêu nước bị đảng kết án nặng nề với bản án nhẹ cũng vài năm tù và có thể bị kết án nặng là tù chung thân hoặc tử hình như được ấn định trong luật hình sự của cộng sản Việt Nam.

Nếu định nghĩa “*phản động*” là những hành động phản quốc và hại dân, thì đảng cộng sản Việt Nam mới chính là kẻ cực kỳ phản động.

Kể từ khi Hồ Chí Minh làm tay sai cho Nga Tàu, đem chủ thuyết cộng sản Mác Lê áp đặt trên quê hương Việt Nam, người cộng sản đã phản quốc và hại dân như thế nào?

- **Chúng đã gây nên cuộc chiến tranh tàn giữa hai miền Nam Bắc trong 20 năm kể từ năm 1955 đến năm 1975**, xé bỏ các hiệp định Geneve, Paris do chính chúng ký kết, xua quân từ Bắc vào Nam tha hồ chém giết, gây tử vong cho hàng triệu người Việt Nam.

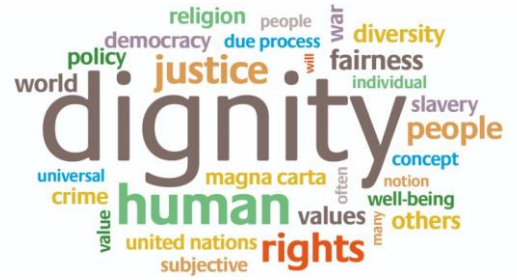
- **Chúng đã cướp đoạt tài sản của người dân bằng cách đầu tó địa chủ ở miền Bắc, đánh tư sản ở miền Nam, và chiếm đất của dân dưới danh nghĩa “quy hoạch”**, tịch thu hoặc mua rẻ của dân rồi bán lại cho các doanh nhân với giá cao và bỏ tiền vào túi các quan chức. Ai chống đối thì đã có súng đạn đối phó, điển hình vào ngày 9/1/2020, cộng sản đã xua 3.000 ngàn quân tấn công xã Đồng Tâm, xông vào nhà cụ Lê Đình Kinh và giết cụ ngay trong đêm tối, thân nhân và những người chống đối khác thì bị kết tội tử hình hoặc tù giam nặng nề.

- **Chúng đã áp dụng chính sách trả thù đối với người dân miền Nam bằng cách thiết lập các trại tập trung được mệnh danh là “trại cải tạo”** để nhốt những người mà chúng gọi là nguy quân nguy quyền, thành lập các khu “kinh tế mới” để đày đoạ người dân, phân biệt đối xử với những người có thân nhân làm việc cho chế độ Việt Nam Cộng Hoà.

- **Chúng đã huỷ diệt một nền văn hoá nhân bản của Việt Nam bằng cách giáo dục lòng căm thù, chia rẽ, nghi kỵ, con tố cáo cha, vợ tố cáo chồng**,... chúng biến người dân trở thành những công cụ cho chúng xử dụng bằng những chiêu bài như “yêu nước là yêu chủ nghĩa xã hội”, “mọi việc đã có đảng lo”, chúng biến tên tội đồ Hồ chí Minh trở thành một vị thánh buộc người dân phải tôn thờ.

- **Chúng đã dâng đất và biển cho quan thầy Trung Cộng, các vùng đất như Ải Nam Quan, Thác Bản Giốc của Việt Nam nay trở thành đất của Tàu**. Ngày 14 tháng 9 năm 1958 thủ tướng Việt Cộng Phạm Văn Đồng đã gửi thư đến thủ tướng Trung Cộng Chu Ân Lai “tán thành và tôn trọng bản tuyên bố ngày 4 tháng 9 năm 1958” của Trung Cộng quyết định về hải phận 12 hải lý bao gồm các quần đảo Tây Sa (Xinsha) và Nam Sa (Namsha) là cách nói của Trung Cộng để chỉ Hoàng Sa (Paracel Islands) và Trường Sa (Spratly Islands) của Việt Nam.

- **Chúng tiếp tục bán nước bằng cách âm mưu để Trung Cộng mượn 99 năm các đặc khu kinh tế Vân Đồn (tỉnh Quảng Ninh, miền bắc), Bắc Vân Phong (tỉnh Khánh Hoà, miền Trung) và Phú Quốc (tỉnh Kiên Giang, miền Nam)**, nhưng kế hoạch này được quốc hội hoãn thông qua do sự phản đối của người dân trong các cuộc biểu tình lớn tại Saigon, Hà-Nội, Đà Nẵng, Nha Trang, Bình Dương, Đồng Nai,... vào ngày 10/6/2018.

Nơi nào Việt Cộng đến, người dân đều bỏ chạy, điển hình là cuộc di cư của 1 triệu đồng bào miền Bắc vào Nam năm 1954, cuộc vượt biên vượt biển tìm tự do của hàng triệu đồng bào sau khi cộng sản chiếm miền Nam năm 1975, những người không có điều kiện ra đi đành phải ở lại sống dưới sự cai trị hà khắc của cộng sản.

Trong thời gian qua, cảnh bỏ chạy của hàng trăm ngàn người dân

rời thành phố về quê do không được giúp đỡ của nhà cầm quyền cộng sản trong nạn dịch Corona lại tái diễn trên quê hương Việt Nam. Qua chính sách đối phó nạn dịch Corona ngu xuẩn và vô nhân đạo của Việt Cộng, giờ đây nhiều người đã dần tỉnh ngộ, nhìn thấy ai mới thực sự là phản động và càng quan tâm chính trị nhiều hơn.

 YouTube Những đài phát thanh của “Phản Động” trên YouTube như N10Tv của Trương Quốc Huy với trên 1 triệu người ghi danh, của Luật sư Nguyễn Văn Đài và những cá nhân tổ chức hải ngoại khác nói lên tiếng lòng của người dân càng ngày càng được nhiều người dân trong nước theo dõi và ủng hộ. Đã đến lúc người dân Việt Nam trong và ngoài nước cần đồng tâm hiệp lực xoá bỏ chế độ độc tài vô nhân cộng sản để xây dựng một đất nước Việt Nam Tự Do, Dân Chủ và Nhân Bản.

Chúng tôi xin thông báo cùng quý vị đóng góp bài vở cho Việt Nam Nguyệt San số 326 tháng 12/2021, xin gửi về địa chỉ dtnguyen@quicknet.nl hạn chót nộp bài ngày 11/12/2021.

Nguyễn Đắc Trung
Chủ bút Việt Nam Nguyệt San

MƯA ĐÊM

thơ Lưu Vong

Mưa đêm từng giọt thì thầm
 Nằm nghe dĩ vãng đếm dần thời gian
 Vi vu gió dạo cung đàn
 Nằm nghe tiếng thở tiếng than cuộc đời
 Mưa đêm từng giọt chơi vơi
 Giọt rơi nặng nhẹ như lời trời trăn
 Đêm mưa nghe một ăn năn
 Xa rồi trận địa xe lăn máu tròn
 Nghìn trùng ôm một oán hờn
 Vì đâu buông súng lựu hồn chiến binh
 Vì đâu dân Việt điêu linh
 Đã tàn chinh chiến còn tình nước non
 Mưa rơi bong bóng bên hiên
 Nát lòng con mẹ qua miền tịch liêu
 Xót xa nỗi nhớ chín chiều
 Khói lam bếp tỏa cánh diều sáo bay
 Mưa đêm từng giọt lên tay
 Cho nhau nỗi nhớ lên ngày buồn tênh
 Rồi ôn kỷ niệm chong chênh
 Mưa xưa ướt áo nông nghênh tẩm trường

Bây giờ mưa rớt muôn phương
 Mưa về nặng giọt sầu thương ngại ngần
 Mưa đêm đổ xuống hồng trần
 Giọt thương giọt nhớ cho lần ra đi
 Mưa đêm ướt một chia ly
 Bến xưa quạnh quẽ người đi chưa về
 Bao năm con mẹ đã thề
 Ôm yên gối trống sơn Khê đội thù
 Rừng khuya còn mãi âm u
 Mưa đêm nghe một mịt mù xót xa
 Mưa qua trận địa xoá nhòa
 Chiến hào năm cũ đã hòa máu xương
 Năm xưa có một chiến trường
 Tan đàn con Việt tha phương cuối trời
 Giờ thì mưa ướt rã rời
 Mưa đêm con Việt khan lời mẹ đâu?

Lưu Vong

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản Tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen In Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in the Netherlands
Kroeten 9 – 4871 JT Etten-Leur – Nederland. Tel: +31- 076-5038426
IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN
Website: www.congdonghoalan.com @: info@congdonghoalan.com

Thư mời

Kính gửi: - quý đại diện các tôn giáo;
- quý đại diện các đoàn thể, tổ chức;
- quý thân hào nhân sĩ;
- quý đồng hương,

Đề mục: **hợp khoáng đại cộng đồng.**

Etten-Leur, 16-10-2021

Kính thưa quý vị,

Đầu thư, thay mặt Ban Chấp Hành Cộng Đồng chúng tôi kính lời thăm hỏi vấn an sức khỏe của quý vị cùng quý quyền trong cơn đại dịch toàn cầu Covid 19. Cầu mong cho tất cả chúng ta, nói riêng và toàn thể nhân loại, nói chung được sớm thoát qua cơn đại dịch hiểm ác này.

Thưa quý vị,

Mặc dầu các làn sóng dịch bệnh đã tạm lắng diệu, thế nhưng dịch bệnh vẫn chưa hoàn toàn được kiểm soát. Tuy nhiên, không một ai biết đến bao giờ thì nhân loại sẽ được trở lại sinh hoạt bình thường như xưa!

Đến nay thì tình hình dịch bệnh đã có chút khả qua, và dựa trên buổi sinh hoạt thường kỳ của Ban Thường Vụ Cộng Đồng vào ngày 10-10-2021 tại Den Bosch chúng tôi đã lấy quyết định sẽ tổ chức buổi sinh hoạt khoáng đại cộng đồng lần đầu tiên kể từ khi chính thức nhận nhiệm vụ vào ngày 04-10-2020 (nhiệm kỳ 2020-2023).

Nội dung của buổi sinh hoạt này là nhằm tường trình những công việc mà Ban Thường Vụ Cộng Đồng đã thực hiện trong thời gian qua và những công tác dự kiến sẽ thực hiện trong thời gian sắp tới, trong đó không thể thiếu những góp ý quý báu của quý vị.

Trong tinh thần kết đoàn, hợp quần gây sức mạnh chúng tôi kính mời quý vị nhín thì giờ quý báu đến tham dự buổi sinh hoạt khoáng đại cộng đồng nói trên sẽ được tổ chức vào ngày **chủ nhật, 28-11-2021**.

Thời gian: **từ 14 giờ đến 17 giờ**

Địa điểm: **'t Veerhuis - Nijemonde 4, 3434 AZ Nieuwegein**

Sự hiện diện của quý vị là niềm khích lệ lớn lao cho Ban Thường Vụ Cộng Đồng, nói riêng và cho toàn thể cộng đồng của chúng ta, nói chung.

Trân trọng kính chào thân ái,

Nguyễn Hữu Phước

Chủ Tịch Cộng Đồng

** Lưu ý: vì lý do an toàn y tế xin quý đồng hương nhớ mang theo bằng chứng đã chính giữa QR code hoặc giấy chứng nhận để được vào cửa.*

DANH-DỰ TỒN-QUỐC TRÁCH-NHIỆM

GIA-ĐÌNH QUÂN-CÁN-CHÍNH VIỆT-NAM CỘNG-HÒA TẠI HOÀ-LAN

FVVN : Banknr 4861397

GIA ĐÌNH QUÂN CÁN CHÍNH VIỆT NAM CỘNG HOÀ- HOÀ LAN
NL 20 INGB 0004 861397. - DENBOSCH

Quý ân nhân, quý niên trưởng cùng quý chiến hữu thân kính,

Đã gần 2 năm mà cơn dịch Vũ Hán vẫn chưa chấm dứt, có lúc nó lắng xuống mang lại cho chúng ta cảm giác tai ương đã qua nhưng nó lại bùng phát trở lại với những biến thể nguy hiểm hơn.

Tình hình diễn biến như thế mấy ai tránh nỗi lo âu? Nhưng dù sao chúng ta cũng được chính quyền sở tại lo lắng chăm sóc chu đáo làm cho chúng ta có vững niềm tin trong cuộc sống. Trong cái phước duyên may mắn chúng ta đang có không khỏi chạnh lòng nghĩ đến hoàn cảnh bi đát của anh em TPBVNCH đang vất vưởng ở quê nhà, những người mà lúc trẻ đã một thời oanh liệt mang chính máu xương mình bảo vệ non sông, chẳng may trong phút chốc trở thành phế nhân, kể từ đó cuộc đời các anh đi vào lối rẽ thê lương không lối thoát và như thế đã 46 năm ngày càng bi đát hơn khi tuổi đời chồng chất mà mảnh áo, manh quần và bữa ăn đạm bạc hàng ngày trở thành niềm mơ ước của các anh ! Thật xót xa ...

May mắn thay những đoá hoa nhân ái đâu đó vẫn còn tỏa hương trong cộng đồng tỵ nạn khắp năm châu trong đó có cộng đồng tỵ nạn nhỏ bé mà thân thương của Hoà Lan chúng ta, từ đó đã mang lại cho anh em niềm hy vọng, sự an ủi cuối đời!

Đến đây xin một phút yên lặng để tri ân một đoá hoa nhân ái vừa héo hắt rơi theo cơn gió thu lạnh lẽo 2021: Nguyên Phước Huỳnh tích Anh, dù mang bệnh nan y gần 10 năm qua do sức khoẻ không cho phép nên anh không hiện diện trong các buổi cơm gây quỹ giúp TPB nhưng anh luôn gửi yểm trợ, tháng 8/2021 anh đã gửi một lần và trong những ngày cuối đời trước khi ra đi vào tháng 10 anh lại gửi một lần yểm trợ mà anh gọi là chút tình để lại trước khi anh đi xa... Nguyên cầu anh linh của anh sớm về miền an tịnh ...

Nhân đây kính thông báo đến quý ân nhân sự yểm trợ từ 1/10 đến 31/10/2021:

- Anh chị Hồ cảnh Thuần	€ 50	- chị Lê TNA	€ 20
- ô,bà TM Đình/VT Đổ	€ 150	- ô,bà V U Nguyễn/TM Nguyễn	€ 100
- anh Hoàng trọng Định	€ 50	- anh Huỳnh tích Anh	€ 50
- anh chị Đình đức Quyết	€ 50	- ái nữ anh chị Nguyễn ngọc Giàu	€ 250
- chị Huỳnh thị thanh Xuân	€ 50	- anh chị Trần công Thành	€ 100
- anh chị Nguyễn văn Châu	€ 100 (lần 2)	- chị Văn lệ Phương	€ 100
- chị Liên Trì	€ 5/tháng		

Số yểm trợ nhận được của quý ân nhân chúng tôi đã gửi về € 6.000 kể từ 10/2021 khi sự giao tiếp đi lại giữa các nơi bên Việt Nam cho phép.

Thay mặt anh em TPBVNCH xin chân thành tri ân quý vị và cầu chúc quý vị và gia quyến luôn an lạc .

Thân kính ,

BCHGDQCCVNCH- Hoà Lan

Bản tin đặc biệt

BREAKING NEWS

Truyền thông quốc tế gọi món bò dát vàng của ông Tô Lâm là Bò Cộng sản
RFA 6/11/2021

Từ ngày 4/11 đến nay, tức một ngày sau khi các hình ảnh và video chiếu cảnh Bộ trưởng Công an Tô Lâm cùng Chánh văn phòng Bộ Tô Ân Xô ăn thịt bò dát vàng ở London, Anh, được đăng tải trên mạng xã hội, hàng loạt báo chí nước ngoài thi nhau viết bài về bữa ăn đặc biệt này.

Trang RFA tiếng Anh là trang đầu tiên có bài viết về bữa ăn đắt đỏ của Bộ trưởng Tô Lâm nhân chuyến đi tháp tùng Thủ tướng Phạm Minh Chính tới Anh và Pháp của ông Bộ trưởng.

“Người Việt Nam thấy bữa ăn bit tết tối đắt đỏ ở London của người đứng đầu ngành công an rất khó tiêu hoá” là tựa của bài viết trên

Bài viết của RFA chỉ ra rằng với mức lương tương đương khoảng 660 đô la một tháng của một ông Bộ trưởng, làm sao ông Tô Lâm có thể có tiền chi cho một bữa ăn có giá trung bình lên đến khoảng 1.975 đô la tại nhà hàng của “thánh rắc muối” Salt Bae chuyên phục vụ cho người giàu và nổi tiếng thế giới.

Trang BBC tiếng Anh viết bài *“Bộ trưởng Việt Nam bị chỉ trích vì bữa ăn tối bit tết nam vàng của Salt Bae”*. Bài báo viết:

“Việt Nam, đất nước từng bị coi là một trong các quốc gia nghèo nhất

thế giới, đã trải qua sự phát triển kinh tế ngoạn mục trong 30 năm qua, tuy nhiên phần đông dân chúng vẫn sống dưới mức nghèo khổ.

Thu nhập tháng của người dân Việt Nam trung bình là ở khoảng 230 đô la trong năm 2021, theo số liệu của Tổng cục Thống kê.

Nền kinh tế của đất nước Đông Nam Á này đã bị ảnh hưởng nặng nề bởi đại dịch do vi-rút corona gây ra và người dân vừa trải qua một đợt bị phong tỏa ngặt nghèo để kiểm chế sự lây lan của vi-rút”.

Trang Daily Mail của Anh có bài viết với tựa: *“Quan chức cộng sản Việt Nam bị phát hiện ăn bò bit tết dát vàng tại tiệm Salt Bae ở London”*.

Bài báo cho biết, các bữa ăn tại nhà hàng nổi tiếng này thường có giá *“ngát ngưỡng”*, có thể lên tới 37.000 bảng Anh bao gồm gần 5.000 bảng tiền phí dịch vụ.

ABC News của Australia đăng bài *“Người Việt Nam khó chịu vì video Salt Bae bón bit tết dát vàng cho Bộ trưởng Công An”*.

Bài viết mở đầu: “một video với cảnh đầu bếp nổi tiếng Salt Bae bón miếng bít tết dát vàng cho một quan chức quyền lực người Việt Nam tại một nhà hàng sang trọng ở London đã gây tức giận ở đất nước Đông Nam Á, nơi bình quân một người chỉ kiếm được vài đô la một ngày”

Phần cuối bài, ABC News viết: “Không rõ đoạn video này được quay khi nào, nhưng ông Lâm đang ở Anh để dự thượng đỉnh biến đổi khí hậu COP26 và gặp Bộ trưởng Nội vụ Anh hôm thứ hai.

Ông Lâm, một trong 18 người thuộc Bộ Chính trị, là Bộ trưởng Công an từ năm 2016 tới nay và là người có đường lối cứng rắn đối với các phong trào nhân quyền ở đất nước cộng sản.

Ba năm trước, Tổng thống Venezuela Nicolas Maduros cũng bị chỉ trích vì đã ăn tại một nhà hàng của tập đoàn nhà hàng này ở Thổ Nhĩ Kỳ”

Trang The Sun gọi bữa ăn của Bộ trưởng Tô Lâm là **Bò Cộng sản** trong bài: “Bò Cộng sản: lãnh đạo cộng sản gây tức giận sau khi được đầu bếp nổi tiếng Salt Bae bón cho ăn bò dát vàng”

Jakarta Post của Inonesia cũng có bài “Người Việt Nam tức giận vì món bò bít tết dát vàng của bộ trưởng”.

Bài báo cho biết rất nhiều người đã bày tỏ tức giận sau khi đoạn video chiếu cảnh ông Tô Lâm ăn bò dát vàng ở London được lan truyền rộng rãi trên Facebook và Tik Tok hôm 5/11.

“Rất nhiều trong số post (bày tỏ trên mạng) tỏ ra giận giữ về sự suy đồi đạo đức được thấy trong khi đất nước đang vật lộn trong hậu quả của làn sóng dịch COVID-19 khiến nhiều người mất việc và ảnh hưởng nặng nề đến GDP của Việt Nam”

Ngoài ra, còn một loạt các trang báo khác trên thế giới cũng đăng bài về bữa ăn này của Bộ trưởng Tô Lâm như **Bangkok Post, The StraitsTimes, Yahoo News**....

Trong khi đó, báo chí Nhà nước Việt Nam hiện vẫn yên lặng về bữa ăn nổi tiếng của Bộ trưởng.

Trên trang Facebook, một số Facebooker được cho là thân với Chính phủ Việt Nam giải thích Bộ trưởng Tô Lâm đi ăn ở nhà hàng đắt đỏ là do được mời. Có giải thích là ông Lâm được Bộ trưởng Nội vụ Pháp mời, có nơi nói do Anh mời, thậm chí có Facebooker còn nói ông Lâm và đoàn được chính phủ Thổ Nhĩ Kỳ mời.

Salt Bae là loạt nhà hàng nổi tiếng của đầu bếp người Thổ Nhĩ Kỳ. Loạt nhà hàng này đã mở ở nhiều nơi trên thế giới bắt đầu từ năm 2010 đến nay.

Người dân phản nộ trước bữa ăn dát vàng của Bộ trưởng Công an Tô Lâm

RFA 05-1-2021

Bác sĩ ở Đà Nẵng ăn mì gói để chống dịch và bữa ăn dát vàng của Bộ trưởng Công an Tô Lâm

Nhiều người dân Việt Nam tỏ ra giận dữ với một đoạn video được đăng tải hôm 3/11 quay lại cảnh bữa ăn tối dát vàng của Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm, cùng với đoàn tùy tùng bao gồm Chánh văn phòng, Phát ngôn nhân Bộ Công an - Tô Ân Xô ở một nhà hàng sang trọng của của anh chàng Salt Be, trong lúc nhiều người khó khăn vẫn chưa nhận được hỗ trợ của chính quyền.

Thời điểm đăng video của “thánh rắc muối” diễn ra cùng lúc với chuyến thăm của Thủ tướng Phạm Minh Chính tham dự Hội nghị về biến đổi khí hậu của Liên Hiệp Quốc tại Anh và chuyến thăm Pháp ngay sau đó, trong đó có sự tháp tùng của hai nhân vật kể trên.

Trong video dài 41 giây có đoạn ông Bộ trưởng được phục vụ món bò bít tết dát vàng, và được

đích thân chủ của chuỗi nhà hàng nổi tiếng thế giới bón miếng ăn tận miệng theo đúng nghĩa đen.

Video này sau đó được người dùng mạng xã hội ở Việt Nam chia sẻ lại vào tối ngày 4 tháng 11 và nhanh chóng được lan truyền rộng rãi.

Vô vàn bình luận đã được đưa ra về bữa tối sang trọng này, trong đó nhiều người tỏ ra giận giữ trước điều mà họ cho là “xa hoa, hoang phí” của những cán bộ nhà nước. Cũng có nhiều người đưa ra những bình luận mỉa mai về “giai cấp vô sản” mà đảng Cộng Sản ở Việt Nam vốn tuyên truyền mình là đại diện.

Trả lời phỏng vấn của RFA, ông Nguyễn Tiến Trung, một nhà quan sát và bình luận chính trị từ TP. HCM lý giải nguyên nhân vì sao người dân phẫn nộ trước những hình ảnh này. Ông Trung nói:

“Thứ nhất là cái thời điểm, đó là trong cái hoàn cảnh mà cả đất nước cũng như cả thế giới này đang đau khổ và khốn khổ vì cái chuyện phong toả xã hội vì dịch bệnh COVID-19, và thu nhập của người dân giảm rất là sâu vì rõ ràng là nếu không đi làm được thì không có thu nhập, và nhà nước phải cứu trợ cũng như nhiều hội nhóm xã hội dân sự phải làm thiện nguyện, từ thiện để cứu trợ. Thế nhưng mà ở đây một cái người quan chức Cộng Sản họ đã đi ăn một cái bữa ăn rất là mắc tiền. Đó cho nên là cái việc nó gây phẫn nộ với người dân vì tầng lớp quan chức sống rất là xa hoa còn người dân thì khổ sở vì dịch bệnh.

Thứ hai, tôi nghĩ người dân phẫn nộ là vì chính những người quan chức đó là những người mà đi giảng đạo đức cho người dân, họ nói là phải cần-kiệm-liêm-chính, chí-công-vô-tư, rồi suốt ngày giảng về đạo đức cách mạng. Thế nhưng mà khi người ta nhìn vào cái bữa ăn như vậy thì người ta thấy là họ có thực sự cần-kiệm-liêm-chính không, và chắc chắn là không có rồi. Cho nên là người dân người ta phẫn nộ vì cái thói đạo đức giả của quan chức nữa.”

Trung tướng Tô Ân Xô, phát ngôn viên của Bộ Công an, người cũng xuất hiện trong video quay lại bữa tối sang trọng này được nhiều người sử dụng mạng xã hội bêu rếu vì chính ông này trước đây đã đấu tố cụ Lê Đình Kinh ở Đồng Tâm là “cường hào, địa chủ mới”.

Sau khi hình ảnh và tin tức về bữa ăn này được lan truyền chóng mặt trên mạng xã hội thì một vài trang Facebook thường có bài viết “ủng hộ chính phủ và chỉ trích các tiếng nói đối lập” đã đăng bài giải thích rằng bữa ăn đó là “bữa tối tiếp khách do Bộ trưởng Bộ Nội Vụ Pháp - nước chủ nhà mời đại diện Bộ Công an với vai trò là thượng khách.”

Tuy nhiên, tờ báo **The Evening**

Standard của Anh lại cho biết “thánh rắc muối” Salt Bae đang ở nhà hàng của ông Luân Đôn trong suốt 6 tuần vừa qua sau khi khai trương nhà hàng sang trọng ở đây, và sẽ rời đi vào Chủ nhật này để đến Ả Rập Xê Út khai trương một chi nhánh khác của ông.

Nhận định về cách “chữa cháy” trên của lực lượng dư luận viên, một người dân Hà Nội giấu tên vì điều kiện an ninh, cho RFA biết:

“Tôi thấy rằng việc này là việc làm chống chế từ những người ủng hộ chính phủ, và càng chống chế thì người ta lại càng nảy sinh nghi ngờ, rằng nếu mà anh đi ăn một bữa ăn bình thường do một người đại sứ hay doanh nghiệp mời thì cứ đi bình thường và có thể thông tin công khai.

Tuy nhiên, với việc chống chế như vậy thì khiến dư luận đặt câu hỏi là càng chống chế thì càng cho thấy bữa ăn đó thực tế được chi trả bằng tiền ngân sách của Việt Nam, mà ngân sách ở đây tức là từ việc đóng thuế của người Việt Nam để phục vụ bữa ăn của Bộ trưởng.

Cái điều đó là điều khiến nhiều người bức xúc, bởi vì trong khi ở trong nước thì người dân rất khổ sau đại dịch, thậm chí Việt Nam ra nước ngoài phải xin từng đồng và từng giọt vắc-xin để chống dịch, thì tại sao Bộ trưởng lại bỏ tiền ra một cách phung phí như vậy?!”

Hiện Bộ Công an, báo chí nhà nước và các cơ quan của chính phủ Việt Nam vẫn chưa có giải thích chính thức nào về sự việc.

Người dân vạ vật bên vệ đường để lấy sức tiếp tục đi xe máy về quê hồi đầu tháng 10/2021.

Ảnh: Soha

Thời sự

Đội vốn, bị trì hoãn, bị kiện, làm sao các dự án đường sắt đô thị ở Hà Nội có hiệu quả? RFA 03-11-2021

Các dự án đường sắt đô thị đều đội vốn

Dự án đường sắt trên cao Cát Linh-Hà Đông được lên lịch bàn giao cho TP Hà Nội trước ngày 10/11 để thành phố đưa vào vận hành thương mại. Ngay trước thời điểm này, nhiều báo trong nước như báo An Ninh Thủ Đô đã có bài bình luận cho rằng hiệu quả của tuyến đường sắt Cát Linh - Hà Đông sẽ được thấy rõ ngay sau khi hệ thống giao thông đô thị hiện đại này đi vào hoạt động.

Cụ thể, báo này cho rằng Dự án đường sắt trên cao Cát Linh-Hà Đông sẽ đáp ứng nhu cầu vận tải hành khách công cộng ngày càng tăng cao ở Hà Nội, đồng thời góp phần quan trọng giảm ách tắc giao thông.

Tuy nhiên, cũng với dự án này, vào tháng chín năm 2021, báo Thanh Niên đã đặt câu hỏi rằng đây là dự án đội vốn hàng trăm triệu đô nhưng tại sao Chính phủ vẫn cố thực hiện bằng được, đồng thời bài báo của Thanh Niên còn có những bình luận về tính hiệu quả khi tuyến đường sắt này đưa vào vận hành thương mại. Liệu Chính phủ có vội vã đưa Đường sắt Cát Linh - Hà Đông vào hoạt động? Hiệu quả của nó sẽ như thế nào?

Giáo sư Đặng Hùng Võ, nguyên thứ trưởng Bộ Tài Nguyên và Môi Trường, khi trả lời RFA hôm 3/11, nhận định:

“Tôi thì chỉ dự báo thôi, còn để đánh giá thì phải có thời gian vài năm... Chỉ cần tính vốn bỏ ra bao nhiêu, thu hàng năm bao nhiêu, trừ chi phí còn bao nhiêu, rất đơn giản. Nhưng ở Việt Nam có câu ngạn ngữ dân gian vẫn nói một quá trình thành công thì ‘đầu có xuôi thì đuôi mới lọt’... đầu mà mắc mớ thì đuôi khó lọt. Còn vướng mắc thì tôi cho rằng đó là tài chính, nó rất mù mờ và không ai hiểu nó thế nào cả. Vậy vốn đội lên rất nhiều thì vận hành con đường này đến bao giờ thì phục hồi được vốn đầu tư đã bỏ ra? Rồi từ bao giờ có lãi, hết khấu hao...”

Cũng theo lời Giáo sư Đặng Hùng Võ, với việc đội vốn, với cách quản lý dự án đường sắt Cát Linh - Hà Đông... thì chắc chắn quá trình hồi vốn như ông vừa nêu sẽ rất gian nan.

Dự án đường sắt Cát Linh - Hà Đông có tổng mức đầu tư ban đầu được phê duyệt năm 2008 là 8,7 ngàn tỷ đồng (tương đương 552,86 triệu USD), trong đó vay Trung Quốc là hơn 400 triệu USD. Ban đầu, dự kiến năm 2013 vận hành dự án. Tám năm sau, vào năm 2016, dự án được điều chỉnh lên hơn 18 ngàn tỷ đồng, tăng hơn 9,2 ngàn tỷ đồng so với tổng mức đầu tư được duyệt ban đầu. Trong đó, phần vốn vay của Trung Quốc cũng lên con số 13,8 ngàn tỷ đồng, tương đương trên 669 triệu USD.

Dự án đường sắt Cát Linh - Hà Đông đã trễ hẹn vận hành thương mại hơn 10 lần. Dự án này trước đây được chính quyền Hà Nội kỳ vọng nhiều nhất nhưng lại vướng quá nhiều bê bối về điều chỉnh vốn đầu tư cũng như trục trặc kỹ thuật và kéo dài thời gian do tổng thầu EPC của Trung Quốc không tuân thủ theo các quy định của nhà đầu tư.

Không chỉ có dự án đường sắt đô thị Cát Linh-Hà Đông đội vốn trong quá trình thi công mà hôm cuối tháng 10/2021, theo báo cáo Chính phủ gửi Quốc hội về tình hình triển khai các dự án đường sắt đô thị tại Thành phố Hồ Chí Minh và Hà Nội, có đến năm dự án nhiều lần điều chỉnh mức đầu tư với tổng số vốn đội lên hơn 80 ngàn tỷ đồng.

Dự án đường sắt trên cao Cát Linh - Hà Đông tại thủ đô Hà Nội.

Cụ thể, đó là các dự án đường sắt đô thị tuyến: Bến Thành - Suối Tiên, Bến Thành - Tham Lương tại TP.HCM; Cát Linh - Hà Đông, Nhổn - ga Hà Nội, Nam Thăng Long - Trần Hưng Đạo tại Hà Nội. Theo số liệu từ báo Nhà nước, dự án đường sắt đô thị Bến Thành - Suối Tiên tăng 26.400 tỷ đồng. Năm 2007, dự án có tổng mức đầu tư là 17.387 tỷ đồng. Năm 2011 tổng mức đầu tư được điều chỉnh lên 47.325 tỷ đồng.

Dự án tàu điện ngầm Bến Thành - Tham Lương có tổng mức đầu tư tăng hơn 21.700 tỷ đồng. Năm 2010, dự án có mức đầu tư là 26.116 tỷ đồng, năm 2019 điều chỉnh lên 47.890 tỷ đồng.

Dự án đường sắt đô thị Cát Linh - Hà Đông có tổng mức đầu tư là tăng 9.231 tỷ đồng. Năm 2008, dự án có tổng mức đầu tư 8.769 tỷ đồng, năm 2017 điều chỉnh lên 18.000 tỷ đồng.

Dự án đường sắt đô thị Nhổn - ga Hà Nội: Tăng khoảng 10.400 tỷ đồng. Đầu tư ban đầu 783 triệu euro, sau đó điều chỉnh là 1.176 triệu euro.

Dự án tuyến Nam Thăng Long - Trần Hưng Đạo: Tăng hơn 16.000 tỷ đồng. Dự kiến đầu tư ban đầu 19.555 tỷ đồng, sau điều chỉnh lên 35.679 tỷ đồng.

Tuy vậy, dự án Cát Linh - Hà Đông có nhiều tai tiếng nhất vì điều chỉnh vốn và phải dời ngày hoạt động thương mại hàng chục lần.

Dù dính nhiều bê bối, nhưng cuối cùng dự án này vẫn sẽ được bàn giao cho chính quyền Hà Nội trong vài ngày tới.

Việt Nam sẽ đối mặt các vụ kiện

Trong khi báo chí Nhà nước đang tung hô việc đường sắt Cát Linh - Hà Đông sắp vận hành thương mại thì một liên

doanh giữa nhà thầu Hyundai Engineering and Construction (Hyundai E&C) của Hàn Quốc và hãng

xây dựng cơ sở hạ tầng Ý- Ghella đang đòi thành phố Hà Nội bồi thường 114,7 triệu USD vì sự chậm trễ trong việc hoàn thành dự án đường sắt đô thị Hà Nội là tuyến Nhổn - Ga Hà Nội.

Tờ Nikkei Asia loan tin trên trong ngày 2/11, đồng thời cho biết liên doanh nhà thầu Hàn Quốc, Ý dự định sẽ đưa sự việc ra trọng tài quốc tế nếu khoản thanh toán gần 115 triệu đô la không được phía Việt Nam thực hiện.

Tiến sĩ Lê Đăng Doanh, nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương, khi trả lời RFA ngày 3/11, nhận định:

“Tôi thấy đó là việc rất đáng tiếc, chứng tỏ năng lực quản trị của các cơ quan quản lý các dự án này rất yếu kém. Tôi cũng không biết ai phải chịu trách nhiệm để dẫn đến hệ quả này? Nhưng chắc chắn hai bên sẽ phải đưa tòa trọng tài xem xét xử lý. Dẫu sao thì đây cũng là những thiệt hại về vật chất, cũng như về mặt danh dự và uy tín của các cơ quan có trách nhiệm của Việt Nam.”

Nikkei Asia dẫn lại tin từ truyền thông Nhà nước Việt Nam rằng, theo kế hoạch, dự án Nhổn-ga Hà Nội dự kiến được hoàn thành vào năm 2018, nhưng sau đó đã bị hoãn đến tháng 12/2022. Nguyên nhân được phía Hà Nội đưa ra là do chậm trễ trong công tác giải toả, thu hồi đất.

Chia sẻ tiếp quan điểm của mình về vấn đề này, Tiến sĩ Lê Đăng Doanh nói:

“Việt Nam thì vấn đề giải phóng mặt bằng rất là khó khăn, bởi vì đất thì sở hữu Nhà nước, sở hữu toàn dân do Nhà nước làm đại diện. Nhưng quyền sử dụng thì người dân có, và người dân xây dựng trên đó tài sản của mình... Thế thì để giải phóng mặt bằng thì phải đền bù, tái định cư... những vấn đề đó rất phức tạp vì giá nhà nước thì rất thấp, trong khi giá thị trường thì rất cao. Nếu không cẩn thận sẽ có chênh lệch giá, số tiền này chảy vào túi ai thì cho đến nay chưa được giải quyết thấu đáo. Thực tế đã có khá nhiều quan chức đã trả giá vì sự chênh lệch giá đó.”

Phối cảnh 3D của tuyến tàu điện ngầm số 3 ở Hà Nội - đoạn trên cao để tàu đi từ khu đề pô Nhổn ra ga Nhổn. Courtesy of UBND thành phố Hà Nội/ Ban Quản lý đường sắt đô thị Hà Nội

Việc các dự án đường sắt đô thị của Hà Nội cứ bị trì hoãn, đội vốn, hoặc đổi mặt với các vụ kiện từ các nhà thầu ngoại... sẽ khiến chính quyền Việt Nam 'đổ' thêm bao nhiêu tiền? Thật sự ai sẽ phải gánh chịu các khoản chi phí đội thêm này?

Nhà báo Võ Văn Tạo khi trả lời RFA hôm 3/11, cho biết ý kiến của mình liên quan vấn đề này:

"Các dự án đường sắt đô thị ở Hà Nội nổi lên có tuyến Cát Linh - Hà Đông và tuyến Nhổn - Hà Nội... Tuyến Cát Linh - Hà Đông thì có lẽ không cần nói nhiều, bởi báo Nhà nước đăng rất nhiều cái này cứ hoãn tới hoãn lui... Và cuối cùng, ngày 6/11 này họ quyết tâm đưa vào khai thác. Ban quản lý còn nói 15 ngày đầu cho đi miễn phí để khuyến khích mọi người sử dụng. Nhưng thật ra quá trình họ làm thì qua phản ánh của báo chí thì tất cả những sơ suất cấu thả của nó thì... chưa biết đoàn tàu thế nào, nhưng riêng đường ray trên cao đã có nhiều vấn đề chất lượng yếu kém, gỉ sét, võ lở lung tung... báo chí đăng rất nhiều."

Vì vậy, nhà báo Võ Văn Tạo e rằng người dân sẽ nghi ngại sử dụng tuyến đường sắt trên cao Cát Linh - Hà Đông này:

"Dù được miễn phí đi chẳng nữa thì người dân sẽ không hồ hởi đâu, ai gan lắm mới dám đi, còn người cẩn thận thì không ai dám. Sau Cát Linh thì lại nổi lên cái Nhổn - Hà Nội, cũng là đường sắt trên cao, là nhà thầu khác của Hàn Quốc, và họ đang đòi bồi thường hơn 100 triệu đô la do chậm giải tỏa mặt bằng. Họ đã đe dọa, nếu không bồi thường thì họ sẽ đưa ra trọng tài quốc tế. Tôi nghĩ nếu trường hợp đó thì họ vẫn thắng vì Việt Nam rất kém trong tranh chấp thương mại quốc tế. Cái đó thì cuối cùng những người đóng thuế là nhân dân chịu thôi."

Hậu quả này theo Nhà báo Võ Văn Tạo, không chỉ ngành đường sắt, không chỉ chính quyền Hà Nội... mà theo nhà báo Võ Văn Tạo còn do những chỉ đạo phát triển kinh tế phản khoa học của lãnh đạo chính phủ Việt Nam khiến người chịu khổ cuối cùng cũng là "trăm dâu đổ đầu dân hết".

Thơ Hoài Tâm Niệm

Bước Chân thư Giãn

Hành trình tiếp tục thích đi rong
Nắng sớm sương mai tập trải lòng
Vọng cảnh bên đường vui nhịp bước
Ngắm nhìn hoa kiểng dạ thong dong
Mênh mông vạn vật đa đoan sự
Lắng đọng tâm tư nhẹ bụi hồng
Bươn bả dòng đời năm tháng rộng
Phút giây an tịnh hẳn chờ mong

2021 HTN

Bình luận

Lý Thái Hùng

VÌ SAO ÔNG TẬP CẬN BÌNH KHÔNG THAM DỰ G20 VÀ COP26

Ông Tập Cận Bình đã không tham dự Hội Nghị Thượng Đỉnh G20 tại Rome, Ý Đại Lợi từ ngày 30 – 31 tháng Mười và nhất là Hội Nghị Thượng Đỉnh Về Biến Đổi Khí Hậu lần thứ 26 (COP 26) tại Glasgow, Scotland từ ngày 1-12 tháng Mười Một. Đây là hai diễn đàn quốc tế rất quan trọng để cho ông Tập “chia” ảnh hưởng của ông Biden đối với phần còn lại của thế giới khi mà sự xung đột Mỹ - Trung ngày càng trở nên gay gắt trong vòng ba năm trở lại đây.

Bộ Ngoại Giao Trung Quốc cho biết ông Tập phải ở nhà để giải quyết nhiều vấn đề và không tiếp khách cho đến cuối năm 2021. Quả thật là từ ngày 8 đến ngày 11 tháng Mười Một tới đây, Trung ương đảng Cộng sản Trung Quốc có một phiên họp quan trọng, được Bộ chính trị triệu tập một cách bất thường nhằm thảo luận và thông qua “Nghị Quyết quan trọng về những thành tựu và kinh nghiệm lịch sử của đảng đã nỗ lực không ngừng trong 100 năm qua.”

Tuy chưa có nội dung chính thức, nhưng đa số dư luận đều cho đây là Hội Nghị nhằm tôn vinh ông Tập Cận Bình là nhân vật lịch sử sau họ Đặng và họ Mao. Đảng Cộng sản Trung Quốc đã có hai lần thông qua nghị quyết nhằm tôn vinh Mao Trạch Đông là nhân vật lịch sử của đảng vào năm 1945 và tôn vinh Đặng Tiểu Bình, cha đẻ của chính sách “cải cách và mở cửa” vào năm 1981. Nghị quyết lần này, có nội dung xác định Tập Cận Bình là nhân vật lịch sử vì sẽ đưa Trung Quốc trở thành siêu cường số 1 thế giới, qua mặt Hoa Kỳ vào năm 2049, khi Trung Quốc chuẩn bị kỷ niệm 100 năm thành lập nước Cộng Hòa Nhân Dân Trung Quốc.

Tầm quan trọng của Nghị quyết lịch sử này chính là dấu ấn chính thức của đảng, công nhận Tập Cận Bình là Hoàng đế vĩnh viễn trong chế độ cộng sản, như Mao và Đặng tiếp tục là nhà lãnh đạo tối cao của Trung Quốc cho đến khi họ trút hơi thở cuối cùng. Do đó họ Tập phải ở lại Bắc Kinh để chuẩn bị cho ngày đăng quang ngôi vị Hoàng đế của mình, cũng như để tránh những bất trắc có thể xảy ra từ những đòn phá ngầm của hai người tiền nhiệm là Giang Trạch Dân và Hồ Cẩm Đào.

Đương nhiên khi được Trung Ương đảng chính thức tấn phong bằng Nghị quyết lịch sử thì sự lãnh đạo của họ Tập sẽ khó có ai thách đố; nhưng có ba vấn đề sau đây, nếu không đối phó hiệu quả sẽ trở thành vấn nạn không chỉ cho đảng Cộng sản Trung Quốc mà chính cả sinh mệnh của họ Tập trong 5 năm trước mắt.

Thứ nhất, thống nhất Đài Loan. Đây không chỉ là điều ước muốn của các nhà lãnh đạo Bắc Kinh, mà còn là mệnh lệnh chính trị của đảng sau khi chiếm Hoa Lục và đẩy tàn quân của phe Quốc Dân Đảng chạy thoát ra Đài Loan vào năm 1949. Nói cách khác, thống nhất Đài Loan là “lời nguyện” của bất cứ ai được đưa vào vị trí lãnh đạo đảng, và vì thế Đài Loan được coi là một trong năm “lợi ích cốt lõi” bên cạnh Tây Tạng, Tân Cương, Hồng Kông và Biển Đông. Nhưng so với Hồng Kông, Tân Cương, Biển Đông, và Tây Tạng thì Đài Loan là khúc xương khó nuốt nhất, bởi nếu “hành động” không đúng, Đài Loan sẽ trở thành ngọn giáo đâm ngược lại chính lãnh đạo Bắc Kinh.

Trong thời gian qua, nhiều nhà bình luận đã đưa ra nhiều dự báo rằng họ Tập sẽ tấn công Đài Loan vào năm 2024, còn chính quyền Đài Loan thì cho là năm 2025 khi nước Mỹ bận tâm vào cuộc bầu cử Tổng Thống Thứ 47. Hoa Kỳ có một vị trí rất quan trọng trong việc giúp cho Đài Loan bảo vệ sự độc lập, nhưng trải qua nhiều bài học mà Hoa Kỳ đã làm đối với đồng minh Afghanistan, Việt Nam Cộng Hòa, hay Iraq, thì người Đài Loan đã học được bài học “lấy sức mình làm chính” qua việc tự tân trang vũ khí cũng như củng cố tinh thần chiến đấu của 24 triệu người dân Đài Loan. Đây là thử thách lớn nhất mà họ Tập và lãnh đạo Bắc Kinh chưa dám động binh khi chính quyền bà Thái Văn Anh đang lãnh đạo Đài Loan.

Thứ hai, phá vòng vây của Hoa Kỳ. Xung đột giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc hiện không chỉ là những cạnh tranh đơn thuần về thương mại, kinh tế, công nghệ cao mà đang biến thành một cuộc chiến nhằm kiềm chế sự trỗi dậy của Trung Quốc. Trong cuộc chiến này, Hoa Kỳ không chỉ đối đầu một mình mà từ Bộ Tứ (Hoa Kỳ, Ấn Độ, Nhật Bản, Úc Châu) tiến lên thành tập hợp quân sự AUKUS (Anh Quốc, Hoa Kỳ, Úc Châu) như hạt nhân quan trọng để xây dựng một liên minh quân sự theo mô hình NATO mới tại Á Châu vào những năm trước mắt. Đây là điều e ngại mà Tập Cận Bình muốn thống nhất Đài Loan trước khi liên minh quân sự này ra đời.

Trong việc phá vòng vây của Hoa Kỳ, Trung Quốc đã và đang liên kết với Iran, Nga và Pakistan để tạo thành một “liên minh ma quỷ” không chỉ đối đầu với Hoa Kỳ, mà còn tìm cách tác động lên phần còn lại với của thế giới để tách rời những ảnh hưởng của Hoa Kỳ. Nhưng qua thái độ trịch thượng và coi thường các quốc gia khác của Bắc Kinh trong việc ứng phó với đại dịch Covid 19, Trung Quốc đã bị dư luận chung tại Âu Châu và Hoa Kỳ tẩy chay mạnh mẽ khiến cho Tập Cận Bình khá lúng túng trong việc giải độc dư luận.

Thứ ba, giấc mơ “thịnh vượng chung”. Tập Cận Bình đã chính thức đề xướng chủ trương này vào mùa hè năm nay – trên danh nghĩa là san bằng tình trạng bất bình đẳng thu nhập giữa các tầng lớp xã hội, nhưng chủ đích là loại trừ thế lực của những thành phần giàu sụ tại Trung Quốc đang có ảnh hưởng vượt trội đe dọa quyền lực độc tôn của họ Tập. Nói cách khác, Tập Cận Bình sẽ loại bỏ chủ trương “làm giàu trước” mà Đặng Tiểu Bình đề xướng vào đầu Thập niên 80, thay vào đó lấy tiền của người giàu chia cho người nghèo qua các biện pháp áp dụng thuế tài sản, thuế tài sản kế thừa nhắm vào các “đại gia công nghệ” hay các “siêu sao” màn ảnh.

Thật ra khái niệm “thịnh vượng chung” đã được Mao Trạch Đông đưa ra khi tiến hành Đại Nhảy Vọt từ năm 1958 đến năm 1962 nhằm huy động lực lượng đông đảo nông dân tập trung vào trong các công xã sản xuất để nhanh chóng đưa Trung Quốc tiến sang xã hội công nghiệp cộng sản hiện đại. Kế hoạch này không chỉ thất bại mà còn kéo xã hội Trung Quốc giạt lùi ít nhất 20 năm với 40 triệu người chết đói vì khái niệm không tưởng này.

Tóm lại, việc bỏ trống sự hiện diện của chính mình tại hai Hội nghị quốc tế quan trọng sau hơn một năm thế giới bị gián đoạn những cuộc gặp gỡ cao cấp vì đại dịch Covid 19 cho thấy là Tập Cận Bình coi Hội nghị Trung ương vào hai ngày 8-10/11 và sự thông qua Nghị quyết về vị trí lịch sử của mình ở trong đảng là một chuyển biến lớn.

Vị trí càng cao, các thách đố càng lớn, đòi hỏi họ Tập phải suy nghĩ thật kỹ trước khi hành động, nếu không thì các thách đố này sẽ kéo sập đế chế của họ Tập trong gang tấc như bài học “Đại Nhảy Vọt” của Mao hơn 60 năm về trước. Bài học sụp đổ của các đế chế trên thế giới - do chính sự say mê quyền lực độc tôn của kẻ cầm đầu - hình như đang tái diễn trên đế quốc đỏ của họ Tập.

*Em đừng trách mùa Thu buồn... em nhé!
bởi lá vàng giạt dỗi cứ tàn phai
Em đừng trách con nắng rơi nhẹ nhẹ
phía hoàng hôn một màu khói giăng đầy*

*Ta đã trót vương tình Thu... rạn vỡ!
cứ hiện đầy trong đáy mắt mênh mông
nên đôi lúc con tim mình làm lỡ
rung nhịp tình có một chút... viễn vông*

ĐỪNG TRÁCH MÙA THU

Ta đắm đuối ôm tình Thu uống cạn
để rồi say như một kẻ mơ hồ
câu thơ yêu có thể là vô hạn
cảm xúc tràn trề muôn nhịp sóng xô

Em đừng trách mùa thu đầy se sắt
cứ đành hanh trong những lúc chuyển mình
hãy cảm nhận và giữ từng khoảnh khắc
thấy óng vàng ở phía cuối lưng linh.

thơ Toàn Tâm Hòa

BẢN LÊN TIẾNG

COVID-19:

Nhà cầm quyền CSVN phải nhận trách nhiệm và bù đắp những thiệt hại cho dân

Từ tháng Tư đến nay, người dân Việt Nam đã thấy rõ sự yếu kém của chế độ trong cách ứng phó với khủng hoảng của đợt dịch Covid-19. Cộng thêm sự vô tâm với nỗi đau của người dân, nhà nước CSVN đã gây ra những thiệt hại nghiêm trọng cho con người và đất nước.

Bất chấp nhiều khuyến cáo của các chuyên gia y tế, chính quyền vẫn thúc đẩy chiến dịch “*xét nghiệm thần tốc trên diện rộng*” một cách cực đoan. Việc xét nghiệm đại trà vừa không hiệu quả, lại còn tốn kém và là nguyên nhân gây thêm nguy cơ lây nhiễm. Trong nhiều tháng phong tỏa, người dân và doanh nghiệp đã không được nhà cầm quyền hỗ trợ một cách thiết thực. Kết quả là hơn 1,5 triệu người lao động nhập cư bỏ chạy về quê cho dù quy định về phong tỏa được nới lỏng. Hơn 90 ngàn doanh nghiệp phải đóng cửa, các công ty ngoại quốc cắt giảm hợp đồng. Khủng hoảng của đại dịch Covid-19 cũng đã phơi bày thực trạng sống khổ cực và bấp bênh của giới công nhân với mức lương quá thấp so với vật giá. Thêm vào đó, các quyền lao động của người công nhân không được bảo vệ. Ngay cả khi Thủ Tướng Phạm Minh Chính chấp nhận từ bỏ chủ trương “*chống dịch như chống giặc*” sang “*sống chung với dịch*,” người dân và doanh nghiệp vẫn tiếp tục bị o ép với những thủ tục di chuyển “*mỗi nơi kiểm soát dịch một kiểu*.” Sự yếu kém trong quản lý hành chính đã cho thấy địa phương bắt phục tùng các chỉ thị từ trung ương. Sự yếu kém của chế độ gây hậu quả trực tiếp đến nền kinh tế đất nước. Cộng với sự vô tâm đối với đồng bào, nhà nước CSVN đã tạo ra nhiều bất bình trong xã hội và làm cho hoàn cảnh của người dân càng khốn khó hơn. Hàng triệu người dân bị mất thu nhập vì các biện pháp phong tỏa cực đoan kéo dài nhiều tháng. Không được chính quyền hỗ trợ, nhiều gia đình lâm vào cảnh đói, trẻ em không có sữa uống, người bệnh không có tiền mua thuốc. Khi người dân kéo lên các trụ sở chính quyền đòi hỗ trợ thì họ chỉ nhận được những hứa hẹn lấp liếm. Tệ hơn nữa, nhiều người đã bị bắt, bị truy tố vì tội “*nói xấu chế độ*.”

Chính quyền đã bỏ mặc người nghèo. Hàng triệu người lao động chạy về quê, mang theo cả trẻ sơ sinh, vượt hàng ngàn cây số bằng xe máy, xe đạp và cả đi bộ trong mưa gió, nắng nóng. Nhiều người đã thiệt mạng trên đường về quê. Trong suốt thời gian đại dịch Covid-19, một điều tất cả mọi người thấy rõ – đó là phần lớn chỉ thấy DÂN GIÚP DÂN. Những người nghèo sống được qua những tháng ngày phong tỏa là nhờ những ATM gạo, những “*quán cơm từ thiện*,” những tấm bảng “*0 đồng*,” và nhiều nỗ lực hỗ trợ khác – như chương trình Chút Quà Yêu Thương của Việt Tân. Các tổ chức dân sự trong và ngoài nước đã và vẫn còn đang là điểm tựa duy nhất của người dân nghèo.

Trước tình cảnh cuộc sống người dân còn nhiều khó khăn trong khi dịch bệnh Covid-19 vẫn có nguy cơ tái bùng phát, Đảng Việt Tân minh định:

Thứ nhất, nhà cầm quyền CSVN phải nhận trách nhiệm hơn 22 ngàn người tử vong và 1500 trẻ em mồ côi. Nhà nước cần phải tổ chức tưởng niệm các nạn nhân đại dịch Covid-19 và phải có chương trình chăm sóc hỗ trợ dài hạn cho các trẻ em mồ côi.

Thứ hai, ông Phạm Minh Chính, trong cương vị Thủ Tướng và Trưởng Ban Chỉ Đạo Phòng Chống Dịch Covid-19, phải chịu trách nhiệm trực tiếp về các chính sách sai lầm gây thiệt hại nghiêm trọng cho nhân dân và đất nước. Ông Phạm Minh Chính cần phải từ chức.

Thứ ba, nhà nước cần hỗ trợ lập tức cho người dân và doanh nghiệp để phục hồi nền kinh tế. Sửa đổi luật lao động nhằm bảo đảm mức lương tối thiểu phù hợp và bảo vệ quyền lợi người lao động bao gồm việc thành lập các công đoàn độc lập.

Thứ tư, các nỗ lực giúp đỡ người nghèo từ các tổ chức dân sự trong và ngoài nước cần được phát huy hơn nữa trong điều kiện an toàn.

Thứ năm, nhà nước phải lập tức ngừng truy tố người dân đi đòi những hỗ trợ tài chính mà chính quyền các cấp đã công bố. Việc người dân cùng nhau kéo lên các cơ quan trách nhiệm hỏi vì sao họ chưa nhận được các hỗ trợ này, là hoàn toàn chính đáng và không vi phạm bất cứ điều luật nào của Việt Nam. Người dân không còn cách nào khác để lấy được quyền lợi chính đáng của mình.

Ông Phạm Minh Chính và các bộ trưởng liên hệ không thể tiếp tục chối bỏ trách nhiệm đã gây thiệt hại nghiêm trọng cho nhân dân và đất nước qua cơn đại dịch hiện nay. Nhà cầm quyền CSVN phải chấm dứt sử dụng các biện pháp đàn áp để che giấu những sai lầm và sự vô tâm của mình đối với người dân.

Ngày 8 tháng 11 năm 2021

Đảng Việt Tân

Mọi chi tiết xin liên lạc: Hoàng Tú Duy: +1 202-596-7951

Tin sinh hoạt cộng Đồng

Thánh Lễ Cầu Nguyện Cho Các Đẳng Linh Hồn và Tưởng Niệm Cố Tổng Thống Ngô Đình Diệm Lần Thứ 58 (1963-2021)

Vào lúc 13g00 ngày 31 tháng 10 năm 2021 tại Thánh Đường Sint Servatiuskerk ở thành phố Westerhoven đồng hương Việt Nam tại Hoà Lan và một số đồng hương đến từ Đức và Pháp đã cùng tham dự thánh lễ cầu nguyện cho các đẳng linh hồn và tưởng niệm cố tổng thống Ngô Đình Diệm và bào đệ của ông là Ngô Đình Nhu đã bị giết hại vào ngày 2/11/1963 trong cuộc đảo chính ngày 1/11/1963.

Trong phần cầu nguyện cho các đẳng linh hồn, Linh Mục Phero Nguyễn Đức Minh, chánh xứ tại Westerhoven đã cùng đồng tế với các linh mục Giuse Lê Văn Thắng, Gioan Nguyễn Văn Thông và linh mục Tuyên Úy Phero Nguyễn Văn Sơn đến từ Hoa Kỳ.

Sau nghi thức thánh lễ Công Giáo, ông Lưu Phát Tấn, người điều khiển chương trình nghi lễ đã mời mọi người cùng hướng về di ảnh cố Tổng Thống Ngô Đình Diệm được rước đến bàn thờ và tiến hành nghi thức chào quốc kỳ, tưởng niệm các chiến sĩ hy sinh vì tổ quốc và đồng bào đã bỏ mình trên đường tìm Tự Do.

Tiếp theo đó mọi người cùng tiến đến bàn thờ và đặt những ngọn nến nhỏ trước di ảnh của cố tổng thống Ngô Đình Diệm. Những ngọn nến với ánh sáng lung linh hoà nhập với tiếng hát của ca đoàn công giáo đã tạo nên một không khí thật trang nghiêm và đầm ấm.

Một số vị trong các sắc phục của người quân nhân và cảnh sát Việt Nam Cộng Hoà và đại diện phái đoàn Cộng Đồng đến từ Mönchengladbach Đức Quốc đã được ban tổ chức mời lên dâng hương trước di ảnh cố tổng thống Ngô Đình Diệm.

Linh mục Phero Nguyễn Đức Minh, trưởng ban tổ chức nghi lễ đã nêu lên ý nghĩa của lễ tưởng niệm, đã được thực hiện tại Hoà-Lan nhiều năm nay, nói lên lòng biết ơn của người dân Việt Nam đối với cố tổng thống Ngô Đình Diệm, một vị lãnh đạo suốt đời vì dân vì nước.

Sau đó, bà Nguyễn Thị Tuyết Lê đại diện Ban Chấp Hành Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan nhắc lại những công lao của cố tổng thống Ngô Đình Diệm đối với quốc gia dân tộc. Dưới thời đệ nhất Việt Nam Cộng Hoà, gần 1 triệu đồng bào di cư từ Bắc vào Nam năm 1954 đã được tận tình giúp đỡ, đời sống người dân miền Nam Việt Nam lúc đó thật sung túc, no ấm và yên bình.

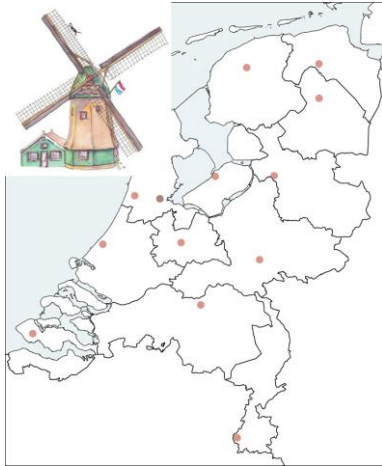
Ông Nguyễn Văn Rị, chủ tịch Cộng Đồng người Việt tại Mönchengladbach và hiện cũng là thành viên của Ban Chấp Hành Liên Hội Người Việt Tỵ Nạn Đức Quốc cũng bày tỏ lòng ngưỡng mộ của ông đối với cố tổng thống Ngô Đình Diệm. Trong dịp này, ông Lưu Phát Tấn cũng giới thiệu ông Nguyễn Văn Rị là một cựu quân nhân Việt Nam Cộng Hoà, người đã 5 lần nhận huân chương cao quý của Đức Giáo Hoàng và của chính phủ Đức do các hoạt động phục vụ tôn giáo và xã hội của ông.

Chương trình được tiếp nối với phần văn nghệ do các ca sĩ tại Hoà-Lan phụ trách, đặc biệt với sự đóng góp của một số đồng hương đến từ Pháp. Được biết, nghi lễ rước quốc kỳ Việt Nam cũng được những đồng hương đến từ Pháp phụ trách.

Sau phần văn nghệ, mọi người cùng dự tiệc trà do ban tổ chức khoản đãi. Buổi lễ chấm dứt lúc 18g00 cùng ngày.

Thế Truyền tường thuật

Tin Hòa Lan

Nhiều Cử Tri Hữu Khuynh Đứng Bên Lề Chính Trị

Trong thời gian qua, nỗ lực thành lập một tân nội các cho Hòa Lan đã đi vào một gian đoạn mới. Trước đó thì các đảng chính trị còn tranh chấp với nhau về câu hỏi đảng nào sẽ hợp tác với nhau để tạo ra một liên minh thân chính mới. Vấn đề này đã được giải quyết. Bốn đảng VVD, D66, CDA và ChristenUnie hiện giờ đang thương lượng với nhau để đi đến một thỏa hiệp cầm quyền, “een regeerakkoord”, làm nền tảng cho sự hợp tác của họ trong khi ủng hộ nội các mới. Sự thương lượng giữa bốn đảng được tiến hành trong vòng bí mật, nên chúng ta trong lúc này không biết nhiều về tiến trình của nó.

Có điều đáng nói là trong quá trình thành lập nội các mới, ngoài VVD và

CDA ra, các đảng hữu khuynh khác tại Hạ Viện hầu như không đóng một vai trò đáng kể nào. Sau khi kết quả cuộc bầu cử Hạ Viện hồi tháng Ba vừa qua được công bố, thì các đảng hữu khuynh này giành được tổng cộng 33 ghế:

PVV: 17	FVD: 8	SGP: 3
JA21: 3	50PLUS: 1	BBB: 1

Nếu cộng với 34 ghế của VVD và 15 ghế của CDA thì tất cả các đảng hữu khuynh Hòa Lan chiếm được một đa số quá bán là 82 trên tổng số 150 ghế tại Hạ Viện. Thế nhưng, khi VVD và CDA muốn bắt tay với các đảng khác để thành

lập một liên minh thân chính chiếm đa số tại cơ quan lập pháp này thì họ lại muốn hợp tác với các đảng thiên tả như D66, ChristenUnie, PvdA hoặc GroenLinks. VVD và CDA dường như không có ý định hợp tác với PVV, FVD hay JA21. Việc này cũng là điều dễ hiểu. VVD và CDA không thể chấp nhận một số quan điểm cực đoan của các đảng hữu khuynh vừa được nói đến ở trên. Một ví dụ tiêu biểu: đảng JA21 đòi tổ chức một cuộc trưng cầu dân ý về đồng Euro. Đây là điều khiến cho VVD và CDA khó có thể đạt được một thỏa thuận với JA21.

Một lý do khác khiến cho VVD và CDA không thể bắt tay với các đảng hữu cũng khuynh như họ là việc các đảng này chưa chứng tỏ được họ là những đối tác đáng tin cậy. Như đã nói nhiều lần, VVD và CDA đều từng có kinh nghiệm chua chát khi hợp tác với PVV của Geert Wilders. VVD và CDA cũng dám hợp tác với FVD của Thierry Baudet, vì sự bất ổn trong đảng này. Đảng FVD vốn giành được 8 ghế tại Hạ Viện trong kỳ bầu cử vừa qua, nhưng không lâu sau đó 3 vị nghị sĩ thuộc đảng này đã tách rời ra để thành lập một khối nghị sĩ riêng. FVD do đó chỉ còn giữ lại được 5 ghế. Có lẽ ít ai dám lập liên minh thân chính với một đảng chính trị dễ hợp dễ tan như vậy.

Sự kiện các đảng hữu khuynh giành được nhiều ghế tại Hạ Viện nhưng không thể gia nhập một liên minh thân chính có nghĩa là những người bỏ phiếu cho họ bị mất ảnh hưởng chính trị. Vì không có chân trong một liên minh thân chính, nên những nguyện vọng của khối cử tri này không thể được biến thành những chính sách mà họ mong đợi.

Do đó nên giới quan sát chính trị e ngại rằng khối cử tri hữu khuynh nói trên ngày sẽ càng trở nên cực đoan hơn. Họ có lá phiếu, nhưng vẫn là những kẻ phải đứng bên lề, trong khi đối phương bên cánh tả lại có thể tham gia vào việc điều hành quốc gia vì các đảng hữu khuynh như VVD và CDA muốn hợp tác với các đảng thiên tả hơn là với các đảng hữu khuynh khác.

Nói một cách khác, khoảng cách giữa hai đảng hữu khuynh này và các đảng thiên tả thường hẹp hơn khoảng cách giữa họ và các đảng hữu khuynh như PVV, FVD hay JA21.

Giới quan sát cho rằng VVD, CDA và các đảng thiên tả ít nhiều gì thì cũng thuộc vào giòng chính của hệ thống chính trị Hòa Lan. Chúng ta có thể thấy điều này qua việc ông Emile Roemer, cựu thủ lĩnh đảng SP, một đảng rất thiên tả, vừa được đề cử lên làm tỉnh trưởng tỉnh Limburg, trong khi đó không ai dám đề cử một đảng viên đảng PVV lên một nắm một chức vụ tương tự. Thế thì cho dù đảng SP chưa bao giờ được nắm quyền ở cấp quốc gia, nhưng cử tri của đảng thiên tả này không đứng xa các đảng cầm quyền như những người bỏ phiếu cho các đảng hữu khuynh bao gồm PVV, FVD và JA21. Như đã nói,

họ có vẻ là những người đứng bên lề chính trị. Điều này có thể làm họ còn căm phẫn lên thêm trong tương lai.

13/11/2021

(Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và mạng lưới thông tin toàn cầu.

Góp Nhặt Cát Đá

Được Viên Kim Cương Trên Con Đường Lầy

Gudo là sư phụ của Hoàng đế. Tuy nhiên, Gudo thường rong chơi một mình như một tên ăn mày lang thang. Một hôm Gudo

đang trên con đường đến Edo, trung tâm văn hóa chính trị của một thủ phủ, Gudo đến một làng nhỏ tên là Takenaka. Trời chiều và mưa rơi nặng hạt. Gudo bị ướt như chuột lột. Đôi dép rơm của Gudo tả tơi. Gudo để ý có bốn năm đôi dép trong cửa sổ của một nông gia ở gần làng và định mua một đôi.

Thiếu phụ dâng dép cho Gudo, thấy Gudo bị ướt quá, mời Gudo ở lại nhà đêm đó. Gudo nhận lời, cảm ơn nàng. Gudo bước vào nhà, đọc kinh trước bàn thờ gia đình. Rồi thiếu phụ giới thiệu Mẹ và các con của nàng với Gudo. Thấy cả nhà đều buồn, Gudo hỏi có việc gì quấy. Thiếu phụ đáp:

“Chồng tôi là một người đánh bạc và nghiện rượu. Khi ăn, anh ấy uống rượu và trở thành thô lỗ. Khi thua, anh ấy mượn tiền của nhiều người khác. Đôi khi say quá, anh ấy không về nhà nổi. Tôi có thể làm gì được bây giờ?”

Gudo nói: “Tôi sẽ giúp chồng chị. Đây là một ít tiền. Chị hãy mua cho tôi một hũ rượu và một ít đồ ăn ngon. Rồi chị có thể đi nghỉ. Tôi sẽ thiền định trước bàn thờ.”

Vào khoảng nửa đêm người đàn ông về, say mềm, hần kêu là nè: “Nè, bà ơi, tôi đã về nè. Bà có gì cho tôi ăn không?”

Gudo nói: “Tôi có món cho anh. Tôi bị mưa không đi được, vợ anh tử tế mời tôi ở lại đây đêm nay.

Đáp lại, tôi mua một ít rượu và cá này, anh có thể dùng được. Người đàn ông vui mừng. Hắn lập tức uống rượu và rồi ngã dài xuống nền nhà thiếp đi. Gudo ngồi thiền định bên cạnh hắn.

Sáng hôm sau, khi người đàn ông thức dậy, hắn quên mọi chuyện đêm qua. Hắn hỏi Gudo: “Ông là ai? Ông ở đâu tới đây?” Gudo vẫn thiền định. Đáp: “Tôi là Gudo ở Kyoto và tôi sắp đến Edo.”

Người đàn ông rất hổ thẹn và anh ta cung kính xin lỗi vị thầy của Hoàng đế.

Gudo mỉm cười giảng giải:

“Mọi sự ở đời đều vô thường. Đời người chóng vánh. Nếu anh tiếp tục cờ bạc và uống rượu, anh sẽ không còn thời giờ để làm việc gì, và anh còn gây khổ cho gia đình nữa “. Người chồng chợt tỉnh dậy như trong cơn mộng. Anh ta nói: “Ngài dậy chí phải. Làm sao tôi đền đáp được lời dạy kỳ diệu của ngài! Hãy để tôi mang đồ đạc tiễn ngài một đoạn đường “.

Gudo chấp thuận: “Nếu anh muốn “.

Hai người bắt đầu đi. Sau khi họ đi được ba dặm đường, Gudo bảo anh ta trở lại. Anh ta xin Gudo:

“Xin cho đi năm dặm nữa “.

Hai người tiếp tục đi. Gudo nhắc:

“Bây giờ anh có thể trở về “

Anh ta đáp: “Xin mười dặm nữa “.

Khi mười dặm đã qua, Gudo bảo:

“Bây giờ anh hãy về đi “

“Tôi sẽ theo ngài trọn quãng đời còn lại của tôi “, anh ta tuyên bố.

Trong những thiền sư hiện đại ở Nhật, một bậc thầy nổi tiếng trong truyền thừa là người đặc đạo của Gudo. Danh hiệu của ông là Muna(Vô qui), người không bao giờ trở lại.

Tin Thế Giới

Tình báo Mỹ nói có thể không bao giờ biết được nguồn gốc COVID-19

VOA 30/10/2021

Nhân viên an ninh canh gác bên ngoài Viện Virus học Vũ Hán ở thành phố Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc.

Các cơ quan tình báo Mỹ ngày thứ Sáu nói họ có thể không bao giờ xác định được nguồn gốc của COVID-19, khi họ đã công bố một bản thảo định mới, chi tiết hơn về việc liệu virus corona là do động vật truyền cho con người hay bị rò rỉ từ phòng thí nghiệm.

Văn phòng Giám đốc Tình báo Quốc gia Hoa Kỳ (ODNI) cho biết trong một báo cáo đã giải mật rằng cả hai giả thuyết nguồn gốc tự nhiên và rò rỉ từ phòng thí nghiệm đều hợp lý về cách thức mà SARS-COV-2 lây nhiễm lần đầu tiên cho con người. Nhưng họ nói các nhà phân tích không nhất trí giả thuyết nào có độ khả tin cao hơn hoặc liệu có thể đưa ra bất cứ đánh giá cuối cùng nào hay không, Reuters đưa tin.

Báo cáo cũng bác bỏ các ý kiến cho rằng virus corona có nguồn gốc là một thứ vũ khí sinh học,

nói rằng những người ủng hộ giả thuyết này "không được tiếp cận trực tiếp Viện Virus học Vũ Hán" và đã bị cáo buộc phát tán thông tin xuyên tạc.

Báo cáo được công bố ngày thứ Sáu cập nhật một cuộc duyệt xét 90 ngày mà chính quyền của Tổng thống Joe Biden đưa ra vào tháng 8, giữa những tranh cãi chính trị gay gắt về việc nên quy trách nhiệm cho Trung Quốc tới mức độ nào về tác động của đại dịch toàn cầu, thay vì quy trách nhiệm cho các chính phủ có thể đã hành động chưa đủ nhanh để bảo vệ người dân.

Trung Quốc ngày thứ Sáu phản ứng bằng cách chỉ trích bản báo cáo.

Các cơ quan tình báo của Mỹ tin rằng họ sẽ không thể đưa ra lời giải thích rõ ràng hơn về nguồn gốc của COVID-19 nếu không có thông tin mới chứng minh rằng virus đã theo một con đường cụ thể từ động vật sang người, hoặc rằng phòng thí nghiệm ở Vũ Hán khi đó đang xử lý virus này hoặc một loại virus liên quan trước khi COVID-19 xuất hiện.

Báo cáo nói các cơ quan của Mỹ và cộng đồng khoa học toàn cầu thiếu "các mẫu lâm sàng hoặc sự hiểu biết đầy đủ dữ liệu dịch tễ từ các trường hợp COVID-19 sớm nhất" và cho biết họ có thể xem xét lại kết luận này nếu có thêm bằng chứng.

Trung Quốc đã đối mặt với chỉ trích của quốc tế vì không hợp tác đầy đủ hơn trong các cuộc điều tra về nguồn gốc của COVID.

Lithuania nói EU phải 'cảnh giác' TQ sau khi Ngoại trưởng Đài Loan thăm bốn nước EU

BBC 4/11/2021

Ngoại trưởng Đài Loan Joseph Wu

Một thứ trưởng ngoại giao Lithuania nói các nước thuộc Liên hiệp châu Âu cần phải "đứng lên bảo vệ dân chủ" trước cách hành xử của Trung Quốc.

Quan chức này gọi đây là "wake-up call" (lời cảnh báo) trước việc Bắc Kinh "gây sức ép" lên Lithuania.

Phát biểu tại một diễn đàn an ninh ở Hoa Kỳ hôm 03/11/2021, Thứ trưởng Ngoại giao Lithuania Arnoldas Pranckevičius phê phán cách Bắc Kinh "đổi xử nước ông" sau khi CHND Trung Hoa gọi đại sứ từ Vilnius về nước và yêu cầu Lithuania rút đại sứ của mình vì vấn đề Đài Loan.

Trước đó, Lithuania trở thành quốc gia EU đầu tiên đồng ý cho Đài Loan mở văn phòng đại diện chính danh, chứ không phải ghi là 'Văn phòng thương mại hay Văn phòng Văn hóa Đài Bắc' như ở nhiều nước khác trên thế giới.

Việc thách thức chính sách Một Trung Hoa này khiến Bắc Kinh phản ứng mạnh mẽ.

Gần đây Bộ Quốc phòng Lithuania khuyên người dùng tránh mua điện thoại TQ, còn nếu mua rồi thì nên bỏ, sau một báo cáo cho thấy chúng có thể tích hợp chức năng kiểm duyệt. Hình minh họa người dùng điện thoại ở TQ

Hồi tháng 8, Trung Quốc yêu cầu Lithuania rút đại sứ (vừa tới nhậm chức) khỏi Bắc Kinh sau khi Đài Loan tuyên bố sẽ mở

"Taiwanese Representative Office" ở Lithuania.

Việc trừng phạt kinh tế từ Trung Quốc có thể sẽ tới nhưng bản thân Lithuania đã rút ra khỏi dự án 17+1 mà Trung Quốc khởi xướng gần đây, nhằm phát triển Vành đai & Con đường vào châu Âu.

Hoa Kỳ điều máy bay đến Biển Đông để tìm rò rỉ phóng xạ - RFA 2/11/2021

Hình minh họa: WC-135 Constant Phoenix được tiếp liệu từ một máy bay trên không - Reuters

Hoa Kỳ vừa điều máy bay WC-135 Constant Phoenix chuyên phát hiện dấu hiệu hạt nhân đến Biển Đông, một tháng sau khi tàu ngầm hạt nhân của Mỹ đâm phải một vật thể chưa xác định ở khu vực này. Trang tin South China Morning Post loan tin này hôm 2/11.

Theo SCMP, một tổ chức phân tích có trụ sở ở Bắc Kinh (Nhóm Sáng kiến Theo dõi tình hình chiến lược Biển Đông - SCSP) đã chụp được những hình ảnh vệ tinh cho thấy có năm máy bay do thám của Mỹ hoạt động ở Biển Đông vào cuối tuần trước. Trong số năm máy bay này có máy bay WC-135 Constant Phoenix chuyên phát hiện các mảnh vỡ nhiễm phóng xạ.

Theo SCSP, "Rất hiếm khi máy bay WC-135 Constant Phoenix xuất hiện tại khu vực Biển Đông. Hoạt động gần đây nhất của nó ở khu vực này là từ tháng 1/2020".

Theo hình ảnh vệ tinh của SCSP, máy bay này được hộ tống bởi máy bay do thám E-8C, hai máy bay tuần tra hàng hải P-8A và một máy bay tác chiến điện tử và do thám EP-3E.

SCMP trích lời một số chuyên gia về quân sự cho rằng có thể đây là một biện pháp mà Mỹ thực hiện để tìm kiếm xem có sự rò rỉ chất phóng xạ nào từ vụ va tàu ngầm hồi đầu tháng trước hay không.

Sau vụ tàu ngầm hạt nhân USS Connecticut va phải vật thể dưới mặt nước ở Biển Đông, Hải quân Mỹ cho biết tàu không bị hư hại và lò phản ứng hạt nhân vẫn hoạt động bình thường. Trong khi đó, Trung Quốc đã chỉ trích tai nạn này của Mỹ như là một sự vô trách nhiệm và yêu cầu Mỹ phải nói rõ liệu có sự rò rỉ phóng xạ từ tàu ngầm hay không.

Mỹ cổ sú sự tham dự của Đài Loan trong hệ thống Liên hiệp quốc - Reuters 27/10/2021

Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken.

Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken ngày 26/10 thúc đẩy các nước thành viên Liên hiệp quốc ủng hộ sự tham dự "mạnh mẽ" của Đài Loan trong hệ thống Liên hiệp quốc, thách thức áp lực tiếp diễn của Trung Quốc hầu ngăn Đài Loan gia nhập các tổ chức quốc tế.

Đài Loan giữ ghế tại Liên hiệp quốc cho đến ngày 25/10/1971 mới bị biểu quyết loại bỏ tư cách đại diện của Trung Quốc

để thay vào đó là nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, phe đã thắng trong cuộc nội chiến năm 1949 và buộc chính phủ cộng hòa phải chạy ra đảo Đài Loan.

Trung Quốc nói Đài Loan là một tỉnh của họ và do đó Trung Quốc có quyền duy nhất đại diện cho Đài Loan trên trường quốc tế.

Trong một tuyên bố, Ngoại trưởng Mỹ nói việc loại Đài Loan ra khỏi các diễn đàn Liên hiệp quốc "gây phương hại công việc quan trọng của Liên hiệp quốc và các cơ quan liên hệ, tất cả đều có lợi to lớn từ sự đóng góp của Đài Loan."

"Việc Đài Loan tham gia mạnh mẽ vào một số cơ quan chuyên trách của Liên hiệp quốc trong phần lớn 50 năm qua là bằng chứng của giá trị mà cộng đồng quốc tế đặt vào sự đóng góp của Đài Loan. Tuy nhiên, gần đây Đài Loan không được phép đóng góp vào những nỗ lực của Liên hiệp quốc nữa," ông Blinken nói.

"Đó là lý do tại sao chúng tôi khuyến khích tất cả các nước thành viên Liên hiệp quốc cùng với chúng tôi ủng hộ sự tham dự mạnh mẽ và có ý nghĩa của Đài Loan vào hệ thống Liên hiệp quốc và cộng đồng quốc tế," ông nói.

Ngoại trưởng Blinken nói thêm là Đài Loan chưa có mặt tại các tổ chức toàn cầu như Hội đồng Y tế Thế giới, dù Đài loan đã có "đáp ứng tầm cỡ thế giới" với đại dịch COVID-19.

Trung Quốc tăng cường áp lực chính trị và quân sự để buộc Đài Loan chấp nhận chủ quyền của Trung Quốc. Bắc Kinh nói họ "quan ngại sâu sắc" về việc Mỹ cổ sú cho Đài Loan trong các tổ chức toàn cầu, và rằng những nỗ lực của Đài Loan muốn mở rộng gia nhập sẽ thất bại.

Tin Việt Nam

Người nghèo khổ khổ vì giá cả leo thang sau giãn cách
VOA 04/11/2021

Một áp phích tuyên truyền cuộc chiến chống đại dịch COVID-19 ở Việt Nam. (Ảnh chụp màn hình Tuổi Trẻ Online)

“Ba mươi nghìn một cái bắp cải con con, hai mươi mấy nghìn một mớ rau muống bé xíu... Nói chung rau cỏ đắt lắm. Nhà mình mua một mớ rau muống phải chia ra ăn trong 3 ngày đây này.” Đó là lời than vãn của chị Nguyễn Phương Liên, một người kinh doanh lật vặt ở quận Ba Đình, Hà Nội.

Theo chị Liên, thì không chỉ rau mà ngay cả thịt lợn và các loại đồ ăn thức uống như bánh kẹo, mì gói và nhiều thứ khác đã liên tục tăng giá kể từ khi Hà Nội và nhiều địa phương bắt đầu mở cửa trở lại sau thời gian giãn cách. Có những mặt hàng trước giãn cách có giá chỉ hai mươi

nghìn thì nay đã tăng lên tới gần bốn mươi nghìn.

“Sài Gòn thì dù đã mở cửa trở lại nhưng công nhân chưa quay trở lại nhà máy, hàng hoá còn lại chỉ đủ phục vụ cho trong đây thôi, không có bao nhiêu để chuyển ra ngoài Bắc thành ra hàng hoá khan hiếm, mình thấy những người bán hàng người ta giải thích thế,” chị Liên cho biết thêm.

Anh Đặng Thành Trung, một cư dân sinh sống trên địa bàn quận Hoàn Kiếm, Hà Nội, cho biết xăng dầu và khí đốt cũng đã tăng giá chóng mặt trong thời gian qua bên cạnh các mặt hàng thực phẩm, rau củ quả.

“Thời gian gần đây nhà nước công bố sẽ có gói hỗ trợ bao nhiêu nghìn tỉ dành cho các doanh nghiệp và người dân. Chưa thấy hỗ trợ đâu thì giá cả đã tăng chóng mặt. Mà thực tế thì dân đen như mình chắc chắn sẽ chẳng được đồng nào đâu, mà chỉ những doanh nghiệp có quan hệ, trục lợi giỏi thì người ta sẽ được hỗ trợ thôi,” anh Trung chia sẻ.

Cùng chung quan điểm với anh Trung, chị Liên cho biết thêm dù gia đình chị thuộc diện khó khăn với 5 nhân khẩu, người chồng bị tật nguyền, nhưng trong suốt những tháng giãn cách, gia đình chị hầu như phải tự xoay sở qua ngày.

“Suốt 3 tháng giãn cách, đóng cửa không kinh doanh buôn bán gì thì gia đình mình chỉ nhận được 1,5 triệu đồng tiền hỗ trợ từ nhà nước, chưa đủ trả tiền điện cho một tháng ấy,” chị Liên than thở.

Theo chị Liên từ ngày mở cửa trở lại những gia đình kinh doanh mặt hàng không thiết yếu như gia đình chị hầu như không có khách, không có thu nhập. Trong khi đó, giá cả thực phẩm và xăng dầu, khí đốt lại leo

thang khiến cuộc sống ngày càng túng bấn.

“Từ ngày mở cửa đến giờ, 3-4 ngày mới có một người khách. Ví dụ như thứ 6 tuần trước bán được cho một người 280.000 đồng thì đến tận thứ 4 tuần này vẫn chưa có người khách thứ hai, vậy thử hỏi 280.000 đồng tiêu trong 4-5 ngày qua thì sống làm sao được?” chị Liên nói.

Những người lao động như anh Trung, chị Liên cho biết những gia đình nghèo như họ đang rơi vào hoàn cảnh “sức cùng lực kiệt” vì tiền thì không kiếm ra mà giá cả hàng hoá thiết yếu cứ liên tục tăng.

“Hôm qua mình mới về quê có việc, gặp bố mẹ, anh chị em ở quê mà chẳng dám xin gì mọi người nữa. Vì thực tế mọi người thì cũng như mình đều khó khăn cả, có đâu mà cho nữa dù bố mẹ thì cũng rất thương con vẫn cố gói ghém cho một ít gạo...” chị Liên bày tỏ lo lắng và nói rằng tình hình thế này tiếp tục kéo dài thì không biết gia đình chị sẽ bầu vùi vào đâu.

Hai tổ chức phát động chiến dịch "Thư gửi Trang"

RFA 04/11/2021

Nhà báo Phạm Đoàn Trang và tám bưu thiếp trong chiến dịch "Thư gửi Trang"

Luật Khoa/RFA edited

Hôm 4 tháng 11, mạng báo Luật Khoa Tạp Chí và tổ chức nhân quyền Dự án 88 đồng

phát động chiến dịch kêu gọi cộng đồng viết thư cho nhà báo Phạm Đoan Trang đang bị giam giữ trong tù.

Hai tổ chức trên cho biết lý do chiến dịch này được phát động đúng ngày 4 tháng 11, là do đây là ngày mà phiên tòa xét xử bà Trang dự kiến diễn ra nếu không bị hoãn.

"Những lá thư của các bạn cũng là lời xác quyết rằng xã hội luôn đứng về phía lẽ phải và những người đấu tranh cho lẽ phải" - tuyên bố có đoạn viết.

Người ủng hộ được kêu gọi viết thư tay hoặc tạo bưu thiếp theo mẫu và gửi về địa chỉ của Trại tạm giam số 1 Hà Nội, với hy vọng rằng những lá thư này sẽ đến được tay người nhận, hoặc cũng có thể gửi thông qua các tổ chức phát động chiến dịch.

Chiến dịch này xuất hiện trong bối cảnh tình hình sức khỏe của nhà báo Phạm Đoan Trang đang có những diễn biến xấu, được luật sư bào chữa thông báo ra ngoài.

Trả lời phỏng vấn của RFA, ông Trịnh Hữu Long, tổng biên tập của tờ Luật Khoa Tạp Chí, một trong các bên phát động chiến dịch viết thư, cho biết:

"Hôm nay, ngày 4 tháng 11 năm 2021, Luật Khoa Tạp chí chúng tôi cùng với tổ chức The 88 Project (Dự án 88), một tổ chức chuyên hoạt động trong các lĩnh vực liên quan đến tự do ngôn luận. Chúng tôi mở một chiến dịch, chiến dịch này, mục đích là để kêu gọi những người quan tâm đến vấn đề nhân quyền ở Việt Nam, quan tâm đến nhà báo, nhà hoạt động Phạm Đoan Trang, hãy gửi thư vào trong trại giam cho Đoan Trang.

Việc này để giúp cho Đoan Trang cảm thấy rằng cô ấy không cô độc ở trong tù, và việc này cũng có tác động tâm lý rất là lớn không những cho Đoan Trang mà còn cho cả gia đình của Đoan Trang, bạn bè của Đoan Trang, và những nhà hoạt động nhân quyền khác ở Việt Nam vốn đang phải sống trong những điều kiện hết sức khó khăn về mặt an ninh."

Bức ảnh vẽ nhà báo Phạm Đoan Trang trong chiến dịch "Thư gửi Trang". Ảnh: Jin Jin/Ảnh xá Quốc tế/Luật Khoa

Dự án 88 là tổ chức nhân quyền có trụ sở ở Hoa Kỳ, tuy nhiên hoạt động chủ yếu về các lĩnh vực nhân quyền ở Việt Nam. Bà Jessica Nguyễn, phụ trách vận động của tổ chức này cho biết qua email về sự tham gia của tổ chức Dự án 88 vào chiến dịch "Thư gửi Trang":

"Tên của tổ chức chúng tôi xuất phát từ Điều 88, Bộ luật Hình sự 1999 (nay là Điều 117, Bộ luật Hình sự 2015). Đây là điều luật rất mơ hồ thường được dùng để truy tố những nhà bất đồng chính kiến vì 'Tội làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm nhằm chống Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam', với mức án tù có thể từ 03 đến 20 năm.

Dự án 88 hỗ trợ và thúc đẩy việc cải thiện các biện pháp bảo

vệ quyền tự do ngôn luận thông qua chia sẻ câu chuyện và ủng hộ hoạt động của các nhà hoạt động Việt Nam, những người như Đoan Trang, bị đàn áp vì bày tỏ bất đồng ý kiến một cách ôn hòa.

Theo đó, chúng tôi hy vọng rằng sự tham gia của Dự án 88 góp thêm ý nghĩa cho chiến dịch này, khi Đoan Trang bị truy tố bằng chính điều luật 88, điều luật mà tổ chức chúng tôi đang vận động để bãi bỏ."

Nhà báo Phạm Đoan Trang bị truy tố dưới khoản 1 của điều 88 trong Bộ luật Hình sự năm 1999, nếu bị kết tội thì bà sẽ phải đối diện với mức án từ 3 đến 12 năm tù giam.

Hiện phiên tòa xét xử sơ thẩm nhà báo này vẫn chưa được lên lịch trở lại sau khi Tòa án Nhân dân Thành phố Hà Nội hoãn lịch xét xử ban đầu, vốn định diễn ra vào ngày 4 tháng 11.

Nhóm Làm việc của Liên Hiệp Quốc về Bất giữ Tùy tiện (WGAD) hôm 25/10 cho rằng, việc giam giữ nhà báo độc lập Phạm Đoan Trang do cơ quan chức năng Việt Nam thực hiện là tùy tiện và WGAD kêu gọi trả tự do ngay cho bà này.

Tờ báo Nghệ An - cơ quan của đảng bộ đảng CSVN tỉnh Nghệ An hôm 3/11 có bài viết khẳng định, Nhóm làm việc của Liên Hiệp Quốc đã "vô lối, trắng trợn can thiệp vào công việc nội bộ của Việt Nam".

"UNWGAD nói rằng Việt Nam bắt giữ Phạm Thị Đoan Trang một cách "tùy tiện" là hồ đồ, vô căn cứ" - tờ báo có cơ quan chủ quản là Tỉnh Ủy Nghệ An viết.

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả bài viết đang được lan truyền rộng rãi trên các diễn đàn xã hội dân sự của facebooker Trần Bang. Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

* * *

PHẠM ĐOAN TRANG BỊ NHIỀU BỆNH HÀNH HẠ TRONG TRẠI TẠM GIAM (GIẢM 10KG ...) NHƯNG KHÔNG ĐƯỢC CHỮA TRỊ

(tin từ luật sư mới gặp được Phạm Đoan Trang trong tù hôm qua, sau hơn một năm bị giam cầm, không người thân nào được gặp)

Mọi người hãy cùng lên tiếng đòi trả tự do cho Phạm Đoan Trang - một trí thức công chính nhiệt thành hiếm có đã dần thân vì dân vì nước mà bị đọa đầy! PĐT đã lao động miệt mài viết những cuốn sách, những bài báo có giá trị, được thế giới đánh giá cao giúp thúc đẩy công cuộc khai dân trí, chấn dân khí vì tự do dân chủ của nhân dân, vì môi trường sống trong lành & công bằng cho người Việt Nam!
#FreePhamDoanTrang

—
FB của Ls Luân Lê:

THĂM GẶP BÀ PHẠM ĐOAN TRANG

Hôm nay, 19/10/2021, tôi vào Trại tạm giam số 1 Hà Nội để gặp bà Phạm Đoan Trang với tư cách luật sư của bà.

Về tình hình chung, bà Trang vẫn giữ tinh thần lạc quan và tỏ ra minh mẫn đến các chi tiết. Bà nhớ từng ngày hỏi cung và một số sự việc điển hình mà bà phải đối mặt trong các buổi hỏi cung này. Bà luôn nói: “Tôi sẽ không khai gì cho đến khi có mặt của luật sư”. Và vì thế các cuộc làm việc không có gì khác ngoài sự im lặng của bà.

Về sức khỏe, bà Trang cho biết, hai chân bà vẫn bị đau vì thời tiết lạnh làm cho xương khớp đau nhức hơn, do vài năm trước đó bà bị tấn công đến cả gãy xương ống chân.

Bà nói, từ khi bị bắt giam, và đến lúc này, bà bị chảy máu (phụ nữ) nhiều, liên tục tới 15 ngày mỗi tháng, cộng thêm với tình trạng huyết áp thấp nên khá mệt và rõ ràng bà cho biết là có dấu hiệu của khối u (trước đó bà khám đã được bác sỹ nói có u nang) mà không được thăm khám và điều trị gì, và với tình trạng này kéo dài bà đã sụt 10 cân, từ 58kg xuống còn 48kg).

Bà Trang bị cáo buộc bởi một số tập tài liệu bằng tiếng Anh, hai bài phỏng vấn trên đài RFA và BBC; bà không bị cáo buộc về các cuốn sách và các bài viết trên Facebook Phạm Đoan Trang vì bà không xác nhận rằng đó là tài khoản của mình (do đó không có cơ sở để xử lý).

Một số thủ tục và quyền tố tụng của bà đã được tôi trao đổi với tư cách luật sư để bà thực hiện nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình trước phiên tòa sắp tới. Về cơ bản, bà tỏ ra quan tâm tới mọi người hơn là cá nhân bà, mặc dù bà đang bị giam giữ mà bà cho biết rằng “**nằm nèn bê tông thật khó chịu và lạnh**”.

Bà Trang vẫn giữ ánh mắt và giọng nói mạnh mẽ và thỉnh thoảng vẫn bật cười khi nói tới các sự kiện của bản thân, có vẻ như với bà, không có sự giam cầm và những vấn đề của các cáo buộc luôn là một thứ nằm ngoài các suy tư của bà.

Sau suốt hơn một năm bị giam, hôm nay là lần đầu tiên bà gặp mặt luật sư của mình và trao đổi các vấn đề liên quan tới vụ án. Và theo hướng dẫn của luật sư, bà đã hiểu rõ các vấn đề tố tụng và một số quyền liên quan để thực hiện việc bào chữa cho phiên tòa sắp tới.

Phạm Đoan Trang ✓

Phỏng vấn ông Huỳnh Văn Công

Lời giới thiệu: là một cựu sĩ quan trong quân đội Việt Nam Cộng Hòa, một nhà giáo và một mục sư Tin Lành, ông Huỳnh Văn Công (HVC) đã dàn trải tâm tình của mình với ông Ngô Thụy Trúc lâm (NTTL).

NTTL: Xin chào anh Công, trước hết cũng xin cảm ơn anh đã dành thời giờ quý báu cho cuộc phỏng vấn này. Cũng cảm ơn anh cho phép phỏng vấn như mình nói chuyện thân tình từ trước đến nay.

Xin anh kể qua về thân thế và gia đình, cũng như về nơi anh sinh trưởng ở Việt Nam?

HVC: Thân chào chú Trúc-Lâm! Phải hơn hai mươi năm, chúng ta không gặp nhau nhưng không vì thế mà quên đi những tình thân mật đã có. Như mọi người tha hương bắt đầc dĩ, anh tìm sống tự do qua chuyến vượt biên hải hùng nhưng được thương thuyền của Vương Quốc Hòa lan cứu vớt trong cơn nguy nan; kỷ ức còn đó, khó quên?

Gia đình ông bà Huỳnh Văn Công (2013)

Chúng ta cùng làm lại cuộc đời, sớm vươn lên với sức sống mới. Rất vui được Chú Lâm gợi ý, anh xin góp phần về đời mình và đời thuyền nhân của mình. Thăng trầm theo vận nước, nếp sống khi suy, lúc thịnh, chuỗi ngày dài cứ thế trôi qua! Sau đây, anh xin dùng "tôi" với độc giả Việt Nam Nguyệt San.

Tôi được sinh ra năm 1940 tại cù lao nhỏ tên gọi Phú thành, ven xã Quới sơn, quận Châu thành, tỉnh Bến tre, bên bờ sông Tiền giang. Cư dân hiền lành, sống đầy tình nghĩa với nhau nhưng oan trái thay Cộng sản đã lợi dụng nơi bờ xôi giếng mật, nhưng nhiều bất cập về địa thế để thành lập Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam (1959); nhiều trận đánh ác liệt đã xảy ra! Năm 1975, sau khi cưỡng chiếm Việt Nam Cộng Hòa, trong hệ thống tuyên truyền; Bến tre được gán cho mỹ từ huyền ảo: Quê hương đồng khởi !

Ba Má tôi, thế hệ thứ hai khẩn hoang, khai mương lập vườn, đã sinh hạ 10 người con: 6 gái và 4 trai; vì vậy trong Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa, gia đình tôi có 5 quân nhân gồm 3 người con trai và 2 người con rể góp phần bảo vệ đất nước; đến ngày 30-04-1975 chỉ một mình tôi là con trai út còn ở lại trong quân đội; các anh lớn đã giải ngũ, về quê an cư hoặc ở lại thành thị tiếp tục những việc làm trước đó.

Tuổi nhỏ, tôi theo học Trường tiểu học Quới sơn. Học được vài năm thì má tôi qua đời 1947. Dù mồ côi mẹ sớm, nhưng Ba tôi và anh chị vẫn bao bọc êm ấm trong gia đình thuận hòa. Tôi học xong bằng

Tiểu học đến Mỹ tho vào học Trường Trung học Nguyễn đình Chiểu. Hoàn tất chương trình trung học lên Sài gòn học tiếp ngành Sư phạm, tốt nghiệp được bổ nhiệm dạy học ở tỉnh Long an. Dạy học vừa đúng một tuần về thăm Ba. Sau mười ngày vui bên gia đình, trở lại nhiệm sở. Bốn ngày sau có người nhà đến báo tin Ba vừa mới mất: "tôi xin nghỉ phép về quê thọ tang." Sau vài năm tang chế, các anh chị hối thúc tôi lập gia đình Trong thời gian học ở Sài gòn, tôi quen bạn học: cô Trần Thị Vân, về dạy tại Mỹ tho; chúng tôi lập gia đình với nhau, hai năm sau có đứa con trai đầu lòng. Trong lứa tuổi động viên, ngày 24 - 08-1965 tôi được gọi nhập ngũ Khóa 21 Sĩ Quan Trừ Bị Thủ Đức.

Tôi được chuyển về Sài gòn với 36 sinh viên khác học Khóa 13 Sĩ Quan Căn Bản Quân Nhu. Mãn khóa học với cấp bậc Chuẩn úy, tôi được bổ nhiệm đến Đại đội 2 Quân Nhu, đồn trú bên cạnh phi trường Quảng Ngãi, yểm trợ tiếp liệu cho Sư đoàn 2 Bộ Binh. Phục vụ tại đây gần một năm rưỡi, theo đơn xin tôi sẽ được chuyển về miền nam sau Tết Mậu thân (1968). Trong mấy ngày Tết có hiệp ước ngưng chiến để hai bên cùng dự Tết cổ truyền của dân tộc. Phần đông Sĩ quan và binh sĩ trong đơn vị hơn trăm người, có gia đình ngoài thị xã nên về nhà với gia đình trong chiều giao thừa. Tôi và mười lăm binh sĩ cùng xa nhà và thêm một Tiểu đội Biệt động quân vừa tăng cường, ăn Tết trong doanh trại: canh gác, ứng chiến như thường lệ. Ngờ đâu, Việt cộng đã bội ước, tấn công trên toàn diện lãnh thổ; là sĩ quan duy nhất hiện diện, chỉ huy nhóm quân ít ỏi còn ở lại, khi địch tấn công, để bảo vệ

chính sinh mạng mình và đồng đội, chúng tôi phải chống trả. Mục tiêu nhắm đến đầu tiên của Việt cộng là Bộ chỉ huy Trung đoàn 4 Bộ Binh có binh sĩ quen trận mạc. Các đơn vị yểm trợ tiếp theo như Đại đội công binh, Đại đội Quân cụ, Đại đội Quân nhu, Kho xăng cùng đóng quân theo thứ tự bên trái, dọc theo phi trường Quảng Ngãi từ thành phố đi vào phía núi; chỉ biết nhiều về chuyên môn chứ súng đạn không quen sử dụng! Chiếm được Trung đoàn 4 Bộ Binh, chúng sẽ đánh ngang hông, các đơn vị yểm trợ đầu đủ sức đối đầu. Việt cộng tính sai, vì Đại đội Quân nhu mới vừa được tăng cường một Tiểu đội Biệt động quân loại hai, là các tay súng thiện chiến (quân nhân bị thương ngoài chiến trường, đã được chữa lành nhưng không còn đủ sức hành quân và chiến đấu, còn khả năng canh gác, chống địch tấn công sau phòng tuyến). Muốn đến mục tiêu tấn công, Cộng quân phải vượt bờ đê và làm mờ cho Khẩu đại liên và trung liên, tiểu liên chờ đợi.

Sáng hôm sau, Tư Lệnh Sư đoàn 2 Bộ Binh và Trung tá chỉ huy trưởng Trung đoàn 4 Bộ binh, thị sát mặt trận cho biết địch để lại bên kia bờ đê 34 xác chết, những người chết tuổi chưa đầy hai mươi.

Cấp chỉ huy nhận định, nếu không nhờ khẩu súng đại liên của Đại đội Quân nhu và quân trợ chiến, không biết hậu quả của trận chiến ra sao? Tôi được thưởng Anh dũng bội tinh và thăng cấp Thiếu úy, chỉ sớm mấy ngày. Tôi đã mang cấp bậc Chuẩn úy hơn 17 tháng và nếu không được vinh thăng thì mười ngày nữa đủ 18 tháng sẽ được thăng cấp đương nhiên.

Dù vậy, thăng cấp sớm một ngày cũng vui một ngày và vinh dự hơn là trễ? Binh sĩ tham dự cũng được thăng mỗi người một cấp, một số tiền khao quân.

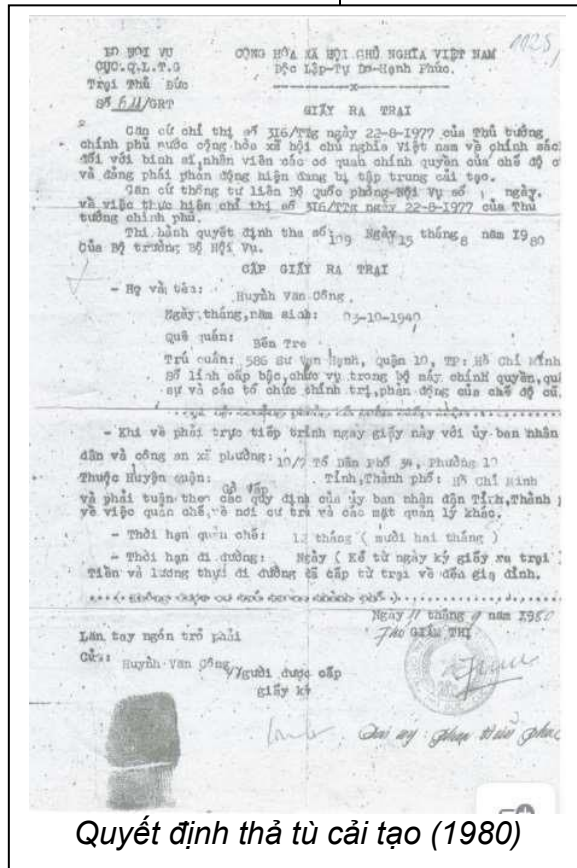
Ba ngày sau, có chuyến bay quân sự Quảng Ngãi - Sài Gòn tôi lên đường về phục vụ tại Kho 131 Thực Phẩm Quân Trang, đồn trú xã Hạnh thông tây, quận Gò Vấp; trọn thời gian phục vụ tại đây tôi liên tục giữ chức vụ Trưởng ban cấp phát thực

phẩm hành chánh, yểm trợ Quân khu 3 và Khu chiến thuật Tiền giang, các hải đảo Côn sơn, Phú quốc và Trại giam tù binh cộng sản Thủ đức, Phú quốc, Côn sơn.

Trong thời gian phục vụ, tôi được thăng cấp Trung úy và năm 1973 đơn vị giải tán để hợp với các đơn vị yểm trợ khác, thành lập Liên Đoàn Yểm Trợ, đồn trú bên sau Trại Lê Văn Duyệt, thủ đô Sài Gòn. Thật bất ngờ, tôi không theo Liên đoàn tân lập lại được thăng cấp Đại úy và bổ nhiệm chức vụ Đại đội trưởng Đại đội Quân Nhu thuộc Trung Tâm Huấn Luyện Quang Trung. Gần năm sau, tôi nhận lệnh thành lập Phòng Kế Toán Tiếp Liệu nhằm giảm bớt quân số các đơn vị chuyên môn để quân nhân thặng dư ưu tiên cho chiến trường.

Theo vận nước, trưa ngày 30-04-1975, Trung Tâm Huấn Luyện Quang Trung tự giải tán. Sĩ quan, uân nhân và khóa sinh thay quân phục, mặc quần áo dân sự, rời doanh trại, không cần bàn giao ! Từ đó ôi sống lưu đầy trong quê hương như những thành phần quân-cán-chính khác hơn 5 năm!

Trưa ngày 24-06-1975, với vài người bạn trình diện tại Trung Tâm Dự Bị Khoa Học Sài Gòn đường rần Hoàng Quân. Theo thông báo chỉ cần đem theo mền, mùng, vài bộ đồ thay đổi, ít đồ té-nhuỷ, huốc men cần thiết, ít tiền đủ cho mười ngày ăn. Sau bữa ăn chiều, chúng tôi được sắp xếp để di chuyển đến Thành Ông Năm (căn cứ công binh trước đây) ở Hóc môn, và ở đây hơn 3 năm gọi là học tập cải tạo hay tù không tội! Nửa tháng đầu tiên, chúng tôi không có việc gì phải làm hơn là ổn định chỗ ngủ. Khối 3 chúng tôi, 180 người được dồn vào xưởng làm gạch xi măng của Tiểu đoàn 4 Công Binh Kiến Tạo ngày trước. Một tháng sau đó, chúng tôi đến hội trường lớn, sắt chữ U đóng thành những hàng ghế dài trong dãy nhà tole rộng, đủ chỗ ngồi cho 180 người để học 10 bài học chính trị căn bản (tẩy não). Sau 10 bài học chính trị, kéo dài hơn tháng; chúng tôi từng tổ, từng đội hợp lại để thảo luận. Chính trị gì? chỉ nhồi nhét Chủ nghĩa cộng sản ngoại lai, lại bị sỉ vả, mạt sát thậm tệ, buộc tội đáng chết nhưng nhờ "Cách mạng khoan hồng và Nhân dân tha

Quyết định thả tù cải tạo (1980)

tội!" Cán bộ quản giáo thuộc bài gần như cả dấu chấm, dấu phẩy "tẩy não" chúng tôi nhưng sau này mới thấy rõ chúng bị phản ứng ngược, chúng học lại văn minh chúng ta! Mỗi cá nhân viết bài tự kiểm, tự kết tội, tội của tổ tiên mấy đời ... và tự hứa sẽ sửa chữa vào quyển tập 100 trang, sau đó kiểm thảo lẫn nhau dưới sự kiểm soát của bộ đội quản giáo. Sau này có dịp chúng tôi thấy những tập tự kiểm đó chất thành đống ở nhà kho của Ban chỉ huy trại. Bộ đội quản giáo nào có can đảm đọc hết những bài thi bắt đắc dĩ như vậy?

Ông bà Huỳnh Văn Công (2010)

Tôi bị giữ ở Trại tù Hóc môn ba năm, sau đó vì trận chiến giữa Trung quốc- Việt nam; họ đánh nhau vì môi hở răng lạnh, nhưng người tù chúng tôi lãnh đủ. Họ cần bộ đội tác chiến và cũng sợ hoảng vì nghĩ rằng những kẻ sa cơ này sẽ nổi dậy, nên tù nhân được chuyển đến Phước long và Hàm tân; nhà tù Hóc môn giải tán. Tôi đến Hàm tân, Trại Z30C nơi nổi tiếng hắc ám vì bọn cai tù là công an được huấn luyện độc ác! Nghỉ ngày Chúa nhật, mỗi ngày trong tuần, chúng tôi mỗi đội 60 người phải phá 12 mẫu rừng từ cỏ dại đến những bụi tre chằng chịt, những cây cỏ thụ với dao tranh được chế biến từ cọc sắt áp chiến lược. Nguồn nước sử dụng chỉ có con suối : Suối Nước Lạnh cạn trong mùa hè và tràn ngập trong mùa mưa. Nước nấu ăn, nước uống, tắm giặt, tưới rau, cây trồng... cũng từ nguồn nước này thật dơ bẩn.

Sáng ngày 11-09-1980 tôi và 24 người đồng cảnh ngộ được cấp Giấy Ra Trại. Chúng tôi được lời hứa có xe đưa về lúc 10 giờ, nhưng chờ mãi đến 1 giờ trưa không thấy xe cộ gì! Lại bị lừa? nóng lòng gặp vợ con, cùng với 4 người bạn, chúng tôi xin được về tự túc. Được đồng ý, lội bộ gần 3km đường rừng, nhưng đi mau lắm, không biết mệt là gì! Thoáng đó đã đến bến xe Hàm tân, được tiếp đón vui vẻ; chủ xe chuyển chót trong ngày, chỉ lấy một nửa giá tiền; quý hành khách có chi ăn cũng đưa ra mời. Từ đó, thấy tình người dân với những quân nhân bất hạnh, rất hậu hĩ !

Tấm lòng với nhau giữa thường dân và phó thường dân vẫn còn nguyên vẹn; trái lời Vem luôn nói "nhân dân căm thù các anh". Đường không xa nhưng xe chạy bằng than củi, chậm lắm nên chiều tối hôm đó mới về đến nhà. Gặp lại, vợ con khóc òa trong vui mừng. Lối xóm nhiều người đến thăm nói chuyện râm ran, công an khu vực cũng đến để biết chuyện gì xảy ra!

Sáng sớm, bữa ăn sáng xong, các con dắt nhau đi học, vợ chuẩn bị đi dạy nhưng trước hết đưa tôi đến trình diện Công an Phường. Từ nhà tù nhỏ, tôi được ra trại nhưng vào nhà tù lớn, xã hội ngoài đời trở nên khó sống. Ngày đầu tiên trình diện Công an Phường đã được đóng dấu quản chế bên sau Giấy ra Trại và nhận thêm cuốn tập 100 trang, dặn kỹ những tiếp xúc với những ai, phải ghi nội dung tiếp xúc và giờ, ngày, tháng...mỗi tuần trình diện công an khu vực với cuốn tập này vào sáng thứ bảy. Trình diện xong, theo lời vợ dặn, tôi đến đường Phát Diệm để thăm gia đình bà chị, con nhà Bác của vợ tôi. Anh chị đã biến nhà in Tân Việt thành xưởng lọc đường cát trắng và sấy chuối khô ngay sau khi đổi đời, sách in đã bị tịch thu và máy in xếp vào góc. Anh mới mất vài năm qua và Chị rất giỏi, thay anh tiếp tục trông coi, phát triển cơ sở và bao dung gần 30 công nhân; hầu hết là bà con trong gia đình đã là công chức, quân nhân... xong án tù, đã về sống ở quê vì áp lực của chế độ mới, nhưng đã đóng tiền cho địa phương lên thành phố, làm việc tại đây để được gần vợ con! Công nhân bắt đắc dĩ, đâu có kinh nghiệm này, và tôi đến đúng lúc, được chị kêu tiếp tay. Lương bao nhiêu mỗi tháng? Năm chục đồng bạc Việt Nam và ăn cơm trưa với gia đình Chị chủ, trừ bớt hai chục đồng bạc, còn lại trao cho vợ hai mươi lăm đồng, giữ lại năm đồng phòng hồ sửa xe đạp dọc đường bị hư.

NTTL: Vì sao anh đã quyết định ra khỏi Việt Nam?

HVC: Cá nầm trên thớt là hoàn cảnh của người tập trung cải tạo về và tôi được kể là cá ngon nên dễ bị săn soi của kẻ có lòng tham là tên Trưởng phòng công an quận. Hấn hoặc người của hấn cứ đến cơ sở làm việc của tôi thăm chừng và kiểm ăn. Phải trình với Chị chủ để chi tiền lai rai cho chúng là điều bắt dĩ và khó khăn quá? Dẫu mình làm được việc, được tín nhiệm, lương bổng hậu hỉ nhưng bị cảnh này thật ê chề? Cái có Công an quận Gò Vấp thường kiểm soát là trong Giấy ra Trại của tôi không có đóng dấu quản chế của Phòng Quản lý trị an của thành phố. Lần trình diện 3 tháng đầu, tôi phải viết tờ tự khai dài mấy trang giấy, kể rõ việc làm 3 tháng đã qua, bị

tra hạch đủ điều. Sau đó phải làm đơn để đến Phòng quản lý trị an thành phố xin đóng dấu quản chế. Tôi đến và nơi này đã giải tán, thành lập Trung Tâm Quản Lý Người Học Tập Cải Tạo Được Về. Mang đơn đến đó, được hẹn 15 ngày sau đến nhận Giấy Ra Trại với con dấu quản chế, nhưng ngày đến nhận giấy chưa xong, lại được hẹn thêm hẹn 10 ngày nữa. Được giấy nhập hộ khẩu thành phố, tôi xin nghỉ việc vài tuần về Phú thành thăm anh chị em và bà con quê nhà. Dự tiệc cưới đứa cháu và gặp nhiều người trong xóm làng. Các anh chị, muốn tôi cầm đầu một chuyến vượt biên, đưa con cháu ra nước ngoài: chiếc ghe lớn của anh rể tôi có thể chở hơn 50 người lớn, nhỏ. Mọi tiện nghi cần có cho chuyến hải hành được chu cấp và thủy thủ đoàn được sắp xếp, ghe vượt biên sẽ được công an biên phòng hộ tống đưa ra cửa biển Bình Đại (sông Tiền giang, phía Bến tre).

Về Sài Gòn kể lại, vợ tôi mừng lắm nhưng Chị thứ bảy của tôi ngăn lại: "cậu đừng vội, có kinh nghiệm gì về biển đầu mà nhận, trách nhiệm nặng lắm. Chị biết có tổ chức vượt biên, thành công nhiều lần, cần cậu lắm đó". Nghe ra, tôi muốn biết tổ chức nào? Chị yên lặng, tôi không hỏi tiếp!

Tôi ngỡ ngàng như chim lạc đàn nhưng biết làm sao? Tôi tin chắc: "*Chúa nắm giữ tương lai mình*" và "*Ngài hằng đi trước tôi*".

NTTL: Chuyến đi của anh có suôn sẻ không? Anh được tàu vớt trong trường hợp nào? Sinh hoạt của anh ở trại tỵ nạn ra sao?

HVC: Cửa tiệm tạp hóa của gia đình chị tôi ở đường Sư Vạn Hạnh, đối diện cửa ra vào Bệnh viện Nhi đồng có nhiều khách hàng tới lui và từ vài năm qua, tổ chức vượt biên thường xuyên gọi một số người chờ di chuyển và những vật cần thiết như thức ăn, nước uống cho các chuyến đi. Mười ngày sau đó, có thư tay của chị tôi nhắn cần gặp gấp; tôi đến nhà chị. Người tổ chức vượt biên, nhờ tôi đi trong chuyến này với nhiệm vụ duy nhất: trông coi trật tự trong nhóm hành khách cho chuyến vượt biên vào đêm nay (27-09-1981). Trong chuyến đi này có hai con gái của chị và con trai lớn của tôi mười sáu tuổi rưỡi; lộ phí chị tôi đã chi. Riêng tôi, nếu thuận đi có thể đem theo một người và cả hai được hoàn toàn miễn phí. Nếu không đem người nhà thì tìm ai đó cho đi tự thu lệ phí. Tôi nhận lời và được hẹn có người đến rước tại nhà chị tôi lúc 3 giờ chiều.

Tôi về nhà, ghé trường nói với vợ xin nghỉ dạy buổi sáng, đến nhà chị để có mặt bên cha con tôi khi tạm biệt. Hành trang của tôi chỉ có Quyển

Kinh Thánh, quyển Từ điển Anh Việt / Việt Anh, Giấy Ra Trại và Phiếu Đề Xuất Đăng Ký Hộ Khẩu. Cha con tôi, ngoài bộ đồ đã mặc, chỉ thêm bộ nữa thay đổi và vài vật tế nhuyễn, mỗi người thêm chai nước nhỏ. Hành trang chỉ có vậy. Các con nhỏ, còn đi học, tôi không thể đến trường tạm biệt, thôi thì để mẹ chúng nói lại sau!

Tôi đến Sở làm thăm qua công việc của anh em làm ở đó, không lộ ý ra đi. Người cần gặp sau cùng là Chị chủ cơ sở, tôi trình sổ sách chi tiêu, hoàn lại tiền đã được ứng trước và sổ sách tồn kho hàng sản xuất và nguyên vật liệu, Chị chủ can ngăn hết lời vì trong gia đình nhiều người đã ra đi nhưng không ai vượt thoát. Chị lại đem Bộ bài tây ra đoán xem chuyến đi của tôi có thành công hay không? Chị nói, khó lọt chuyến này lắm nhưng nếu tôi đã quyết tâm thì chị không cản được.

Ba giờ chiều có chiếc xe Lambretta chở khách đến đón hai cha con tôi, trong xe đã có hai thiếu niên trạc tuổi con tôi. Xe đưa chúng tôi, đến một quán Cà phê trên đường gần Cầu Chữ Y. Ngồi uống nước ở đó chờ taxi đường sông chuyển tiếp. Ngồi chờ mà lòng hồi hộp quá đổi nhưng cố trấn an con và hai cháu cố gắng bình tĩnh! Chúng tôi dặn nhau, nếu có công an hay bất cứ ai hỏi đều trả lời: "ngồi chờ người rước đi dự tiệc cưới bên kia sông." Nửa giờ sau, có người đến rước với chiếc ghe tam bản nhỏ, nệm trang ghe chài lưới chèo tay, nặng nề và chậm chạp nên lòng lại càng lo lắng hơn;

ghe cứ đi mỗi đoạn sông ngắn, lại nghỉ dưới bóng những tàn cây lớn de ra, quan sát đoạn đường kế tiếp; 8 giờ tối qua ngang Trạm kiểm soát lớn "Tắc Cây Khô", lọt qua Trạm này đã thấy yên tâm, người lái taxi đường sông, nói vậy. Chú tài xế taxi đường sông này, bảo 3 cháu trai nằm xuống, lấy lưới phủ lên, còn tôi ngồi trước mũi ghe cầm cái dầm bơi phụ. Đoạn sông này rộng chưa tới 300 mét, đèn pha của trạm kiểm soát cứ quét ánh sáng tới lui, thỉnh thoảng bắn vài tiếng súng nghe nhói tim. Người lái ghe, cứ cập sát bờ đối diện, chèo nhẹ, ghe lướt tới từ từ; qua khỏi đó không xa, 3 cháu trai phải lên bờ ngồi trong ruộng lúa hơn nửa giờ, chờ vắng mấy chiếc tàu tuần sông của công an đi ngang qua. May mắn, đoạn đường còn lại ba cháu trai không phải lên ruộng lúa trốn tránh nữa! Nửa đêm, ghe tam bản đưa chúng tôi đến cái chòi lá nhỏ bên hóc cái rạch lớn có chiếc ghe lớn đậu trong khu Rừng sát, có nhiều người ngồi chờ đợi. Tất cả im lặng, nhìn qua ghe lớn, thấy còn tốt, loại đồ máy đưa khách ven sông, lượng chùng chiều dài 12

mét, rất tiện nghi chỉ điều hơi cũ. Phần trước là khoang ghe chính, chở hành khách dài chừng 8m, hai bên có băng dài, làm chỗ ngồi; giữa trống chứa hàng hóa. Tiếp theo, cái sạp ngồi, nối với khoang sau qua cái cửa; sáu người có trách nhiệm đưa ghe vượt biển, đã đến trước, có mặt ở đây:

- một thiếu tá, cựu sĩ quan hải quân ngồi xem hải bàn, hải đồ, cùng đi có cô em vợ.

- một thanh niên, trong gia đình với người tổ chức và bạn gái, thỉnh thoảng giúp tài công lái ghe.

- tài công lái ghe đã có kinh nghiệm nhiều với sóng nước và vợ con cùng đại gia đình đang ở Hoa kỳ;

chỗ tài công ngồi giữa 10 can nước ngọt bên hông.

- một thợ máy.

Phía trước mũi ghe là khoảng trống nhỏ, có cột lằn chèo gác đó và mỏ neo. Một cái cửa rộng đủ một người ra vào; nơi này cũng là cầu vệ sinh dã chiến nếu có ai muốn sử dụng.

Các taxi đường sông, đưa hành khách đến dần, lên khoang ghe rộng ở giữa. Tôi điểm lại hành khách theo danh sách hơn 50 người nhưng số hiện diện chỉ mới có 25 người lớn, nhỏ. Giờ hẹn vượt biên cho mọi người đúng 2 giờ đêm 28-09 nhưng không đủ số. Thấy có vẻ êm ả, chờ đến 2:30 giờ, không thấy ai đến nữa, chúng tôi đồng ý nhổ neo ra đi.

Lâu lắm, sau khi ổn cư, chúng tôi nghe nói có nhiều hành khách trên đường di chuyển từ các nơi đến Sài Gòn, đã bị bắt giữ lại trong chốn lao tù một thời gian mới được tự do!

Ghe ra khỏi cửa biển, khoảng 10 giờ sáng những người có trách nhiệm đưa thuyền vượt biên đã thấy một chiếc ghe đánh cá quốc doanh hay tàu công an tuần biển, lớn ngang tầm ghe vượt biên, đang từ xa chạy tới. Chừng 20 phút sau nghe tiếng súng nổ, ghe vượt biên tăng tốc độ, nhưng loại ghe chạy trong sông, sức máy có hạn nên dù chạy hết tốc lực chừng nửa giờ thì ghe đánh cá quốc doanh hoặc tàu tuần đuổi theo gần kịp. Cha con tôi và cha con anh rể cùng cầu nguyện trong niềm tin của chúng tôi và các anh chị em các tôn giáo khác cũng đọc kinh, cầu nguyện theo niềm tin của họ.

Đạn đã bắn tới trúng vài viên qua ván thành ghe nơi hành khách ngồi, không ai bảo ai tất cả đều cúi rạp xuống. Vài viên đạn đã xuyên vách ghe; tôi dùng vải lau ghe có sẵn bịt kín lại. Bên sau, vài viên đạn xuyên qua mấy can nước ngọt,

nhưng tài công không bị thương, nhanh tay, xé khăn lau, bịt kín, nhờ đó đủ nước ngọt nấu ăn, uống cho đến khi được tàu vớt vẫn còn.

Lời cầu nguyện của người có lòng thành, thật có linh nghiệm nhiều; chiếc ghe quốc doanh hay tàu tuần không thấy hung hăng rượt theo nữa. Nhiều tiếng êm dịu: Tạ ơn Chúa, Tạ ơn Đức Phật, Tạ ơn Đức Mẹ Maria. Thuyền vẫn đi theo tốc độ của nó; nhưng than ôi! chưa tới 2 giờ chiều, mọi người nghe tiếng nổ bất thường của máy. Anh thợ máy, lấy thùng đồ nghề ra cùng với chú tài công, tháo chỗ này, mở chỗ kia gần 2 tiếng đồng hồ... sau cùng nghe tiếng máy ịch- ịch rồi tắt lịm. Ghe trôi theo làn gió thổi, nhẹ nhàng nên thơ nhưng lòng người hoảng loạn. Trong đức tin tôi, khuyên mọi người không nên sợ hãi, gây đau yếu, mệt mỏi cho mình và làm nản lòng đến người khác nhưng nên cầu nguyện trong niềm tin tôn giáo của mình. Thuyền cứ trôi nhẹ nhàng và nhiều người đều nghĩ chuyến đi bất thành, nhưng tâm hồn tôi vẫn luôn bình an! Anh Cựu sĩ quan hải quân chịu trách nhiệm định hướng cho chuyến hải hành cùng tôi trấn an nhóm hành khách; như

2 thuyết trình viên trình bày những hi vọng cho thuyền nhân nhưng chính mình chưa qua kinh nghiệm này! Dù vậy, tôi thấy có sự an tâm của nhiều người.

Hết ngày rồi qua đêm, ghe vẫn trôi theo hướng gió, theo dòng chảy, nhưng trời biển mênh mông, biết đâu là bến, biết đâu là bờ, đến những

cánh chim biển cũng không thấy bay lượn, chúng tôi đang ở đâu? Máy hư, ghe trôi chỉ loanh quanh trong vùng vịnh Thái lan nhưng không biết gần bờ biển phía nào: phía đông về phía Việt nam, Nam dương quần đảo, hay phía tây gần Thái lan, Mã lai! Con thuyền không bến, ai biết về chốn nao? Hải đồ và hải bàn có đó nhưng vô dụng; Ngày 30 tháng 9 sắp qua, ngày 01 tháng 10 đang đến và chỉ 2 ngày nữa thôi, sinh nhật thứ 41 đời tôi sẽ tới, biết ra sao ngày sau! Nhớ năm vừa qua, từ Trại tù về được nhận làm việc chưa đầy tháng, nhằm ngày sinh nhật được thưởng 50 đồng bạc Việt Nam. Quà tặng đáng giá một tháng lương đem về trao cho vợ mua thức ăn cho các con cùng ăn, ăn ngon, ăn no cho chúng đã thêm!!!

Thuyền vượt biên vẫn trôi theo mùa gió chướng; toán người điều hành ghe vượt biên lo sẽ tấp vào bờ biển từ Phan thiết, Phan rang hay xa hơn ở Miền Trung Việt Nam, công an cộng sản vùng này đối với thuyền nhân ác ghê gớm lắm, họ sẽ lục soát cướp của và giết chết hết người để bịt

miệng! Nghe nói nhiều người lo sợ, lại cầu nguyện cho được bình an. Bình an thế nào trong hoàn cảnh này, cho 31 mạng người lớn nhỏ! được tàu vớt:

Bất chợt có tiếng loa với mệnh lệnh Anh ngữ. Thương thuyền Nedlloyd Bangkok báo tin: "cứ để cho ghe trôi trong khoảng nửa giờ sẽ tấp ngang hông tàu chúng tôi, có phao để đỡ cho ghe không va chạm mạnh." Như nghe tiếng Thiên sứ báo tin lành, ghe cứ trôi và tấp vào bức tường phao, có tiếng va chạm nhưng nhẹ nhàng. Một cái thang dây thả xuống và tôi leo lên tàu lớn, hông tàu nổi cao như bức tường dày. Người đón là vị thuyền phó, bắt tay tôi và tự giới thiệu tên Wim. Steinhauer và tên 2 thủy thủ đứng gần; đáp lại tên tôi Công văn Huỳnh. Ông cười, nói có tên Hòa lan (van: chữ lót) và hỏi "dưới ghe vượt biên có bao nhiêu trẻ con, đàn bà và đàn ông." Tôi cho biết số người và được giải quyết ngay: thả đệm phao cho đàn bà và trẻ em dưới 16 tuổi lên trước; thanh niên và đàn ông lên sau, lần lượt bằng thang dây.

Tôi không cần trở xuống thuyền nữa; được đưa cho cái loa báo tin vui và giải thích cho người dưới ghe. 15 phút sau tàu nhận 18 người lớn nhỏ. Những người này được đưa ngay vào hội quán trên tầng thượng. Vị thuyền phó đổi ý, nói qua tôi: chuyển đệm phao xuống nhận hết mọi người, không cần để họ leo lên tàu bằng thang dây! Mọi người đã lên tàu lớn, 2 thủy thủ của thương thuyền xuống ghe vượt biên tháo cái chân vịt và đụt cho ghe chìm. Ngày sau, thấy Cái chân vịt được đánh bóng gắn bên vách Cầu lạc bộ, ghi ngày- tháng- năm và số người lớn nhỏ được tàu vớt.

Chúng tôi quây quần trong Cầu lạc bộ, mỗi người được cấp áo quần, khăn tắm, lần lượt phụ nữ, thiếu niên, thanh niên và người lớn được thay phiên tắm gội. Tắm xong những người không có trang phục riêng sạch sẽ để thay, mặc quần áo thủy thủ rộng thùng thình ngồi đó. Mọi người tắm xong, áo quần dơ, được đưa ngay vào máy giặt, máy sấy khô; hai giờ sau tất cả đều mặc áo quần sạch của mình như khi đi ra khỏi nhà vượt biên. Thủy thủ đoàn tàu này này không có việc làm hay sao? năm - bảy người trong họ cứ gần gũi, giúp đỡ thuyền nhân hoạn nạn tận tình? Thì ra, hết phiên làm việc, thay vì họ nghỉ ngơi đã dành thì giờ đó giúp đỡ chúng tôi!

Sáng ngày 03-10-1981, con trai tôi thay mẹ và 3 em còn ở lại nói lời: chúc mừng sinh nhật thứ 41 của tôi. Nước mắt tràn mi, tôi ngước mắt nhìn lên cao tạ ơn Chúa và cúi xuống cảm ơn con. Cha

con tôi cùng hôn lẫn nhau trong niềm vui, trong hân hoan. Tàu Nedlloyd Bangkok đến Singapore nhưng không lên hay xuống hàng hóa; điện thoại vào đất liền và tàu chở khách ra đón đưa vào đất liền, tiếp theo một chiếc xe bus ra đón, đưa chúng tôi về trại tị nạn. Chúng tôi cảm ơn Thuyền trưởng, Thuyền phó và thủy thủ đoàn. Thuyền phó thân mật cho biết sẽ gặp lại khi tôi ổn cư ở Hòa lan. Thật vậy, tháng 7 năm 1982 chúng tôi đã được đã định cư ở thị xã Hoensbroek. Từ trú quán Holte, vượt đường xa hơn 200km Ông bà đã đến thăm và ở lại vài ngày, thăm mọi người đã được tàu vớt. Mười năm trước đây, Ông trước Bà sau vài năm, lần lượt qua đời, vợ chồng tôi có đến nơi dự lễ an táng.

Sinh hoạt ở trại tị nạn:

Vào trại, được chỉ định tạm trú, được cấp mền, mùng, chiếu gối, dụng cụ nấu ăn và cũng được trợ cấp chi tiêu hàng ngày. Khi tôi đến, Văn phòng Cao Ủy Tị Nạn có đủ người phụ giúp, vì vậy trong Trại chỉ góp phần vệ sinh chung quanh khu vực nơi tạm cư cho được sạch sẽ. Trường Thần Học Tin Lành ở Singapore, mỗi tuần vào chiều thứ năm, từ 3 giờ có chiếc xe bus vào trại, mời thuyền nhân đi nghe giảng Tin Lành. Sau vài tuần, Thông dịch viên đã đi định cư Úc châu nên tôi được mời thay thế. Như vậy, hai cha con chúng tôi cùng đi với nhiều người khác nghe giảng đạo, có thì giờ thảo luận, được đãi ăn cơm chiều rồi xe đưa trở về.

Có những phái đoàn phỏng vấn thuyền nhân về việc định cư nhưng tôi không cần tiếp xúc vì được Ông Thuyền phó tàu Nedlloyd Bangkok khuyên nên đi Hòa-lan từ trước; ở đó cuộc sống không quá khó khăn, dễ cho vợ con đoàn tụ gia đình và cũng thuận lợi cho người theo đạo Tin Lành; vả lại anh rể và cháu gái của tôi phải đi Hòa lan vì cháu trai lớn của gia đình này đã đến Hòa lan. Khi chúng tôi đến Trại Leerdam cháu chưa ra nhà riêng đã đến Leerdam ở chung và cùng về Hoensbroek định cư. Mỗi tuần, có hai nữ nhân viên từ Tòa đại sứ Hòa lan vào Trại dạy Hòa ngữ, hai cha con chúng tôi theo học. Lớp học chưa tới mười người, dù danh sách thuyền nhân đến Hòa lan rất đông. Tôi khuyên con trai đừng lêu lổng, ráng học vì ngôn ngữ rất cần nơi mình sẽ đến nhận làm quê hương. Ngày 14-12-1981, chúng tôi được chuyển đến Hòa lan, có hai cán sự xã hội và thông dịch viên đến đón tại Phi trường và đưa về Trại tị nạn Baarle Nassau. Đang ở vùng nhiệt đới, nắng nóng, đến đây nhằm lúc tuyết đổ dày gần nửa mét, nhiều người không chịu chuẩn bị áo quần, mũ ấm đã lấy mền

đắp trên máy bay quần quanh người chống lạnh, đoàn lữ hành kỳ lạ. Suốt tuần lễ, tôi không rời khỏi tòa nhà vốn là tu viện Công giáo nằm sát biên giới Hòa lan và Bỉ quốc; tuyết rơi trắng xóa như bông, phủ đầy mặt đất dày hàng nửa mét! Vài ngày sau, cả đoàn được xe đưa đến Bệnh viện Tilburg để khám sức khỏe và mười ngày sau, chúng tôi được chuyển đến Trại tị nạn Leerdam, cách trung tâm thành phố không xa nên sinh hoạt vui vẻ hơn. Ngày làm việc trong tuần, chúng tôi được học Hòa ngữ. Ngày 27 tháng 4 năm 1982, được đưa về Hoensbroek định cư, nơi trước đó vài tuần chúng tôi đã đến để làm quen với gia đình bảo trợ, xem qua căn nhà được cấp.

NTTL: Khi sang Hòa Lan anh và gia đình có khó khăn gì trong hội nhập hay không? Em đã có cơ duyên gặp anh ở Almere, lúc anh dạy tiếng Việt cho trẻ em Việt Nam ở đây. Anh thấy việc giáo dục tiếng mẹ đẻ và văn hóa có kết quả thế nào?

HVC: Đồng hương chúng ta ở Heerlen có nhiều con trong tuổi thơ ấu và sau vài năm học ở các trường tiểu học, gần như quên hết tiếng nói đầu đời đã được cha mẹ dạy cho. Trong các lễ lộc do Stichting Sài Gòn tổ chức, chương trình thờ phượng và học Kinh thánh hàng tuần của nhóm tín hữu Tin Lành.

Hầu hết các cháu quây quần bên nhau tại phòng riêng cạnh bên với những trò chơi giải trí có sẵn, tất cả dùng Hòa ngữ. Hầu hết các cháu không hiểu được quốc ngữ nên không cảm thông được những lần tổ chức như vậy. Kể ở người đi, khi được thơ từ gia đình Việt Nam hay các điện đàm, các cháu không hiểu được gì với người thân đã nói; thiếu sự cảm thông với nhau. Tôi nhận lời giúp các cháu xóa nạn mù Quốc ngữ.

dạy Việt ngữ ở Hoensbroek:

Tôi đã 44 tuổi và vẫn lãnh trợ cấp thất nghiệp vì nền kinh tế Hòa lan lúc đó đâu đã khởi sắc lắm, nên rất khó cho người lớn tuổi tìm được việc làm, vì vậy rất vui nhận lời dạy giúp các cháu vào chiều thứ tư và sáng thứ bảy mỗi tuần. Lớp học đầu tiên có 17 cháu được học ở ngôi trường khu trung tâm thị xã Hoensbroek. Qua giới thiệu đôi vợ chồng người Hòa lan, đã giúp con trai của tôi và vài cháu thanh niên về các bài học khó hiểu của chúng ở trường học. Tôi mượn một phòng của Trường đặc biệt dạy các thiếu niên Hòa lan, lứa tuổi 16-17 vì lẽ nào đó đã thôi học ở các Trường trung học hay Trường dạy nghề chính thức. Hòa lan cưỡng bách giáo dục đến 18 tuổi, nên các thiếu niên nêu trên phải có 2 ngày học

mỗi tuần. Các cháu học sinh Việt ngữ được ưu ái của Ông hiệu trưởng, mua cho bàn ghế vừa lứa tuổi, thêm máy pha chocolate và nước giải khát uống miễn phí trong giờ giải trí.

Sau 3 tuần, học sinh đông đến 40 cháu, cứ tăng dần. Ngoài học sinh tại địa phương, nhiều cháu đến từ các thị xã lân cận như Heerlen, Kerkrade, Sittard, Brunssum. Ông hiệu trưởng cho mượn lớp học, báo tin cho tờ báo Limburgs Dagblad, tờ báo chính thức của tỉnh; phóng viên đến phỏng vấn thầy trò, chụp hình giờ học, giờ chơi. Báo phát hành được vài ngày, tôi được cái hẹn qua điện thoại từ Phòng Giáo Dục của thị xã, có nhân viên đến xem qua chương trình dạy và học Việt ngữ vào chiều thứ tư sau. Sau đó, Phòng giáo dục thị xã mời tôi đến phỏng vấn riêng về khả năng sư phạm, kinh nghiệm dạy học bên Việt nam.

Chương trình Việt ngữ trong kế hoạch do Bộ Giáo Dục thực hiện từ niên học 1982-1983. Niên học 1983-1984 tôi bắt đầu dạy học. Học sinh ở cách xa trường điếm hơn 2,5 km có taxi đưa đón. Có mười em học sinh Trung học muốn theo học, nhưng tôi nhận thấy các cháu có bài học quá nhiều ở trường Hòa lan, nên không mở lớp học chính thức, dù vậy mỗi sáng thứ bảy các cháu đến học do tôi dạy miễn phí. dạy Việt ngữ ở Almere:

Gần cuối niên học 1985, vợ tôi còn đang học Hòa ngữ và thầy Paul cũng đã dạy tôi học thêm ở Avond College Heerlen, chuyển cho tôi tờ báo Algemeen Dagblad, có thông báo từ Phòng giáo dục của thị xã Almere tuyển một giáo viên dạy Việt ngữ; tôi không chú tâm vì Hoensbroek đến Almere là chặng đường dài 220km nếu đi xe hơi và chuyển xe đến 3 lần nếu đi xe lửa: Heerlen-Sittard Amsterdam-Almere. Thảo luận trước với vợ tôi, thấy tốn kém về di chuyển nhiều hơn lương hằng tháng, tôi lần nữa và còn vài ngày hết hạn nộp đơn. Thầy Paul hỏi và vợ tôi trả lời như ý tôi đã bàn; chiều đó thầy Paul đến bấm chuông nhà và vào vừa ngồi yên đã nói, khi đi quên số nhà nhưng nghe mùi thơm của chả giò chiên nên đến đúng ngay. Câu đùa vui, lúc đó chả giò Việt Nam nổi tiếng quá? Thầy Paul giải thích ở Hòa lan đi làm việc có phụ cấp di chuyển và ăn uống, hoặc làm việc trên 27 giờ, ưu tiên được chuyển nhà đến gần nơi làm việc và có phụ cấp chuyên chở. Lá đơn được viết sẵn, có phong bì dán tem, thầy nhỏ, trò lớn tuổi hơn, cùng đi ra góc đường gửi thư vào chiều thứ sáu đến trưa thứ tư tuần sau có thơ mời phỏng vấn vào ngày thứ sáu sau với 5 thầy cô giáo khác có đơn xin. Người phụ trách tuyển chọn cho biết

số lượng học sinh hơn 60 em. Phụ huynh học sinh Almere, đã trình bày về ước muốn cho con học Việt ngữ và Phòng giáo dục sẵn sàng tổ chức lớp học. Sau phỏng vấn, tôi được ưu tiên vì đã có giấy phép dạy học của Bộ giáo dục, thêm nhiều chứng chỉ theo học các khóa học trong những năm rảnh rỗi. Thành phố Almere lúc đó chỉ có Almere-Haven đồng cư dân Việt Nam nên học sinh nhiều, tôi sắp xếp dạy các ngày thứ năm, thứ sáu. Almere-Stad có ít học sinh hơn nên sáng ngày thứ tư.

Tôi dồn học sinh ở Heerlen lại dạy ngày thứ hai và thứ ba. Đến cuối niên học năm 2000, lớp học tại đây chấm dứt và tôi lãnh tiền trong vòng 5 năm, nhưng sau đó chẳng bao lâu tôi được thị xã Houten mời tổ chức và dạy các cháu ở các trường tiểu học, tôi nhận lời. Cả hai nơi dạy học mới ít hơn 27 giờ mỗi tuần nên không cần dọn nhà về gần nhiệm sở nên nhận trợ cấp đặc biệt di chuyển và ở trọ, ăn uống 10.000 gulden mỗi niên học. Lương bổng trả theo ngạch trật đã có như ở Heerlen.

Hội thánh Tin Lành Heerlen & vùng phụ cận

Được tuyển dạy học ở Almere và sau ở Houten cũng rất thuận lợi cho chương trình truyền giáo; từ trước tôi đã có những địa điểm sinh hoạt ở Duivel, Drachten, Purmerend lại thêm ở Almere, Houten. Nhớ lại những ngày dạy tình nguyện của tôi ở Hoensbroek thì nhiều nơi khác cũng có những giáo viên tiên phong và lần lượt nhiều lớp học được thành lập Enschede, Hoorn, Alkmaar, Delft, Nieuwegein, Purmerend, Drachten, Amersfoort, Lelystad, Spijkenisse, Houten, Sittard và Helmond. Chương trình Việt Ngữ đến hết niên học 2003-2004 thì chấm dứt. Phòng giáo dục thị xã Almere có tổ chức tiệc khoản đãi Giáo viên, tặng thùng quà lớn và cho biết Bộ giáo dục thêm số tiền 7000 euro cho người thôi việc, được chuyển thẳng vào Quỹ Hưu Bổng Giáo Chức. Bắt tay từ già, Trưởng ban nhân viên của Phòng giáo

dục cho tôi biết sau nghỉ hè cứ tiếp tục dạy đến tuổi hưu ngày 01-11-2005.

Sau khi chấm dứt dạy học, chúng tôi Giáo viên tiểu học Việt Ngữ thành lập Hội giáo chức, hằng năm có ngày họp mặt để nhắc nhau những kỷ niệm đã có, an ủi nhau những ngày còn sống tha hương. Cộng Đồng Việt Nam Tị Nạn Cộng Sản ở Hòa lan đã và đang góp công không ít trong gìn vàng giữ ngọc, giữ lửa quê hương tự do và chương trình phỏng vấn thuyền nhân giúp đồng hương hiểu được ý nguyện của tiền nhân, không chỉ cho mình nhưng con cháu truyền đời kế tục.

NTTL: Anh là nhà truyền giáo Tin Lành cho người Việt Nam ở Hòa Lan. Việc trở thành một nhà truyền giáo trong trường hợp như anh đã diễn tiến thế nào? Sinh hoạt hội thánh cho đến nay ra sao?

HVC: Hòa lan là đất nước của nhiều người theo Tin lành, đã cải chánh từ Giáo hội Thiên Chúa Giáo từ thế kỷ XVI. Có nhiều người Hòa lan tuân đạo vì đức tin. Hiện nay, theo thống kê con số người theo đạo đã giảm dần nhưng những người giữ vững đức tin vẫn còn đó.

Lúc tuổi còn thơ ấu, tôi đã gia nhập Ban thiếu nhi của Hội thánh, học Kinh thánh có tranh vẽ kèm theo, lần hồi đọc Kinh Thánh theo từng câu chuyện và sau đó học trọn bộ Kinh thánh: lịch sử, văn thư, giáo huấn đủ thể loại. Tôi say mê đọc Kinh Thánh từ nhỏ và hiểu biết thêm nhờ các sách giải kinh của nhiều học giả. Trong gấp rút ra đi tìm tự do, tôi không quên mang theo; hiện cháu nội đích tôn của tôi đang giữ quyển Kinh Thánh này là của gia bảo. An cư tại thị xã Hoensbroek, những tín hữu Tin Lành ngồi lại với nhau bắt đầu chương trình thờ phượng trong ngôn ngữ của mình vào mỗi Chúa nhật do tôi hướng dẫn. Khởi sự ít người mượn phòng nhỏ sau đông hơn vì những tín hữu trong khu vực phía nam cùng đến, nên mượn hẳn ngôi giáo đường của những tín hữu nói tiếng Anh. Hiện nay, chúng tôi vẫn sử dụng ngôi giáo đường này để nhóm họp và thờ phượng hoặc lễ lộc riêng tư của gia đình tín hữu. Tôi không phải người tiên phong thành lập Hội Thánh Tin Lành Việt Nam ở Hòa lan, nhưng trước tôi không lâu, cũng đã có 2 nhóm tín hữu ở Spijkenisse và Dordrecht. Liên lạc được với nhau, rất vui mừng và hợp nhau thành lập Hội Thánh Tin Lành Việt Nam tại Hòa lan. Theo từ ngữ tôn giáo, trong hoàn cảnh này: "Chiên dắt chiên" đó thôi!

Chẳng bao lâu, chúng tôi biết được bên Bắc Mỹ, đông tín hữu Tin lành và trong đoàn người di tản cũng có nhiều Mục sư nên sớm thành lập các Hội thánh, có cơ sở ấn loát và phát hành sách báo và

đặc biệt có cả Viện Thần Học giúp huấn luyện những người đặt đức tin lo việc giáo hội trong cả hai phương diện : học tại chỗ (phải đến Hoa kỳ), học hàm thụ (qua thư tín và mỗi năm hai lần: trong dịp Giáng sinh và hè đến Hoa kỳ).

Tại Âu châu, đầu tiên chỉ có 3 Mục sư ở Đức (du học), Pháp (truyền giáo cho người Việt Nam ở Lào đến) và Thụy sĩ (gia đình vượt biên). Liên lạc được với nhau, chúng tôi đã tổ chức hội đồng và thành lập Hội Thánh Tin Lành Việt Nam tại Âu châu, ưu tiên huấn luyện nhân sự . Viện thần học (hàm thụ), với giúp đỡ của Viện Thần Học Bắc Mỹ đã thành lập, hiện tại vẫn còn hoạt động, có nhiều sinh viên theo học. Tài liệu thụ huấn học viên nhận và tự học. Mỗi năm hai lần vào mùa hè và Giáng sinh họp nhau lại, Giáo sư huấn luyện các nơi đến giúp, chỉ dẫn thêm và khảo thí.

Học hàm thụ nên phải mất nhiều năm để hoàn tất, vừa học vừa hành. Tôi được phong chức Mục sư năm 1990. Lần lượt đến nay có thêm 5 Mục sư đảm trách chức vụ và thêm 2 sinh viên đang học thần học. Thế hệ trẻ, am tường Hòa ngữ nên vào thẳng các Trường Thần học Hòa lan. Trong tích cực truyền giáo, tín hữu Tin lành Việt nam tại Hòa lan tăng dần. Chúng tôi cũng gửi Mục sư đến truyền bá Phúc âm cho đồng hương Việt Nam đang sinh sống tại Tiệp Khắc.

Hội thánh Tin Lành Việt Nam tại Hòa lan được Chính phủ chính thức công nhận và có tư cách pháp nhân từ ngày thành lập, do một Ban Chấp Hành điều hành. Hằng năm có tổ chức những ngày Lễ quan trọng vài ngày hay trong ngày: Phục sinh, Ngũ tuần, tết Nguyên đán, Giáng sinh, Trại hè cho gia đình tín hữu, Trại thanh niên & thiếu niên. Hội thánh địa phương và vùng miền, sinh hoạt thờ phượng hằng tuần vào mỗi Chúa nhật. Mục sư là người hầu việc Chúa nên làm gì phải hưu trí? Tôi, tuy tuổi đã cao nhưng vẫn còn được tín nhiệm giữ chức vụ Trưởng Ban Chấp Hành. Dù vậy, những người trẻ đảm đang tích cực hơn và tôi góp phần trong an ủi, khích lệ, cầu nguyện cho tinh thần dâng hiến nhiệt thành của những nhà truyền giáo và tín hữu khắp nơi.

NTTL: Đã từng trải với cuộc đời hơn tám mươi năm qua, là một sĩ quan quân đội Việt Nam Cộng Hòa, một nhà giáo, một nhà truyền giáo, anh thấy có điều gì nhấn nhủ với cộng đồng tỵ nạn nói chung không?

HVC: Câu hỏi rất hay và quá lớn cho tôi vì những việc làm đã trải qua hay còn tiếp tục trong đời mình như một giấc mơ. Thành công có, thất bại có, tôi đã mãn nguyện với những đóng góp tích

cực cho quê hương yêu thương nơi trần thế và cũng đóng góp tích cực cho cõi lai sinh trong niềm tin. Còn có điều gì nhấn nhủ với cộng đồng tỵ nạn? Những điều cần nói tôi đã nhiều lần bộc bạch thuyết trình, những điều cần viết tôi đã viết để vận động, học hỏi với đồng hương chẳng những tại Hòa lan nhưng với đồng hương cư ngụ tại nhiều quốc gia khác trong Thế Giới Tự Do. Mỗi chúng ta, trong cộng đồng tỵ nạn mãi mãi vẫn phải gìn giữ ngọn lửa yêu thương và tự do cho tổ quốc Việt Nam. Chính trị bạo động, độc tài chỉ nhất thời nhưng nhân dân Việt Nam vẫn trường tồn. Qua lịch sử Việt Nam nói riêng và lịch sử thế giới nói chung, có chế độ độc tài, tàn ác nào tồn tại không ?

Nỗi đau của Cộng sản Việt Nam là lo sợ nổi dậy trong nước và tiếp tay của tinh thần Việt Nam Cộng Hòa ở ngoại quốc. Yêu nước Việt Nam Tự Do là chính nghĩa, bảo vệ Việt Nam Tự Do là tự hào và chính đáng. Đòi chúng ta không thành công; con cháu chúng ta tiếp tục.

Nếu có thể, cứ tiếp tục duy trì quốc ngữ là sức sống của cộng đồng và hồn dân tộc; bảo toàn niềm tin tôn giáo là sức sống tâm linh cho cá nhân và tôn giáo của mình Đừng vì những thất bại hiện tại nản lòng, bỏ cuộc!

Là con người, chúng ta thường có xu hướng muốn thể hiện đời mình qua nhiều cách khác nhau. Thành công trong cuộc sống, chúng ta thấy thỏa lòng, hãnh diện. Trong niềm tin lại thấy ân sủng quý báu được dành cho mình nhưng chút ít thất bại đã thấy nản lòng. Mỗi giai đoạn của cuộc đời, trong cố gắng của tôi đều hết sức mình dẫu năm tháng khác nhau, thăng trầm có lúc. Qua những chuyện kể tôi sống thanh thản, hồn nhiên trong tuổi thơ ấu, tuổi học sinh và vào đời hết sức giản dị; tôi nhớ mãi đời sống tươi đẹp của đoạn đầu đời nhưng lại hồi hộp, lo âu trong tuổi trung niên nhưng kết thúc là những chuỗi ngày vui với đời sống ý nghĩa hơn.

Đời sống giáo chức là lý tưởng, tôi đã thể hiện được, học sinh học được trong môn dạy của mình. Mấy năm yên hòa, lý tưởng ban đầu đã thực hiện nhưng gián đoạn. Chiến tranh quốc-cộng xảy đến thật bất ngờ. Chúng ta những người muốn sống đời tự do, không thể chấp nhận chủ nghĩa cộng sản, lý thuyết mơ hồ, ảo tưởng nhưng hết sức tàn bạo.

Tôi không hối tiếc những ngày trong quân đội, đã tận sức mình phụng vụ, tôi đã vận dụng hết sức mình để hiểu trung vẹn toàn. Những năm tù không tội, tại sao phục vụ đất nước lại gọi là tù, trở lại nhà không có quyền công dân và chế độ

hà khắc luôn quản chế ! lịch sử sẽ xét xử công minh. Những năm lao tù đã qua, ngày được tự do lại càng tăm tối, không thấy tương lai gì cho mình và con cháu, sự ra đi tìm tự do là dám sống chết với chính sinh mạng mình.

Đến được bến bờ:

-được đào tạo thành nhà giáo dục, góp phần giữ lại Quốc ngữ nơi tha hương, cũng là cống hiến khả năng giữ lửa, bảo vệ cho Quê Hương Việt Nam Cộng Hòa -được huấn luyện trở nên Sĩ quan trong Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa luôn ghi lòng, tạc dạ Tổ Quốc Danh Dự -Trách Nhiệm. Quê hương, tổ quốc còn đó và con cháu sẽ kế thừa khi cơ hội đã đến, chúng tôi vẫn giữ ngọn lửa thiêng.

-đời sống đức tin là hồng ân được Đấng Chí Cao ban cho, tôi phải phụng thờ, hiến thân trong chức vụ Truyền giáo, rao giảng Tin Lành cho đồng hương cùng cảnh ngộ, bày tỏ tình thân ái, nghĩa đồng bào; thể xác đời người ngắn ngủi nhưng linh hồn bất diệt, khẩn thiết mời gọi đồng hương đặt niềm tin nơi sự Cứu Rỗi của Chúa Cứu Thế Jesus. Thuật lại đời mình, nhiều người nói tôi được may mắn. Không, tôi không tin như vậy vì tôi biết: Đấng Nắm Giữ Tương Lai Minh, Ngài Đi Trước Tôi.

Cộng Đồng Tị Nạn chúng ta không vì lý do gì phải nản lòng khi nhận thấy 46 năm qua Cộng Sản Việt Nam vẫn còn cai trị độc tài, bóp nghẹt tự do. Ngọn lửa đấu tranh giành độc lập tự do vẫn còn cháy tốt, nếu trong đời ta không thành công; con cháu chúng ta sẽ kế tục. Lịch sử về vang của dân tộc Việt Nam đã nhiều lần chứng minh.

NTTL: Khi nghĩ về Việt Nam, anh có mong ước gì không?

HVC: "Tôi sống mỗi ngày " là lời cầu nguyện đầu tiên trong ngày mới của đời tôi còn trên dương thế, là phương châm cuộc sống : mỗi sớm mai khi thức dậy có được sức khỏe, có lòng trung tín trong niềm tin cho dân tộc, đất nước Việt Nam được tự do, chính phủ cộng sản giải thể, Cộng Đồng Việt Nam Tị Nạn Chính Trị tại Hòa lan và Thế Giới Tự Do là ngọn đuốc giữ lửa quê hương; lời cầu nguyện này có được nhậm lời không? Tôi tin Chúa sẽ nhậm lời cầu xin "vì nếu Chúa không cất nhà, thì những thợ xây cất làm uổng công; nhược bằng Chúa không coi giữ thành, thì người canh thức canh luống công " (Thi thiên 127: 1).

"Ăn trái, nhớ kẻ trồng cây,

Uống nước, nhớ người đào giếng "

Câu ca dao dạy con cháu từ tuổi ấu thơ trong gia đình đến học đường và xã hội; giúp con dân Việt Nam không vong ân bội nghĩa ?

Tôi hãnh diện làm người Việt Nam và sống vui với Cộng Đồng Việt Nam nơi tôi sinh sống. Chúng ta, thế hệ thứ nhất, thứ hai, thứ ba đã và đang bắt nhịp cầu và tiếp tục các thế hệ mai sau thẳng tiến vươn lên. Ngày tươi sáng cho Quê hương và Đất nước Việt Nam sẽ trở lại vì có chế độ bạo tàn nào vĩnh cửu.

Trong dịp dự tiếp tân trong ngày vui của một Tân Khoa Tiến Sĩ tại Đại Học Khoa Học Maastricht, vị Đại sứ từ nước chúng ta ra đi, đã hỏi tôi: "Anh đã về thăm quê hương chưa ? Anh về thăm đi, đất nước bây giờ đã thay đổi, thay đổi nhiều lắm !

Tôi trả lời : "Chưa, tôi chưa về và không tin như vậy. Tổ quốc trong tôi, trong gia đình tôi: Sơn-Hà Việt-Nam, tên 4 con chúng tôi đang sống hiếu thảo, thuận hòa với cha mẹ, anh chị em và con cháu, đời sống ổn định trong đất nước chúng tôi đang sống rất tự do, dân chủ."

Trong đối thoại chỉ ngắn gọn vậy thôi. Tôi liệu chết ra đi để tìm đời sống tự do, nhân bản và văn minh; nơi nào không có độc tài đảng trị là quê hương tôi. Mất lòng đó, nhưng ngại gì? Tổ quốc là đất nước, là quê hương, là con dân đùm bọc lẫn nhau nhưng chúng ta không thể thuận hòa với chế độ tàn bạo?

Tôi còn nhớ câu thơ của Chế Lan Viên, tác giả Hận Đồ Bàn, học đòi chiêu hồi một chiều:

" Đất nước ta có chật hẹp gì cho trăm con cùng nương náu ! "

Không phải trăm con nhưng gần 100 triệu con người Việt Nam theo thống kê gần nhất, nếu có điều kiện, những người không là cộng sản

đã ra đi hết rồi.

Ca sĩ hài Trần Văn Trạch đã trả lời báo chí Pháp khi được phỏng vấn: "ở Việt Nam với chế độ cộng sản, nếu cột đèn biết đi thì cũng đi rồi "

Tuyệt vời, ngắn gọn nhưng đủ nghĩa chính trị đang thời và cho đến ngày nay. Tôi mong ước con dân Việt Nam không ra đi tìm tự do nữa vì chế độ bạo tàn cáo chung và mọi người sống trong đất quê hương, yêu mến lẫn nhau, cùng xây dựng gia đình hạnh phúc và đất nước "phú thành " như tên Cù lao nhỏ trên sông Tiền giang, nơi tôi được sinh ra.

Cám ơn chú Ngô Thụy Trúc Lâm đã phỏng vấn và cám ơn Việt Nam Nguyệt San cho tôi kể lại một ít về quãng đời tại thế của mình ở quê nhà và quê người. Cám ơn quý vị độc giả của Việt Nam Nguyệt San đã đọc bài phỏng vấn.

NNTL: Cũng rất cám ơn anh đã tin tưởng để giải bày tâm sự. Chúc anh chị nhiều sức khỏe.

NGƯỜI TÌNH VÀ QUÊ HƯƠNG

Chị là người phụ nữ kiên cường, mạnh mẽ và năng động. Việc nhà, việc nước chị đều giỏi. Nói chung là đối nội đối ngoại gì chị cũng làm tươm tất không thua gì cánh đàn ông.

Khi còn ở Việt Nam chị là một nữ sinh ưa cùng chúng bạn quây phá, có lần chị cùng các bạn trèo lên cây hái ổi, xui bị chó chủ nhà sủa quá làm chị sợ không dám trèo xuống, chủ nhà là một anh thanh niên chạy ra thấy chị đu tòn teng trên cây anh khoá chí cười tủm tỉm: để cho mi biết lần sau đừng hái trộm nhà ta nữa.

* * *

Một hôm bạn của anh chị tới nhà chơi, vừa vào nhà trông thấy chị, anh nhận ra chị và mét với anh chị, thể là chị bị la.

Về sau anh lại mền và theo chị. Chị vốn còn con nít nên hay phá phách, mỗi khi anh mua gì cho chị thì phải mua cho đám bạn chị luôn.

Rồi chị đi vượt biên, gia đình chị qua Pháp, thời gian sau chị qua Mỹ học và tham gia sinh hoạt cộng đồng rất năng động. Chị được nhiều anh thương và để ý tới nhưng chị vẫn chưa để ý yêu ai.

Rồi tiếng sét ái tình cũng đến với chị, anh là một sinh viên du học bên Pháp trước 1975, tính anh rất hiền, anh quen chị. Hai người cùng chung chí hướng, tâm luôn hướng về quê nhà nên rất tâm đầu ý hợp. Chị ở lại Mỹ và đi học.

Nghe mấy anh kể lại anh về Pháp và như người mất hồn cứ thơ thẩn hoài.

Chị nói có lẽ vì anh viết những lá thơ tình rất hay làm cho chị cảm động và lại là người cùng chung chí hướng nên chị thương anh.

Chị muốn ở lại Mỹ nhưng anh vì mới bảo lãnh ba, mẹ qua và anh lại là con trai trưởng nên không thể bỏ ba mẹ đi, chị thông cảm và vì thương anh chị chấp nhận về Pháp.

Nhưng bạn bè và anh, chị em bên Mỹ thì không ai muốn chị đi vì sợ sẽ mất đi một người giỏi.

Rồi thì anh, chị cưới nhau và nước Pháp có thêm 1 phụ nữ giỏi và nước Mỹ mất một người tài.

Chị rất thương anh vì anh luôn tôn trọng chị và những việc làm của chị. Với tài năng của chị, chị có thể kiếm được nhiều tiền nhưng anh nói chị không cần đi làm, lương mình anh đủ nuôi sống cả gia đình, anh nói chị nên để tâm làm việc toàn thời tranh đấu cho quê nhà.

Chị đem sự hiểu biết của mình giúp cho đồng bào trong quốc nội, hướng dẫn các anh, chị em làm việc có ích cho xã hội.

Qua chuyến du lịch ở Pháp vô tình mình nghe được câu chuyện này. Một câu chuyện tình để thương, cảm động. Có những người luôn sẵn sàng hy sinh, sống vì người khác, tâm luôn hướng về quê nhà mà không vụ lợi.

Mình thấy những người đã ra hải ngoại rồi cuộc sống của họ đâu có thiếu thốn gì, họ chỉ cần đi làm và hưởng thụ du lịch đó đây là đủ, đâu cần phải suy nghĩ nhiều chi cho mệt.

Nhưng họ đã không ích kỷ, không sống cho riêng mình mà ngày đêm vẫn luôn miệt mài tranh đấu để mong một ngày đất nước Việt Nam có được tự do dân chủ như những nước xứ tư bản mà họ đang sống. Những người đã hy sinh, sống vì lý tưởng đã bỏ ra rất nhiều công sức để góp phần cho một ngày mai tươi sáng trên đất nước Việt. ❤️❤️❤️

T.H.Y

thơ Phan Bội Châu

Sống

Sống túi làm chi đứng chậ trời!
Sống nhìn thế giới hồ chằng ai?
Sống làm nô lệ cho người khiến,
Sống chịu ngu si để chúng cười.
Sống tưởng công danh, không tưởng nước,
Sống lo phú quý, chẳng lo đời.
Sống mà như thế, đừng nên sống!
Sống túi làm chi, đứng chậ trời.

Chuyện Xưa

NAM BÌNH BÙI CÔNG HẢI

Một hôm trong bàn tiệc trai gái lẫn lộn, hơi men bắt đầu bùng cháy, âm thanh vang dội của, những tiếng cười nói giòn giã, nhất là mây đắng mày râu, đứng với danh ngôn

**từ nhập tâm như hổ nhập lâm,
tha hồ lán áp đám liễu yếu đào tơ.**

Một giọng lài nhài của men rượu, phát ngôn bừa bãi, khi dễ đàn bà, cho đàn bà đá không khỏi ngọn cỏ. Một tràng đại bác phát hỏa, chị Mỹ bắt đầu phùng mang trợn mắt quát lớn, ê mấy ông xâm phạm đến chị em tôi phải không? Nè, ngày xưa nước Việt Nam ta có bà Trưng, Bà Triệu, Trung Quốc nào Từ Hy Thái Hậu, Võ Tắc Thiên, một thời tung hoành, tác oai tác quái, Ấn Độ có bà thủ tướng Gandhi, Đài loan có bà tổng-thống Thái-Anh-Văn, bà đương cương quyết chống ý đồ Trung Cộng đe dọa nuốt Đài Loan, còn ở Đông-Âu có bà tổng-thống vừa đẹp vừa giỏi trị vì xứ Hung-Gia-Lợi đã thoát khỏi xã hội độc tài cộng sản cách đây không lâu, bà thủ tướng Merkel Đức quốc v.v.v.

* * *

Đó là những vị lãnh đạo quốc gia... Anh Nga chiêm tiếp hỏi còn ở Mỹ bà nào làm tổng thống, chị Mỹ ám ớ moi trí nhớ mà không nhớ ra, thật đâu có mà nhớ. Liên chị luật sư Hòa Lan cất giọng biện hộ, còn chị Kamala Harris làm phó tổng thống, cái này không biết xếp vô danh nhân hay không? Nếu không được thì chờ nay mai vợ Kamala Harris cũng bợ chức tổng thống. anh Đức xen vào, không thể chấp nhận được, tại sao? Chị Hòa Lan lớn tiếng, hiện tại và tương lai thời gian đâu có xa, vì ông Biden lú lẫn tuổi đã thất thập cổ lai hy, đi lên máy bay té lên té xuống, dất chó đi cũng quy trọ chân, mà ngài còn bắt chức Obama khi lên phát biểu chạy vồn vã, để chứng tỏ ta đây còn sung sức... Ngày xưa cựu tổng thống Marcos của nước Philippine, luộm thuộm cời trần, vươn tay để quảng cáo cái ngực lép xẹp, mục đích khoe với bà vợ, bà Marcos non trẻ mơn đào tơ, rằng ta đây vẫn hùng tráng lắm liệt. Câu chuyện cứ vòng vo tam quốc. Thằng nhóc Ý hậm hực xen vào thôi thì ta qua đề tài của hai ngài Trump và Biden. Cái này làm nhức nhối trong cộng đồng người Việt chúng ta, kẻ thì cuồng Trump, nhóm khác thì phò ông Biden, mà có vẻ trầm trọng đến nỗi trong cộng đồng người Việt chia làm hai khuynh hướng xung đột và cha con vợ chồng có khi cũng vậy. Không khí càng căng thẳng, nàng Phi Anh nấu bếp, tức quá vội vã bưng tô phở lên để vào cuộc, lỡ nghiêng tay làm nước phở sôi tạt vào ruột và nhất là cái đùi nõn nà, cô la lên, nhưng nước sôi bám vào chiếc váy cụt ngắn, chỉ còn cách là nhanh tay cởi nó ra, nhưng ai xung phong ra tay. Thằng Pháp, ngồi gần đó định ra tay hào hiệp, nhưng chợt nhớ lại sự tích, luật lệ của một vị vua ở đảo Ba-li nước Nam Dương thế này: Nhân ngày du thuyền trên

biển, bà hoàng hậu cùng rong chơi trên biển cả, có lẽ thần biển ghen tuông, nên tạo một cơn sóng thần, cố ý chôn vùi chiếc du thuyền và đưa hoàng hậu thám hiểm dưới đáy biển miền đại dương. Chiếc thuyền từ từ già biệt cõi trần, đoàn thủy thủ hộ tống muốn ra tay cứu vớt, nhưng ngặt một cái là luật của vua cấm không được va chạm vào tám thân ngọc ngà của hoàng hậu, nếu ai cố ý hay vô tình cũng bị xử tử, nên đoàn hộ vệ cũng đành nhắm mắt đưa chân, chỉ nhìn và ngậm ngùi thương tiếc, ứa lệ, khi chiếc thuyền phút cuối chìm lìm, đưa hoàng hậu về châu Diêm Vương. Dù cơn đau rất đến tận xương tủy, chị Phi Anh vẫn hăng tiết vịt, nằm trên sa-lon đưa mỏ vào chí chóc: thế thì chúng ta phân tích rõ ràng những quan điểm của ngài Chum và ngài Bay Đờn ưu khuyết ra sao. Theo tôi ngài Chum có chính sách cứng rắn như xây bức tường ngăn chặn làn sóng di dân bất hợp pháp, nào buôn lậu ma túy, tập đoàn khủng bố v.v... Xóa bỏ những bất công về chi phí đóng góp vào quỹ Liên hiệp quốc, thay đổi khí hậu, như kẻ hầu bao, xóa bỏ hiệp ước cắt giảm về sản xuất hạt nhân với Iran mà cựu non cựu tổng thống Obama đã ký kết và chi một trăm rưỡi tỷ đô la Mỹ. Thật phi lý, chẳng khác nào đưa tiền cho bọn du đảng. Còn một điểm quan trọng nhất là chặn Trung-cộng có ý đồ muốn vươn lên làm bá chủ hoàn cầu, nào ăn cắp trí tuệ và sẽ lôi kéo những nhà đầu tư Mỹ về lại mẫu quốc, và đánh thuế thu nhập quá bất công giữa Mỹ-Trung sẽ đem về hàng tỷ tỷ đô la hàng năm cho nước Mỹ. Tuy nhiên về tính nóng nảy tuyên bố bừa bãi khi đúng khi sai, làm cho người ta gán cho tội nói láo, đánh phá lung tung, hễ ai hơi chống đối là sa thải, dù phe mình, hơn nữa người ta dự luận có tính cách gia đình trị, hơn nữa ông là doanh

nhân, ít am hiểu về chính trị. Ở nước Mỹ, những vị tổng thống đều xuất thân từ thượng nghị sĩ hay thống đốc. Mà theo truyền thống, nơi thượng viện, thống đốc là trường đào tạo tổng thống. Ngày nay ngài Chum là người ở giới kinh doanh, còn Reagan là dân tài tử đã phá giới. Ở Việt nam nào Vua Lê Lợi, Quang Trung đều là anh hùng áo vải. Tựu trung nhân vật nào đưa ra một đường lối đúng với nguyện vọng quần chúng là sẽ chiến thắng, trừ trường hợp gian lận xảo trá. Ngài Trump theo đường lối bảo thủ, chống triệt để xã hội chủ nghĩa. Ngày nay người ta vẫn ám ảnh chủ nghĩa tư bản và chủ nghĩa xã hội, cho nên giới trẻ và trí thức lơ mờ trong bối cảnh xã hội. Từ khi xuất hiện chủ nghĩa Marxisme, hay đúng hơn là chủ nghĩa cộng sản, tập trung tất cả tài sản vào một chủ nhân, đó là nhà nước. Xét về lý thuyết

rất là lý tưởng. Làm theo khả năng, hưởng theo nhu cầu, mà nói đến lý tưởng thì không bao giờ thực hiện được, cho nên nhiều nước đã chôn chủ nghĩa cộng sản như các nước như Liên Xô, khối Đông-Âu và Phi-châu, và bây giờ chỉ còn vồn vẹn những nước như Cuba, Bắc-Hàn, Việt-Nam, Miên, Lào và Trung-Cộng. Anh Ý xỏ lá mấy câu tại sao năm 1979 Trung-Cộng đem quân đánh cộng sản Việt Nam. Điều này dễ hiểu, lúc bấy giờ đảng cộng sản Việt nam thân Nga, đuổi Tàu Vi vậy Trung cộng đem quân đánh sáu tỉnh của cộng sản Việt nam, hai bên đều tranh giành nói mình chiến thắng. Cuối cùng tổng bí thư Lê-Duẩn tuyên bố một câu xanh rờn, hàm ý: mấy mươi năm nay, chúng ta đánh thuê cho hai đế quốc Nga-Tàu. Chị Mỹ còn thét mét, tại sao không nhắc đến cái cậu Trump lem nhem với gái lõa thể, mà phải đổ 130.000 đô la vào, mà còn dính đến luật sư Cohen liên lụy, may hai bên đều thoát nạn. đúng ra nàng Stormy có tội mới phải, làm nghề bất chính, và chắc không khai thuế, chẳng lẽ khai đổi lá đa lấy đô-la, nhưng rồi cũng xong chuyện nàng ẵm được chàng tỷ phú và đô la đầy ắp. Trở lại vấn đề, xét về chủ nghĩa tư bản đã mang tiếng là xã hội người bóc lột người, đầu tiên xã hội dưới thời Nga-Hoàng cai trị, có nhiều bất công, cho nên Lenin đưa lý thuyết xã hội chủ nghĩa để lật đổ chế độ Nga-hoàng vào tháng 10 năm 1917 và thiết lập một chế độ xã hội chủ nghĩa và dần, dần biến thành chủ nghĩa cộng sản, nói vắn tắt là cộng tất cả tài sản của nhân

dân và quốc gia, do nhà nước quản trị. Ở Nga, đứng đầu là Lenin, ở Việt nam là Hồ Chí Minh, giống như thời bộ lạc, do vị tù trưởng quản lý và phân phát, tất nhiên sẽ bị bất công và lạm dụng. Do đó giới công nhân đứng lên tranh đấu, hàng ngàn cuộc biểu tình chỉ đòi có xăng dầu và bánh mì. Khiến cho xã hội càng rối ren, đầy dẫy bất công, ở xã hội chủ nghĩa giới công nhân chia làm hai giai cấp rõ rệt. Giai cấp văn phòng hay nói đúng hơn là giai cấp thống trị, định đoạt tất cả từ sản xuất, lương bổng, giá cả, thưởng phạt v.v.. Còn tập đoàn công nhân là giai cấp nô lệ, chỉ là công cụ sản xuất với số lương bổng bị bóc lột, giai cấp lãnh đạo từ hạ tầng đến trung ương cậy quyền tham nhũng, làm giàu bất chính, do đó giới thợ thuyền nổi lên tranh đấu, biểu tình đòi xăng dầu và bánh mì. Từ đó xảy ra hàng ngàn cuộc biểu tình và đồng chí Gorbachev can đảm đứng

lên tuyên bố giải thể chế độ công sản. Thế là thành trì của chủ nghĩa cộng sản đã sụp đổ. Chị Phi Anh thấy đề tài nguội lạnh nên đề nghị xoáy sâu vào câu chuyện của hai ngài. Anh Đức chờ đã lâu nay thao thao bất tuyệt, ca ngợi ngài Biden, nè, ngài ít nói, hơi chậm chạp một tí nhưng thâm trầm, ngài đã có 48 năm trên chính trường chính trị, nên lão luyện dù có người cho ngài lù đù, nhưng vác lu chạy vào tòa bạch cung dễ dàng và không bị một vết như vì lá đa quỳến rũ. Chị Mỹ nói rứa hả, cũng như có một số người ca ngợi Hồ Chí-Minh còn trinh vậy thôi. Cuối cùng ngài Bay-Đờn đã được ngồi chễm chệ trên ngai vàng, dù ngài Chum cho rằng gian lận,

nhưng không đủ bằng chứng về pháp lý, nên đành ngậm đắng nuốt cay, chờ cơ hội khác và về đuổi gà cho vợ. Anh Đức khều chị Việt cho nhận xét ra sao mà thấy chị im lặng không hở môi. Ừ tôi có vài thiển kiến rằng chúng ta là người thiếu số, phải đoàn kết với nhau. Thường thường chính trị Hoa-Kỳ hai đảng Cộng-Hòa và Dân chủ đều thay phiên nhau điều hành quốc gia do dân chọn lựa, qua phổ thông đầu phiếu, ý dân là ý trời. Nhiệm kỳ, luật định là bốn năm, một vị tổng thống được phép giữ được hai nhiệm kỳ, nếu được tiếp tục đắc cử, mục đích là tránh độc tài hoặc bốn năm như ngài Chum. Thế mà tại sao chúng ta chia phe nhóm. Có lẽ vì chữ chủ nghĩa xã hội. Chủ nghĩa xã hội mà đảng Dân chủ theo đuổi có tính cách nửa mùa, giống như Âu Châu, nửa tư bản nửa xã hội, vấn đề này có dịp sẽ mổ

xê sâu hơn. Nhìn bàn tiệc vẫn còn nhiều món cao lương mỹ vị, mà rượu cạn ly uống say lòng còn giá, thôi dô dô để tiếp tục câu chuyện về đàn bà và lá phiếu. Trong thập niên của thế kỷ hai mươi, các đảng phái muốn lấy phiếu của đàn bà, nên cho phép được bỏ phiếu, dưới danh nghĩa bình quyền, cho nên ngày nay ở Mỹ đã xảy ra vụ dành phiếu, của dân da màu, nên ứng cử viên tổng thống Biden đã quỳ lạy trước quan tài George Floyd, một tên trộm cắp, ma túy, để lấy phiếu của cử tri da đen và ca tụng như vị anh hùng, điều này chúng ta phải suy nghĩ và phán đoán kỹ, Còn một bên muốn rút phiếu của đối phương, bằng cách hạ uy tín để thất cử, như ngài Trump đã bị phanh phui về vụ lăng nhăng với em Stormy, trả 130.000 ngàn đô la, nhưng mục đích tìm nguồn tiền lươn lẹo để kết tội. Tóm lại cái lá đa thật là nguy hiểm. Hiện tại và quá khứ đã cho thấy như lịch sử Trung-Hoa cho thấy nàng Đắc Kỷ làm sụp

đổ ngai vàng của vua Trụ đời nhà Thương và gần đây thời ngài Bill Clinton với nàng tập sự Monica Lewinsky đóng phim trong tòa bạch ốc, chàng Bill suýt bị rớt đài, chàng thống đốc New York Cuomo dính líu với mười một cánh hoa hồng và bị gai chích, nên phải từ chức và bay mòng ứng cử tổng thống thứ bốn mươi bảy của Hoa Kỳ. Ở Âu-Châu, ngài Berlusconi thủ tướng Ý Đại Lợi cầm lòng khôngặng nên bị nàng tiên Ma-rốc mười bảy tuổi gài vào quây phá, làm ngài bị phạt mười lăm ngày lao động, còn ở Hòa-Lan cựu thủ tướng Lubbers vì bàn tay táy máy vô tình hay cố ý chạm vào hậu trường của một người đẹp nhân viên người Mỹ làm việc tại Liên Hiệp Quốc, nàng kiện đưa ra tòa, chàng cũng điều đứng về vụ này, Thôi, đêm đã khuya, mỗi đã cạn kể chuyện biết bao giờ hết, chúng ta chấm dứt, tất cả ra về vui vẻ.

thơ Trangđài Glassey-Trầnguyễn

Nhớ Côn Sơn

"Việc nhân nghĩa cốt ở yên dân
Quân điếu phạt trước lo trừ bạo"

NguyễnTrãi ơi, Côn Sơn còn đây mãi
Người đi rồi, mấy ai quay trở lại
Để Côn Sơn thoi thóp tiếng thờ dài

Lòng người tâm huyết đá ghi
Nhưng quân điếu phạt bắt nghi hại dân
Cần khôn thế cuộc xoay vần
Bạo lên làm tướng, chọn phần sừng vinh
Khốn đốn dân, tội quê mình
Lắm than kiếp sống, cầm tinh phận nghèo

Dân nghèo nay lại thêm nghèo
Phi gia những kẻ bằng treo chính quyền
Thuế dân xin được giữ nguyên
Xung vào ngân quỹ của riêng các ngài
Hối lộ vốn thật biệt tài
Tham nhũng, bóc lột, vốn hai bạn hiền
Thương dân chỉ muốn cướp tiền
Lo dân không đói, sợ phiền dân khôn
Xin đừng ca xướng xảo ngôn
Côn Sơn thẹn bóng, rủ hồn vực sâu

Bệnh Viện NguyễnTrãi, Sài Gòn 06.25.1998

(trích tuyển tập thơ song ngữ "những điều trông thấy – of things i've seen" – thơ Trangđài Trầnguyễn, hình Benjamin Vũ)

Cơm Không Lành Canh Không Ngọt

Tiếng súng tấn công nổ rền vang từ rạng sáng ngày mười tháng ba năm một chín bảy lăm khi quân Bắc Việt tấn công vô thành phố Ban Mê Thuột. Đó là tiếng súng mở màn cho những ngày sau cùng của cuộc chiến ý thức hệ. Miền Bắc dốc toàn lực lượng quyết cướp trọn Miền Nam Việt Nam giàu có khi người Mỹ đã bỏ rơi miền Nam.

Tôi là quân nhân của binh chủng Nhảy Dù; thuộc Lữ Đoàn 3. Sau khi thành phố Ban Mê Thuột thất thủ, Lữ Đoàn của chúng tôi được lệnh đến lập phòng tuyến trấn giữ đèo M'Drak - Khánh Dương ngăn không cho Cộng quân tiến đến Nha Trang. Sau những thiệt hại tại Quân đoàn 1, quân số Lữ Đoàn 3 Dù nay chỉ còn hơn một ngàn quân. Vũ khí và đạn dược vô cùng

thiếu thốn nên chúng tôi phải tiết kiệm tối đa. Mặc dù đang ở thế yếu hơn Bắc quân rất nhiều, nhưng, quân của binh chủng Thủy Quân Lục Chiến sẽ đến tiếp viện cùng với vũ khí và đạn dược. Trong khi chờ đợi quân tiếp viện, chúng tôi quyết giữ vững phòng tuyến và sẽ đánh đến viên đạn cuối cùng, đánh đến người cuối cùng, nếu Bắc quân liều lĩnh tấn công chúng tôi; mặc dù chúng có đến ba Sư đoàn là F10, 316 và 320... đang tiến về tuyến phòng thủ của chúng tôi.

“Đất nước còn, còn tất cả. Đất nước mất, mất tất cả.” Câu nói của vị Tổng Thống kiêm Tổng Tư Lệnh, chúng tôi không bao giờ quên.

* * *

Nhưng, tối ngày hai mươi chín tháng ba năm một chín bảy lăm, Lữ Đoàn 3 Dù bị cả ba Sư đoàn tấn công nên thiệt hại rất nặng. Chúng tôi đã chiến đấu suốt đêm suốt ngày không ngừng nghỉ. Nhưng, ba ngày sau, tức ngày một tháng tư bảy lăm các tuyến rồi cũng bị Cộng quân tràn ngập vì quân tiếp viện cũng như đạn dược không đến được. Chúng tôi phải rút lui. Và, đang trên đường rút lui, tôi đã bắt được hắn. Hắn khai là lính thuộc Sư đoàn 320.

Trận Khánh Dương là trận chiến lớn sau cùng của Miền Nam Việt Nam tại Vùng Hai chiến thuật. Khi Lữ Đoàn 3 Dù phải bỏ tuyến phòng thủ để rút về Nam, xem như Nha Trang rồi sẽ mất, và, Quân Đoàn Hai cũng khó mà tồn tại được. Thế nhưng, vì không có quân tiếp viện nên chúng tôi bất buộc phải rút lui.

Hắn đi lẻ loi như đang muốn dò tìm xem chúng tôi còn ém quân nơi nào không. Hắn, người tù binh sau cùng trong cuộc chiến mà tôi bắt được còn rất trẻ. Khi bị tôi bắt, hai con mắt của hắn nhìn tôi ngơ ngác vì không ngờ. Hắn quá sợ hãi. Tôi phải thả hắn vì không thể giam giữ được. Giết tù binh, quân đội Việt Nam Cộng Hòa không bao giờ làm vì tuân theo quy ước Genève. Tôi nói... cho oai:

“Tôi tha cho anh chứ không bắt anh. Trong khi tôi bắn chỉ thiên, anh phải chạy cho nhanh về phía đồng đội của anh. Nếu anh chạy chậm thì...”

Hắn nhìn tôi như không tin những lời tôi nói. Và, hắn liền biến mất ngay khi tôi bắn chỉ thiên bốn phát bằng cây súng AK 47 của hắn mà tôi đã tịch thu.

* * *

Chiến tranh chấm dứt đã hai năm rưỡi. Tôi gặp lại hắn tại chợ trời Sài Gòn vào một buổi sáng có mưa nhỏ, trong một hoàn cảnh mà hắn là người đi mua quần áo, còn tôi là người bán quần áo. Tôi hành nghề buôn bán quần áo cũ ở chợ trời cũng vì tôi không muốn ra trình diện. Tôi không tin những gì cộng sản nói. Tôi luôn phải đội cái nón lười trai cả ban ngày lẫn ban đêm để che phần phía trên mặt. Tôi sợ những tên “cách mạng ba mươi.” Tôi sợ những tên ăn cơm quốc gia thờ ma cộng sản trong cái gọi là, thành phần thứ ba... Hai loại người này là những con người đốn mạt vì muốn lập công với cộng sản mong được chia phần nên, bọn chúng tỏ uy quyền còn hơn cả cộng sản chính hiệu nữa.

Tôi vừa trong quán café bước ra thì gặp hắn khi tôi chưa kịp đội lại nón. Tôi nhận ra hắn cách dễ dàng dù chỉ gặp một lần cách nay gần ba năm, chỉ vì hắn có cái nốt ruồi lớn bằng hạt đậu đen nằm ngay trên chóp mũi. Hắn nhìn tôi với vẻ còn

ngờ ngờ vì chưa nhận ra. Thấy vậy tôi liền lên tiếng hỏi để hấn không nghĩ là tôi sợ:

“Chào anh. Anh và tôi đã gặp nhau rồi. Anh còn nhớ tôi không?”

Bây giờ hấn đã nhớ ra tôi. Hấn hỏi:

“À... à... anh đây à. Anh làm gì ở đây?”

Tôi nói theo kiểu Việt Cộng:

“Tôi buôn bán quần áo. Hòa bình rồi. Hết chiến tranh rồi, nhưng đất nước còn nhiều khó khăn nên tạm thời tôi phải kiếm sống bằng nghề buôn bán... cho qua ngày.”

“Thế... anh học tập về khi nào vậy?”

Tôi trả lời cách mạnh mẽ:

“Về khoảng ba tháng nay.”

Tôi hỏi để hấn dừng hỏi:

“Anh cần mua thứ gì không?”

“Tôi cần mua vài ba cái quần tây và áo sơ mi đem về Bắc... làm quà.”

Tôi đưa hấn lại sạp quần áo của tôi gần đó. Nói là sạp cho

có vẻ vậy thôi, chứ nó là cái tủ nhỏ cao một thước rưỡi, bề dài tám mươi phân bề ngang năm mươi phân. Tôi mở bọc quần áo ra cho hấn lựa. Hấn lựa được bốn cái quần tây và năm cái áo sơ mi dài tay. Sau khi mua bán xong, hấn mời tôi:

“Tôi mời anh đi uống café. Tôi có vài điều muốn nói với anh.”

Mặc dù không hề muốn, nhưng tôi đã gật đầu. Nếu tôi từ chối, tôi sợ hấn tiểu nhân và sẽ có những chuyện mà tôi chưa đoán được. Dù sao... tôi đang ‘có tật nên thường hay giật mình.’

Tôi đưa hấn đến khu Tôn Thất Đạm. Nơi đó tôi có bạn bè nhiều và đang buôn bán máy móc ở đây. Sau khi café được đem ra. Hấn nói và mắt thì vẫn luôn nhìn ngay tôi.

“Tôi vẫn thường nhớ đến anh. Dù sao anh cũng là người tốt với tôi. Tôi vẫn luôn mong được gặp lại anh sau ba tuần ngày chúng tôi vô Sài Gòn. Tôi muốn gặp anh là để có lời khuyên anh thôi... như là cách để trả ơn anh.”

Hấn ngưng nói và cầm ly café lên uống. Tôi vẫn nhìn ngay hấn với sự lo lắng. Tôi nghĩ: “Minh sẽ không nói gì nhiều để tránh những sơ hở.” Hấn nói tiếp sau khi đặt ly café xuống:

“Tôi đang là sinh viên năm thứ hai kinh tế thì bị gọi đi B với lời hứa là: “Miền Nam sắp được giải phóng rồi. Các anh vô phụ giúp cán bộ ổn định an ninh và giữ trật tự chứ không phải chiến đấu gì cả. Sau khi miền Nam ổn định rồi, các anh lại được trở về đây để học tập tiếp.”

Hấn ngưng nói và quay mặt nhìn ra đường rồi quay lại nói tiếp:

“Nếu hôm đó người bắt tôi không phải là anh mà là người khác thì... không biết bây giờ tôi đã ra sao rồi. Tôi được học tập là, quân Dù rất ác liệt. Ác liệt trong chiến đấu và ác liệt với tù binh. Đó là một trong những điều tôi được biết khi lên đường vô Nam. Sau khi chúng tôi chiếm... chúng tôi vô Sài Gòn được hai tuần, tôi đã hiểu ra là, những gì tôi được học tập đều là tuyên truyền láo cả. Quân đội và nhân dân Miền Nam chỉ mong muốn hòa bình. Họ cầm súng là chỉ để tự vệ thôi. Sau đó tôi muốn gặp lại anh vô cùng. Vì muốn gặp anh nên tôi có đến trại Nhảy Dù Hoàng Hoa Thám. Nếu gặp lại anh tôi sẽ nói với anh rằng, anh hãy trốn bằng mọi cách chứ đừng nghe những gì cách mạng nói và hứa. Với quân hàm Thiếu úy mà lại là lính Dù thì... anh cũng phải mất vài năm khốn khổ chứ không ít. Khi này gặp anh, tôi thấy anh có thái độ lo lắng như sợ hãi tôi. Vì tôi được tiếp xúc nhiều nên, nhìn thái độ của anh, tôi

đoán biết anh... trốn trình diện học tập. Tôi mời anh uống café là vì tôi có lời muốn khuyên anh. Hãy bằng mọi cách đi khỏi nơi đây như người ta đang tìm cách ra đi. Hai ngày nữa tôi được phép về thăm gia đình tôi ngoài Bắc. Thời gian dài gần ba năm sau chiến tranh cộng thêm hơn một năm trên dãy Trường Sơn đã đủ cho tôi hiểu những lời hứa của cách mạng như thế nào rồi. Ông Thiệu... Ông Tổng Thống Miền Nam thế mà hay. Ông đã để lại câu nói thật hay mà những người lính chúng tôi phải nể phục.

Bố mẹ tôi rất mong gặp tôi. Sau khi gặp bố mẹ tôi rồi, có lẽ tôi cũng... Tôi mong sau này anh và tôi sẽ cùng gặp lại nhau trong một hoàn cảnh bớt khốn nạn hơn hiện tại.”

Và, giờ đây chúng tôi gặp lại nhau và ngồi cùng chuyến bay. Tôi sống và làm việc tại thành phố Amsterdam của Vương Quốc Hòa Lan. Hấn sống và làm việc tại Tiểu bang Texas của Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ. Trên đường về Hà Nội, chuyến bay có hấn phải ghé qua phi trường Schiphol Amsterdam rồi ghé qua Bangkok. Tôi đi du lịch Thái Lan.

Tôi nghĩ, hấn và tôi có duyên... tao ngộ nên trong chuyến bay này, hấn lại ngồi cạnh tôi. Chúng tôi đã cùng nhắc lại chuyện mấy mươi năm trước ở mặt trận Khánh Dương. Hấn có vẻ xúc động khi nhắc lại ngày xa xưa đó. Dĩ nhiên tôi cũng xúc động nhưng cố không để lộ ra mặt. Làm sao không xúc động cho được khi hình ảnh những bạn bè của tôi và những người lính thân cận với

tôi phải nằm lại nơi đó một cách tức tưởi. Tôi sẽ nhớ hoài thôi cho đến ngày tôi từ giã cõi đời. Suốt chặng đường bay hơn chín ngàn cây số, tôi vì chịu nghe hơn nói, nên hẳn có cơ hội được trút hết ra những điều u uẩn còn đang chất chứa trong lòng hẳn từ bao lâu nay. Tôi được nghe hẳn kể về cuộc sống từ sau ngày hẳn và tôi chia tay ở quán café trên đường Tôn Thất Đạm Sài Gòn. Hẳn nói huyền thuyên suốt chặng đường bay dài mà không hề biết mệt. Nhưng. Có một chuyện mà tôi thấy thật thú vị, chuyện chính hẳn đã nghĩ ra những cách làm thật kỳ lạ mà hẳn gọi là, quý kế... chỉ để đối phó với một người đàn bà mà hẳn gọi là vợ.

Hẳn có dáng người không đẹp. Người nào mới gặp hẳn lần đầu cũng rất khó có cảm tình cũng vì hẳn vừa thấp vừa ốm tong ốm teo đến quắt cả người lại. Tôi độ chừng hẳn cao chỉ một thước năm mươi lăm là cùng. Hẳn cân nặng... có lẽ cũng chừng ba mươi lăm bốn mươi ký là tối đa. Hẳn có đôi con mắt ti hí đặt trên cái mặt dài như mặt ngựa. Mà, đối với người Việt Nam, những ai có đôi mắt này, gần như bị mọi người e ngại tiếp xúc. “Những người ti hí mắt lơ, trai thì trộm cướp gái buôn chồng người.” Ông bà ta đã nói vậy.

Nhưng, ngoài những khuyết điểm đó, hẳn có được ba ưu điểm mà tôi ghi nhận được. Có học và rất biết nhận xét. Nói chuyện luôn tỏ ra chân thật và có căn nguyên. Dù sao hẳn cũng từng là sinh viên năm thứ hai kinh tế, mặc dù không thể so sánh được với các sinh viên của Miền Nam học cùng năm. Ưu điểm cuối là hẳn nói chuyện rất có duyên, rất lôi cuốn người nghe.

Sau bữa ăn khá ngon miệng, cùng với lon bia, hẳn bắt đầu nói về cái mà hẳn gọi là, quý kế: “Hồi tôi mới vượt biên từ Hải Phòng qua đến Campuchia, rồi qua được đến Mỹ. Vì cái tướng của tôi nên khi đi xin việc làm, các ông bà chủ là người Việt mình đều viện đủ lý do để từ chối. Làm cho Mỹ thì tôi không đủ khả năng về ngôn ngữ. Người mình nhìn tướng của tôi rồi nói: “Cái tướng nhỏ thó mà lại teo quắt như con mắm thế kia thì... làm cái “chuyện kia” có lẽ cũng chẳng ra hồn ra vía gì đâu; nói gì đến làm việc.” Thế là người ta làm cả. Chuyện giường chiếu là chuyện bí mật, chỉ có người trong cuộc mới nắm bắt được cái bí quyết nó như thế nào để làm thỏa mãn người mình yêu và yêu mình. Thế mà anh

biết không, cứ đều đều một tuần hai đêm, một đêm ba cử tôi lâm trận với vợ. Tôi không giấu anh là tôi cũng cần phải có sự trợ giúp của một loại thuốc của “thằng” Trung Quốc sản xuất nữa.” Hẳn ngưng nói và lấy ra từ trong cái túi nhỏ mà hẳn luôn đeo bên người; một viên thuốc hình tròn bằng đầu ngón tay út; trong cái lọ bằng nhựa màu trắng và đưa cho tôi xem... Anh nói sao? Hậu quả à? Không. Tôi hoàn toàn không sợ hậu quả gì cả anh à. Gần như cả thế giới bây giờ đều bị “thằng” Trung Quốc đầu độc bằng đủ mọi thứ chứ đâu phải riêng gì viên thuốc bé tí tẹo này đâu. Không biết người Việt mình bên Âu Châu như thế nào, chứ bên Mỹ thì hàng hóa của Trung Quốc vẫn là number one đấy anh ạ. Tôi tặng anh viên thuốc này, và nếu có dịp anh cứ hỏi bác sĩ xem nó có tác hại gì không. Vợ tôi à? Chúng tôi cưới nhau khi tôi về Bắc lần tôi về thăm ông bà cụ tôi lần đầu mà tôi có nói với anh năm anh và tôi gặp nhau tại Sài Gòn đấy. Ông bà lo cho tôi tất cả đấy chứ. Bây giờ bố mẹ tôi mất rồi, mất khi tôi đang sống bên này. Tôi về lần này là để bán cái

mảnh đất nhỏ nhoi của tổ tiên để lại. Cũng vì một sai lầm thứ hai mà tôi gọi đó là quý kế... Anh không hiểu là phải rồi. Để tôi kể đầu đuôi câu chuyện cho anh nghe nhé. Tôi không nói xấu vợ tôi. Nhưng, quả thật là nàng rất mạnh về “chuyện ấy” lắm. Khi tôi gặp nàng lần

đầu, điều làm cho tôi chú ý đến nàng trước tiên là, mái tóc. Mái tóc thật đen và thật dày. Tôi đã đọc ở đâu đó từ một cuốn sách được xuất bản ở Sài Gòn... rất lâu lắm rồi, đại loại như, người phụ nữ nào có mái tóc thật dày thì khả năng tình dục ở người đó phải nói là... siêu hạng vì mạnh như cơn bão táp. Để làm cho nàng thỏa mãn, tôi đã sang tận bên Trung Quốc để tìm cho ra loại thuốc mà tôi vừa cho anh một viên đấy. Mặc dù tôi vẫn đều đều phục vụ nàng mỗi tuần hai đêm, mỗi đêm ba cử, thế mà nàng vẫn phản bội tôi để đi với cuộc tình mới. Tôi tự hỏi, người đàn ông mới của nàng sẽ làm sao? Làm sao để có thể ba cử trong một đêm như tôi được; nếu như không nhờ đến “thằng” Trung Quốc. Chình vì người tình mới của nàng lại là thằng bạn thân của tôi, nên tôi biết rất rõ cái khả năng... giường chiếu của nó.... Anh nói sao? À, nàng là người Hải Phòng anh ạ. Nàng sinh năm một chín sáu lăm. Tôi hơn nàng mười tuổi. Bố của nàng từng làm quản giáo trại tù cải tạo các sĩ quan miền Nam ở một cái xó xỉnh nào đó trong tận rừng sâu vùng có dãy núi

Hoàng Liên Sơn đấy. Khi tôi về đến Hải Phòng mới được dăm ba ngày thì ông ấy mất vì bệnh sốt rét rừng. Nàng và mẹ nàng sinh sống bằng cách nào thì tôi cũng chẳng để ý đến; chỉ biết là, rất đơn sơ. Mỗi lần tôi đến thăm nàng thì mẹ nàng xem tôi như là ân nhân chứ không phải là con rể tương lai. Nàng và mẹ nàng đãi tôi những món ngon chế biến rất công phu và, rất cầu kỳ của miền Bắc, nên tôi đã thường xuyên đến nhà nàng hơn.

Người vợ mà tôi thương tôi yêu để rồi chúng tôi lấy nhau cũng vào mùa mưa. Và, khi tôi bảo lãnh nàng qua Mỹ cũng đúng vào mùa mưa. Để rồi khi nàng bỏ tôi ra đi với người đàn ông khác... cũng lại vào những ngày có mưa. Anh nói sao? Anh cũng thích mưa à. Lúc trên đường vô Nam, tôi rất ghét mưa. Mưa làm cho tôi, cho những đồng đội của tôi khổ sở biết bao nhiêu trong những ngày vượt Trường Sơn. Nhưng, khi tôi gặp nàng thì không hiểu sao tôi lại thích mưa và thích được nhìn những giọt mưa rơi xuống vũng nước, khi đó giọt mưa giống như cái bông cái hoa vừa nở và, cũng giống cái bánh bèo nữa... anh ạ. Khi nhìn mưa rơi tôi cảm được cái hay cái tình tự của từng giọt mưa. Tôi có thể ngồi hàng giờ và liên tục để nhìn mưa rơi. Đó là những lúc tôi được suy nghĩ nhiều nhất và sống về quá khứ nhiều nhất... của những trận mưa thật kinh khủng trong những ngày phải vượt Trường Sơn cho kịp hợp quân để... Anh còn nhớ không, tôi gặp lại anh lần đầu sau chiến tranh, hôm ấy trời cũng có mưa đấy. Khi tôi về đến Hải Phòng thì tin tức chiến sự cho biết sắp bùng nổ. Nhưng, lần này chúng tôi sẽ đánh với “thằng” Trung Quốc. Thế là tôi mau chóng tìm đường đi vượt biên và, tôi vượt biên thành công.

Từ Campuchia, sau bốn năm sống trong trại tỵ nạn, tôi được nhận cho qua Mỹ. Khi đến Mỹ tôi liền làm thủ tục xin bảo lãnh vợ tôi qua đoàn tụ. “Thằng” Mỹ thế mà tốt quá đấy chứ...

“Bạn nói về... quý kế là như thế nào?”

“Câu chuyện là như thế này. Có đôi lúc tôi cũng nghĩ về những cuộc tình tạm với các cô gái giang hồ đã thoát ra khỏi vòng tay tôi, lại do chính tôi đạo diễn... để so sánh với cuộc tình mà tôi đồng ý với bố mẹ tôi. Số là tôi có một thằng bạn mà ngày xưa cũng vượt Trường Sơn nhưng không cùng đơn vị. Cùng là dân Bắc Kỳ trên xứ người nên cả hai chúng tôi mau chóng đến với nhau và trở nên thân thiết... khi ấy vợ tôi chưa qua đoàn

tụ với tôi. Tôi không biết thằng bạn tôi có bệnh gì không, nhưng không bao giờ tôi thấy hắn có người phụ nữ nào cả. Hắn là họa sĩ nhưng chưa được nổi tiếng. Và, có lẽ vì vậy mà hắn không có, hoặc, các cô nàng chê hắn chẳng? Có lần hắn tuyên bố trước mặt bạn bè trong bữa ăn: “Không một người phụ nữ nào có thể làm cho tao xiêu lòng được. Lý do chỉ vì tao quá chán ngán cái cảnh mất tự do như người tù phải luôn nghe lời tên quản giáo bắt phải làm những công việc nặng nhọc mà mình thì đang đói và mệt gần đứt cả hơi.” Với một người như thằng bạn họa sĩ gàn dở này thì anh bảo tôi phải làm sao cho hắn gục ngã trước những người đẹp đây. Tôi rủ hắn về Việt Nam ‘xả xui’. Hắn từ chối và còn nói ra những lời đạo đức để dạy dỗ tôi nữa. Tôi nghi hắn bị liệt dương vì mỗi lần hắn ngủ dậy ở nhà tôi, tôi thấy “thằng nhỏ” của hắn không có dấu hiệu nào tỏ ra mạnh khỏe hay cứng cáp cả. Cũng vì tin hắn bị như tôi nghĩ nên tôi không ngờ những lần sau

này hắn ngủ ở nhà tôi, hắn và vợ tôi lại có tình ý với nhau... thế mới đau cho tôi chứ. Tôi bắt gặp cả hai có những ánh mắt trao cho nhau thật là tình tứ, mà tôi thì cứ làm như không biết gì cả. Nói thật với anh, tôi có thể làm “chuyện ấy” nhiều hơn để thỏa mãn vợ vẫn được anh à. Nhưng, tôi không ngờ là nàng lại xem chuyện tình dục nặng đến phải leo tẹo với thằng bạn họa sĩ khôn nạn của tôi. Từ đó nàng và tôi thường xảy ra những chuyện lục đục mà ông bà mình nói: “Cơm không lành canh không ngọt” ấy mà.

Muốn trải nghiệm sự việc cho chính xác, tôi liền nghĩ ra một... quý kế. Một hôm, trong bữa ăn trưa có hắn và vợ tôi, tôi nói với vợ: “Em à. lát nữa anh phải đi xa vì có công việc mới cho anh và có thể đêm nay anh về rất trễ. Em đừng chờ cơm, khi nào anh về anh sẽ điện thoại cho em biết trước khoảng một giờ.” Quay qua hắn tôi nói: “Tao bận công việc phải đi gấp nên nhờ mày chở vợ tao đi mua ít đồ dùng được không?” Hắn làm mặt tỉnh queo: “Mày bận đi đâu thì cứ... yên tâm mà đi. Mày nhờ tao chuyện gì chứ chuyện chở vợ mày đi mua đồ thì có gì là nặng nhọc đâu mà mày phải hỏi chứ.” Khi hắn chở vợ tôi đi, tôi liền lấy cái khoan ra và khoan một lỗ nhỏ thật kín đáo ngay cánh cửa tủ quần áo của tôi mà tôi giữ chìa khóa. Cánh cửa tủ quần áo đối diện với cái giường của vợ chồng tôi. Và, tôi vô đứng trong cái tủ đó. Tôi cũng cẩn thận cầm theo cái lon lớn để nếu có buồn tiểu thì... vẫn yên tâm.

Khoảng bốn mươi lăm phút sau thì vợ tôi và hấn cùng bước vô phòng ngủ. Thường ngày hấn cứ như con gà bị mắc mưa ấy. Thế mà giờ đây hấn lột xác để trở thành con hổ đói đang vồ con mồi. Vừa vào trong phòng, hấn liền vồ lấy vợ tôi và vật ra giường. Vợ tôi thì... cũng như mọi khi. Nghĩa là nàng giống y như

nữ võ sĩ đồ vật chính cống của Nhật Bản vậy. Nàng cũng ôm chầm lấy hấn và... hai người lăn lộn một chút rồi người này lột quần áo cho người kia và... làm tình. Phải công tâm mà nói thì, hấn làm cũng ra trò ra trống hấn hơi đầy anh ạ. Không hiểu sao lúc ấy tôi lại bình tĩnh vô cùng anh ạ. Tôi suy nghĩ rất nhiều và, tôi nhận biết là, cũng vì mình bị mặc cảm bởi cái hình dạng xấu xí của mình, nên tôi có vẻ như chấp nhận sự việc đang diễn ra trước mắt. Nhưng, tôi khinh bỉ nàng. Tôi khinh bỉ nhưng tôi lại cũng thông cảm về sự phản bội của người đàn bà mà tôi rất thương yêu. Nàng đẹp và vẫn còn trẻ nên ít nhiều gì nàng cũng bị mặc cảm với bạn bè về tôi. Tôi nghĩ, ngày xưa nàng đến với tôi vì khi ấy Việt Kiều chưa có ai về như bây giờ. Họa hoằn lắm mới thấy một vài anh đi du học ở các nước Xã Hội Chủ Nghĩa... đôi meo đôi mồi ấy mà. Con người mà, ít ai chịu chấp nhận những gì mình đang có. Khi có được cái này lại thường muốn có cái khác vì tưởng là sẽ tốt hơn. Ông bà ta vẫn thường khuyên con cháu là, ‘đừng đứng núi này mà trông qua núi nọ...’ là vậy. Cái xã hội Xã Hội Chủ Nghĩa nó đã chui vào máu của chúng tôi chất dịch bệnh. Bệnh dối trá, Bệnh gian trá. Bệnh sĩ diện. Bệnh tham lam. Bệnh rình mò hàng xóm; rình mò người chung quanh để báo cáo lập công... nên, toàn xã hội miền Bắc ai ai cũng đều bị đại dịch hành hạ mà không biết đến bao giờ mới có thuốc chữa. Bởi vậy khi nhà cầm quyền miền Bắc ép buộc người miền Nam phải sống và hành động như người miền Bắc thì làm sao người miền Nam chấp nhận được chứ. Đó chẳng khác gì cuộc tình duyên bị cưỡng ép nên mấy mươi năm rồi mà hai miền vẫn “cơm không lành canh không ngọt” là vậy.

Nàng và tôi, cũng như thằng bạn họa sĩ khốn nạn, nếu như cả ba người chúng tôi không được sống trong một quốc gia văn minh và giàu mạnh như Hoa Kỳ, thì giờ đây chúng tôi hành động có lẽ còn tệ hơn nhiều.”

Trong khi hấn ngưng nói để... thở. Tôi hỏi:

“Bạn có nghe hai người nói gì với nhau không?”

“Không anh. Không hiểu sao tôi không nghe được hai người nói gì với nhau cả. Nhưng, đến một lúc gần như sắp... tận cùng của tội đĩnh, tôi nghe nàng la lớn,

“Đập mạnh đi anh.” Tôi hiểu ý của nàng muốn gì vì, bốn chữ đó nàng cũng nói vậy với tôi. Lúc đó tôi nghĩ thằng bạn họa sĩ khốn nạn kia, rồi đây cũng sẽ tuyên bố là, khi lâm trận thì ít ra cũng phải hai lần. Mà, thật vậy anh ạ. Thằng họa sĩ khốn nạn làm tình được đến hai lần trong một thời gian không dài đấy anh ạ. Nếu rồi đây hấn tìm được “thằng” Trung Quốc thì... Nếu không thì nàng lại đi tìm cuộc tình mới thôi. Tôi vẫn thắc mắc là, tại sao lại có những người đàn bà Việt Nam ‘mạnh’ đến thế chứ.

Sau đó, nàng âm thầm bỏ tôi để ra đi với thằng bạn họa sĩ đều cáng. Sau nhiều đêm suy nghĩ đến nát cả óc, tôi liền nảy ra một quỷ kế thứ hai để cho nàng một bài học. Ngày hôm sau mỗi khi đi ra đường, tôi ăn diện... tối đa. Nghĩa là tôi mặc quần áo hiệu thật sang, thật bảnh bao và xài tiền cũng rộng rãi hơn...”

Tôi ngắt ngang và hỏi hấn:

“Bạn có tiền nhiều như vậy sao?”

“Nói nhỏ anh nghe. Đồ hiệu... nhái sản xuất lậu đấy anh ạ. Ai đâu mà tự nhiên dám đòi xem đồ tôi đang mặc

có phải thứ thiệt hay dỏm. Còn xài tiền rộng rãi có nghĩa là tôi để lại tiền dư trong nhà hàng nhiều hơn mọi khi một ít. Người ta thấy tôi bỗng chốc thay đổi thì đồn là tôi trúng số. Thế là người ta đã trúng kế của tôi rồi. Nhưng khi có ai đó hỏi, tôi làm bộ ỡm ờ, “Thì... trúng cũng chẳng có là bao. Nhưng tiền gửi ngân hàng cũng đủ cho tôi sống đến mãn đời.” Đúng như... quý kế mà tôi đang thực hiện, người đàn bà dâm đãng và phản bội đã bị trúng kế.

Một buổi chiều có mưa tầm tã, nàng quay về và khóc lóc xin tôi tha thứ. Nhìn nàng khóc nhưng lòng tôi thì lại nguội lạnh chứ không như người dân toàn miền Bắc của những năm xa xưa lắm đã trúng kế của ‘bác’. Người mà có thời tôi đã tôn kính như thần như thánh vậy. Bây giờ có lẽ tất cả người miền Bắc đã biết ông ấy đóng kịch. Ông ấy làm bộ khóc lóc và lau nước mắt sau khi đã cho giết chết mấy trăm ngàn người vô tội theo lệnh của đảng đàn anh. Khốn nạn hơn cả là ông ta đã cho giết luôn cả người đàn bà cô thế và là ân nhân của đảng. Đã vậy mà thôi sao, ông ấy còn

viết sách tạo dựng ra những tội ác mà người đàn bà đó không hề làm.

Trở lại chuyện của tôi với con... với người đàn bà phản bội. Tôi hỏi nàng như tôi vẫn thường hỏi mỗi khi nàng vắng nhà ít ngày mới về. Nhưng, lần này tôi không còn thái độ vồn vã như mọi khi nữa. Tôi hỏi: “Em đi đâu thời gian qua và em sinh sống ra sao? Em hãy kể cho anh nghe xem nào.” Nàng vừa sụt sùi vừa nói: “Anh tha lỗi cho em. Lần này sẽ không có một người nào hay một động lực nào có thể làm cho em rời khỏi anh được. Em... Em ngu dại quá.” Nàng ôm tôi và gục đầu vào vai tôi khóc như mưa vậy. Không hiểu sao tôi lại tin là nàng khóc thật chứ không đóng kịch. Những giọt nước mắt nóng hổi thấm vào vai tôi. Tôi đứng lặng yên để cho nàng khóc. Lúc đó tôi chợt nghĩ, nếu như tôi đừng thực hiện cái quỷ kế thứ nhất thì sẽ không cần đến cái quỷ kế thứ hai. Như vậy thì tôi cũng không cần phải về để bán miếng đất của tổ tiên mà làm gì. Tôi vẫn còn yêu nàng nên tôi không muốn nàng xấu hổ khi biết bị trúng quỷ kế của tôi nên tôi phải về.” “Bạn vẫn còn yêu người đàn bà ấy thật à?”

“Hỏi thật anh chứ... Như tôi đây thì chỉ có... ma mới muốn sáp vô với tôi thôi. Về Việt Nam có các em thì... chẳng khác gì trâu già rồi mà còn muốn gặm cỏ non. Nếu tôi ngu dại mà đem em nào đó ở Việt Nam qua đến đây, thì ngay lập tức, em ấy sẽ cắm lên đầu tôi hai cái sừng to tướng ngay. Dù tôi khinh bỉ nàng. Nhưng... nghĩ lại thì... có vẫn còn hơn không anh ạ. Anh thấy tôi nhận định như thế có đúng không chứ?”

Hắn hỏi nhưng không đợi tôi trả lời mà nói tiếp liền:

“Lúc đó ngoài trời vẫn còn mưa nhưng nặng hạt hơn. Tôi nhìn trời và mỉm cười. Tôi lại có một kỷ niệm nữa với mưa. Một kỷ niệm thật buồn và thật đau... anh ạ.”

* * *

Phi trường BangKok chiều nay đang có mưa khi máy bay đáp xuống phi đạo. Ngồi trong lòng máy bay nhìn ra ngoài qua ô cửa kính nhỏ. Những giọt mưa rơi nhạt nhòa trên khung cửa kính làm cho tôi như thấy lại ngày nào những dòng nước mắt cũng chảy nhạt nhòa trên gương mặt của những đồng đội và, của triệu triệu người miền Nam trong buổi sáng định mệnh bỗng thấy mình bị mất tất cả.

Mưa nơi đây cách Sài Gòn chỉ hơn một giờ bay... Sao tôi thấy xa xôi vời vợi như không bao giờ tôi có thể đến đó được. Nhìn mưa, tôi cố tìm trong đó một chút âm vang của những ngày đơn vị chuyển quân từ Sài Gòn ra vùng hỏa tuyến cũng bằng máy bay khi trời đang mưa. Dù với những cố gắng, nhưng đã không thể làm cho tôi bồi hồi xúc động như những khi nhìn mưa rơi của những năm xa xưa lắm nơi quê nhà. Nhìn mưa Thái Lan sao nhớ mưa Sài Gòn quá! Đi đến bất cứ nơi nào trên thế giới cũng làm tôi nhớ về Sài Gòn. Hai tiếng Sài Gòn thương yêu đã thấm đậm trong tim trong máu và, trong tận cùng xương tủy của người miền Nam nên, chỉ bị xem như tạm thời thôi chứ không bị vĩnh viễn phải mang tên của con... Người miền Nam làm sao quên được một ngày cuối tháng tư nghiệt ngã Thủ đô đã bị giày xéo dưới gót chân của những người cùng dòng máu và màu da, nhưng, lại mang trái tim của loài ma quỷ.

Hắn và tôi sẽ chia tay chỉ một lát nữa đây thôi. Hắn nói với về thật lưu luyến:

“Phải chi anh cùng về Việt Nam thì thú biết mấy. Anh sẽ đưa tôi đi thăm khắp miền Nam mà tôi chỉ nghe nói là đẹp lắm, chứ chưa thấy qua nơi nào cả... ngoài một Sài Gòn khi ấy đang hỗn loạn. Rồi tôi sẽ đưa anh đi thăm khắp miền Bắc và thăm Hải Phòng quê tôi. Nơi đó tôi biết rõ các góc ngách như nằm trong lòng bàn tay tôi. Miền Nam có ông nhạc sĩ... mà tôi quên tên nhưng, tôi nhớ nằm lòng câu hát mà ông đặt cho bản nhạc vì có nhắc đến quê tôi. Mỗi lần nghe bài hát đó làm tôi xúc động vô cùng anh ạ. Tôi hát không hay

nhưng tôi sẽ hát đoạn ấy cho anh nghe nhé: “Hôm qua Sài Gòn bây giờ có mặt tại Kon Tum, chiều nay khăn gói ra Trung sớm mai này ta về Hải Phòng...” Hải Phòng là quê tôi. Ước mơ thật đẹp và thật lãng mạn của những con người chân thật sống trong một xã hội không bị sự dối trá và gian trá, không bị sự đe dọa và thù hận chi phối nên tưởng, sau chiến tranh mọi sự sẽ như bức tranh tuyệt đẹp. Vì bức tranh toàn những hình ảnh chết chóc, ly tán và thù hận nên ước mơ đó không bao giờ đến được với ông nhạc sĩ và với triệu triệu người miền Nam chỉ vì một chủ nghĩa đã chủ trương kỳ thị và tận diệt để được cầm quyền.”

Quả thật hắn hát không hay ho gì cả. Cứ như cái trống bễ mà cố đánh nên tiếng không thanh mà

chỉ nghe ồ ồ. Vì sợ tôi không nghe rõ, hẳn cố rướn cổ lên hát nên có hơi lớn tiếng làm nhiều người quay nhìn hẳn. Có lẽ người ta tưởng hẳn đang gây sự với tôi?

Thấy tôi không có phản ứng gì mà lại cứ quay mặt nhìn ra ngoài trời nên hẳn hỏi:

“Anh thấy gì ngoài đó và... anh đang nghĩ gì?”

Tôi quay lại nhìn hẳn. Tôi thấy hẳn thật dễ mến và thật dễ gần gũi. Ngày ấy... và bây giờ, thời gian cũng đã hơn bốn mươi năm trôi qua rồi, nhưng lòng hận thù và kỳ thị người Miền Nam thì vẫn không thay đổi bao nhiêu. Sự ngăn cách giữa hai miền Nam Bắc vẫn còn như ngày nào. Sự ngăn cách đó đang thể hiện giữa hẳn và tôi. Hẳn được về miền Bắc Việt Nam nhưng tôi lại không được về miền Nam Việt Nam thương yêu của tôi mà tôi hằng mong chờ. Tôi không thể cúi đầu cong lưng để ca tụng những cái ác. Tôi không thể ca tụng những điều bất công vẫn xảy ra hằng ngày với đồng bào Miền Nam từ hơn bốn mươi năm qua mà, vẫn chưa có dấu hiệu gì thay đổi đối với đại đa số đồng bào. Tôi không thể làm

ngược với lương tâm để được về ăn chùm khế ngọt. Tôi rất mong một lần được nghe lại tiếng mưa rơi khi đêm về trong thành phố thương yêu của tôi, thành phố thương yêu của những người Việt lưu vong; của những người bạn của tôi vẫn đang mong chờ một ngày về khi quê hương không còn sự hận thù không còn chia rẽ và kỳ thị. Hẳn vẫn đang nhìn tôi chờ đợi tôi trả lời câu hỏi của hẳn. Tôi bắt tay hẳn đồng thời nói câu cuối cùng trước khi chia tay vì hành khách đang tiến bước dần đến phía cửa máy bay:

“Tôi đang nhìn mưa và chợt nhớ về một ngày xa xưa lắm. Ngày đó bạn và tôi đã gặp nhau trong máu lửa và hận thù tại Khánh Dương. Sau chiến tranh chúng ta đã gặp lại nhau. Và, chúng ta đã là bạn thật sự của nhau từ ngày đó. Chúng ta có cùng ngôn ngữ và dòng máu đỏ da vàng. Chúng ta là đồng bào với nhau vì có cùng trái tim biết yêu thương và biết quý trọng lẽ công bằng. Tôi chân thành chúc bạn những ngày về thăm quê hương Việt Nam thương yêu thật bình an, thật nồng ấm, và, thật vui.”./.

LẠC LŨNG CHỢ

thơ Lưu Vong

*Cơm áo thị thành canh chan nước mắt
Áo cơ hàn rách vá đời lang thang
Lòng toạc rách biển phố gọi ngư ông
Đâu cô thôn gỏ sừng kêu mục tử
Đép đứt quai thân trai hoài phiêu bạt*

*Gió sương đời lặn đận với sớm mai
Đêm cô sầu cau mặt với hình hài
Ngày ngậm đắng nổi trôi qua phố chợ
Người thấy người quay mặt với chưa quen
Bỗng tháng mười về mây phiêu du đắp mộ
Há thân trần sao cứ mãi với đua chen*

*Cạn chén sầu rượu tràn cứ rót
Chợt thấy tương phùng thấp thoáng đáy ly
Hận nước vỡ hồn đâu tổ quốc ngư trị
Giữa bao la vô tận biển cũng mất rồi
Tôi lạc giữa đời nhìn bờ bên kia sóng vỗ
Nát tan rồi mẹ Việt tìm hồn con xa.*

Lưu Vong Tháng 10/2021

Lấy Nhạc trị Dịch

Bài & hình: Trang đài Glassey-Trần Nguyễn

Special thanks to Mr. Laszlo Mezo, Award-winning Cellist
(<https://www.facebook.com/laszlomezo.cellist/>)

Mùa đại dịch. Làm gì cho đầu óc thư giãn, bớt căng thẳng, tìm được niềm vui?

Ai cũng có những cách riêng, nhưng có một cách chung là... nghe nhạc! Nhạc là ngôn ngữ quốc tế, là linh dược vô hình. Ai cũng biết, âm nhạc làm cho người ta yêu đời, hạnh phúc, khỏe mạnh, và thông minh hơn. Nhiều phụ nữ ngay từ khi cần thai đã mở nhạc Mozart cho con nghe. Trẻ em học nhạc trong nhiều năm sẽ có chỉ số thông minh cao. Đại học Harvard đã có nhiều cuộc nghiên cứu (https://www.health.harvard.edu/newsletter_article/music-and-health) cho thấy những lợi ích thiết thực của âm nhạc đối với sức khỏe. Những dòng nhạc nhẹ nhàng và truyền cảm hứng mang đến nhiều lợi ích tuyệt vời cho đời sống. Một giai điệu quen thuộc có thể gọi lại những kỷ niệm đẹp và làm cho người nghe cảm thấy dễ chịu, hạnh phúc. Nghe nhạc thu âm đã tốt, nhưng nghe nhạc được trình diễn tại chỗ lại càng tốt hơn, nhất là khi người xem được trực tiếp tham gia vào phần trình diễn. Lấy Nhạc trị Dịch ư? Đêm nhạc "Beethoven's Eroica" do dàn nhạc giao hưởng Pacific Symphony Orchestra (<https://www.pacificsymphony.org/>) với Nhạc trưởng Carl St. Clair và phần độc tấu cello của Gabriel Martins tại Segerstrom Concert Hall là một chọn lựa thích hợp. Để giữ gìn sức khỏe cộng đồng, mọi người tham dự đều cần phải chích ngừa và mang khẩu trang.

* * *

Beethoven (Nguồn: Pacific Symphony)

Một dàn nhạc giao hưởng. Vậy chỉ trình diễn nhạc cổ điển thôi sao? Không đâu! Đêm nhạc thính phòng "Eroica" được trình diễn trong ba đêm trung tuần tháng Mười 14, 15, 16 kết hợp nhạc xưa và nay. Nếu miếng trầu là đầu câu chuyện, thì Nhạc trưởng Clark St. Clair tằm trầu thật khéo, và mời trầu cũng thật duyên. Ông đã điều khiển dàn nhạc suốt 32 năm qua, và ông luôn nói chuyện với khán giả như trò chuyện với những người bạn thân. Ông vừa xuất hiện trên sân khấu thì khán giả đã nồng nhiệt vỗ tay chào đón. Nhạc trưởng St. Clair hóm hỉnh nói, "Hôm nay quý vị có vẻ hào hứng quá!" Mọi người lại vỗ tay và cười vui vẻ. Ông hỏi khán giả, "Quý vị có từng muốn được ngồi chung với dàn nhạc và trình diễn trên sân khấu này không?" Nhiều người thay nhau đưa tay lên. Ông lại hỏi, "Ai cũng muốn làm nhạc công, nhưng có ai muốn làm nhạc trưởng không?" Ông chỉ lên bục gỗ dành cho nhạc trưởng và lắc đầu, "Ít ai chịu lên đó lắm! Nhưng hôm nay, quý vị sẽ được làm nhạc trưởng!"

Nhạc trưởng St. Clair duyên dáng kể lại chuyện ông mời Nhạc sĩ Frank Ticheli sáng tác một tác phẩm dành riêng cho dàn nhạc VÀ KHÁN GIẢ để kỷ niệm 30 năm ông làm Giám đốc âm nhạc cho Pacific Symphony. Ông kể, "Khi tôi mời Frank Ticheli viết một bài kỷ niệm 30 năm thì Frank chịu ngay, nhưng khi nói dành cho dàn nhạc VÀ KHÁN GIẢ thì phản ứng của anh thay đổi liền!" Ông mời nhạc sĩ Ticheli lên sân khấu. Nhạc sĩ Ticheli chia sẻ, "Khi mới nghe đề nghị của Nhạc trưởng thì tôi hơi sợ, nhưng càng suy nghĩ, tôi càng có hứng thú để sáng tác." Trong nhạc phẩm mở đầu đêm hòa nhạc này, ông Ticheli viết một đoạn nhạc cho khán giả hát mà ông cảm tác từ câu nói bất hủ của văn hào Shakespeare. Hai câu được trích từ câu nói nổi tiếng nhất trong vở kịch "As You Like It" là đoạn "the Seven Ages of Man," vốn bắt đầu với câu "All the world's a stage, and all the men and women merely players" (Act 2, Scene 7). Nhạc sĩ Frank Ticheli đã viết lời hát như sau:

*All the world's a stage
And all the men and women merely players
In this strange eventful history, each shall play a part
As we embrace this mystery. Let us start*

Tình bạn thắm thiết của Nhạc trưởng St. Clair (trái) và Nhạc sĩ Ticheli

Khán giả sẽ hát "All the world's a stage" rồi chuyển qua tiếng thì thầm. Nhạc trưởng St. Clair sẽ ra dấu để khán giả từ bên phải sân khấu sẽ bắt đầu hát và từ từ tiếng hát lan đi khắp một vòng cả rạp. Rồi khán giả chuyển qua huýt gió. Nhạc trưởng khôi hài nói, "Tôi không nên dạy con gái tôi huýt gió. Tôi dạy lúc lên ba, bây giờ cô ấy đã hai mươi mà vẫn chưa ngưng huýt gió." Nhạc sĩ Ticheli còn kết hợp thêm "whirlies" cho khán giả ở lầu hai. Có một đoạn, khán giả còn được mời búng tay hai lần, ôm vai một lần, đếm năm nhịp 1 2 3 4 5. Nhạc trưởng bật mí, "Trong bài chúng ta sẽ lặp lại sequence này tới hai lần, nên xin quý vị để ý khi tôi ra hiệu." Sau tất cả những phần tập dợt chuẩn bị với khán giả, đêm hòa nhạc bắt đầu.

Trước khi đánh nhịp, Nhạc trưởng quay lại, nói, "Tôi quên mất. Tôi muốn dùng buổi hòa nhạc này làm quà để cảm ơn quý vị đã ưu ái ủng hộ Dàn nhạc Pacific Symphony trong suốt bao nhiêu năm qua." Mọi người vỗ tay nhiệt liệt. Ông Clark St. Clair để tay lên ngực và cúi đầu thật sâu trước khán giả. Có ai đó kêu lên, "We love you!" Nhạc trưởng cười thật hạnh phúc. Đêm hòa nhạc được chính thức bắt đầu với khán giả. Nhạc trưởng ra hiệu, và khán giả bắt đầu trình diễn bằng tiếng thì thầm, rồi tiếng huýt gió hay trác lưỡi tặc tặc cho những ai không quen huýt gió.

Nhạc trưởng St. Clair và Nhạc sĩ Martins

Việc kết hợp phần trình diễn của khán giả được thực hiện thật trôi chảy. Mà hay nhất là vì được mời tham gia trình diễn nên khán giả không bị buồn chán hay ngủ gật, vì phải để ý tới phần trình diễn của mình. Hơn nữa, dòng nhạc của Ticheli đa dạng, nhiều màu sắc, chất giọng mỗi giai khúc đều đặc sắc, dẫn dắt người nghe đi từ thú vị này qua thú vị khác. Và quả thật như câu nói của văn hào Shakespeare, cả thế giới là sân khấu, và mọi người nam nữ là những diễn viên. Nhạc trưởng St. Clair tài tình vừa điều khiển dàn nhạc, vừa dẫn dắt cả khán phòng trong một tác phẩm độc nhất vô nhị, giúp người tham dự quên đi những đau khổ của mùa đại dịch, dù mọi người vẫn mang khẩu trang và phải chích ngừa trước để được đến xem nhạc. Đi xem nhạc mà được luyện hơi và tập thể dục tay như vậy thì tuyệt quá!

Đi dự nhạc như vậy cũng giúp con người ta tăng hệ miễn dịch, sống vui hơn và lâu hơn. Âm nhạc luôn là ngôn ngữ quốc tế của mọi thời đại, và giữa cơn chiến chống COVID này, âm nhạc có thể là một trong những linh dược phi vật thể (dù được tạo nên từ những nhạc cụ thực thể) để giúp con người tìm thấy hy vọng khi vẫn còn quá nhiều những mảng tối hình cầu đang bay quanh thế giới. Từ phong cách bình dị, thân thiện, khiêm nhu của vị nhạc trưởng tài năng St. Clair cho đến từng nốt nhạc được chải chuốt, từng chi tiết được sắp xếp, đêm nhạc "Eroica" tạo ra một khoảng trời trong lành cho người thường ngoạn. Nhạc trưởng St. Clair nhỏ con, người mảnh khảnh, nhưng khi ông điều khiển dàn nhạc, thì cả con người ông cuộn chảy theo dòng nhạc, toả ra một sức mạnh lạ thường. Người ta thường nói, khó phân biệt được giữa điệu nhảy và vũ công. Ở đây, người xem sẽ khó phân biệt được nhạc

trường và dòng nhạc, vì ông St. Clair đã hoá thân vào dòng nhạc trong mọi phút giây.

Standing ovation

Tiếp theo chương trình là bản concerto “bán chính thức” dành cho cello “Variations on a Rococo Theme, Op. 33” của Tchaikovsky với cả kỹ thuật và mỹ thuật, với phần trình diễn cello độc tấu của Gabriel Martins. Nhạc sĩ Martins còn rất trẻ. Anh sinh năm 1998, đoạt quán quân của Concert Artists Guild – Young Classical Artists Trust Grand Prize năm 2020 và giải 2020 Sphinx Competition, cùng nhiều giải thưởng danh tiếng khác. Phần hai của chương trình là bản giao hưởng “Eroica,” một tác phẩm khai phóng và có ảnh hưởng lớn đến nỗi nó đã thay đổi dòng chảy của lịch sử âm nhạc. Bản giao hưởng Thứ Ba này đánh dấu chương thứ hai trong sự nghiệp âm nhạc của Beethoven, và tuy ông đã manh nha ý tưởng để viết nó từ giai đoạn thăng trầm “Heiligenstadt Testament” nhưng mãi đến tháng Năm năm 1803 thì ông mới tập trung viết.

Xu hướng kết hợp nhạc đương đại và nhạc cổ điển của dàn nhạc giao hưởng Pacific Symphony mang đến sự mới mẻ và hào hứng cho khán giả. Một thiếu niên 11 tuổi đã nói, “Con rất thích đêm nhạc này, vì được nghe nhiều thể loại nhạc khác nhau!” Và một chương trình sắp tới, ngày 24 tháng Mười, xuất matinee và xuất duy nhất lúc 3 giờ chiều, mang chủ đề “From Past to Present,” cũng kết hợp tân cổ. Buổi hoà nhạc cũng diễn ra tại Segerstrom Center for the Arts, trong Samueli Theater, đặc biệt có sự góp mặt của Nhạc sĩ Việt Cường, một nhạc sĩ gốc Việt rất trẻ. Anh sinh năm 1990 tại California. Bài “Wax and Wire” được anh viết cho clarinet, violin, cello, và piano. Một số danh tài Việt Nam đã góp mặt trong sáng

tác và trình diễn nhạc giao hưởng tại hải ngoại, như Nhạc sĩ Lê Văn Khoa, Nhạc sĩ Trần Chúc, đưa âm hưởng Việt vào nhạc thính phòng. Và hôm nay, những thế hệ mới như nhạc sĩ Việt Cường tiếp tục làm công việc sáng tạo này, và được sự tán thưởng của dòng chính. Báo The New York Times gọi nhạc của anh là “alluring and wildly inventive,” và báo San Francisco Chronicle nhận định, “irresistible.” Tác phẩm của anh đã được trình diễn bởi nhiều nhạc sĩ và dàn nhạc danh tiếng, như the New York Philharmonic, Eighth Blackbird, Saint Paul Chamber Orchestra, So Percussion, Alarm Will Sound, Atlanta Symphony, Sandbox Percussion, Albany Symphony, PRISM Quartet, Orchestra of St. Luke's, và Dallas Winds. Nhạc của anh được trình diễn tại Carnegie Hall, Lincoln Center, the Kennedy Center, National Gallery of Art, và Thư viện Quốc Hội. Nhạc sĩ Việt Cường sáng tác “Wax and Wire” vào năm 2014, lấy cảm hứng từ những tác phẩm điêu khắc bằng wire của Michael Gard. Với những danh tài như Việt Cường, người Việt hải ngoại sẽ có được niềm vui được thưởng thức nhạc của các thế hệ trẻ tại những thính phòng và với dàn nhạc danh tiếng của Mỹ.

Nhạc sĩ Việt Cường
(Hình: vietcuongmusic.com)

USB và EU

USB, chúng ta đã quá quen với nó và coi đó là điều hiển nhiên và không ai nghĩ rằng nó đặc biệt. Mặc dù hầu hết mọi người trong chúng ta đều đang xử dụng hằng ngày Trong bài viết này, chúng tôi sẽ giải thích sơ qua về USB, cung cấp một chút tin tức về việc phát triển tiêu chuẩn này và chia sẻ sự khác biệt giữa các loại cổng khác nhau như USB Type A, Type C, USB 3.0, v.v. và nhất là tầm ảnh hưởng của EU đối với kỹ thuật. Cả ba phương diện môi sinh, kỹ thuật và chính trị đều có tác động trực tiếp đến sản phẩm này.

1. Các cổng nối của computer năm 2001

2. cổng USB-C computer năm 2021

Vào cuối những năm 1990, một tiêu chuẩn công nghiệp mang tính đột phá đã xuất hiện mang tên USB. Một tiêu chuẩn công nghiệp được thiết kế để chuẩn hóa việc kết nối giữa máy tính và phần cứng máy tính như bàn phím, chuột, máy in, máy ảnh kỹ thuật số, máy nghe nhạc di động, ổ đĩa, v.v.

USB là cụm từ viết tắt của Universal Serial Bus. Có thể dịch thoáng là cổng nối chung, tuy nhiên cứ gọi là USB thì tốt nhất. Mặc dù mang chữ "Universal" (có nghĩa là chung, phổ quát) nhưng kết nối này đã liên tục thay đổi trong khoảng 20 năm từ lúc có mặt hiện trên thị trường.

USB được biết đến rộng rãi vào khoảng năm 2000, khi nó thay thế hầu hết các kết nối trên máy tính. Kể từ đó trở đi, việc lắp ráp các thiết bị cho một chiếc máy tính trở nên thật đơn giản. Chỉ cần cắm cáp USB của thiết bị muốn kết nối vào máy tính là có thể sử dụng được ngay. Không còn cổng dành riêng cho máy in, cổng cho bàn phím, cổng cho chuột, thậm chí có thể chuyển trực tiếp ảnh trong máy điện thoại di động hoặc máy nghe nhạc vào máy tính bằng cách cắm chúng vào cổng USB. Một thời gian sau đó, do sự kết hợp khéo léo của nhu cầu về khối lượng dữ liệu lớn có thể mang theo trong người và chức năng tuyệt vời của USB, chiếc bút nhớ (USB Flash / memory stick) đã ra đời với kích thước rất gọn, thật nhanh và rất được ưa chuộng. Bút nhớ cũng là một món quà khuyến mại, quảng cáo khá lý tưởng. Bởi vì chúng có thể được làm với nhiều hình dạng, kích thước và

màu sắc khác nhau với giá thành rẻ, trên đó được in logo và thông tin của công ty và lưu trữ các tài liệu quảng cáo trên đó. Người nhận thường rất thích những món quà này, bởi vì mọi người đều có thể sử dụng chúng. Ngày nay, không còn giới hạn ở máy tính mà cổng USB được tìm thấy ở khắp mọi nơi, trên TV, trong đầu đĩa DVD, đầu phát âm thanh và các thiết bị khác.

3. chiếc bút nhớ - memory stick

Thế hệ đầu tiên USB 1.1 có tốc độ truyền tải vào khoảng 12Mbps, vào giữa những năm 2000

USB 2.x tăng tốc độ truyền dữ liệu lên đến 480Mbps. Nhanh hơn đến 40 lần. Và USB 3.0 đã đưa kết nối này đạt tốc độ 5Gbps, nhanh hơn 400 lần so với thế hệ đầu tiên và có độ ổn định cao hơn trước. Nhờ có tốc độ cao nên USB càng trở nên hữu ích hơn. Chẳng hạn, chúng ta có thể cho chạy cả một hệ điều hành lưu trên ổ đĩa rời bên ngoài, cực kì tiện dụng và có thể bỏ vào túi mang theo để xử dụng bất cứ lúc nào.

USB có 3 đầu cắm là type-A, type-B và gần đây nhất là type-C. Cổng giao tiếp này được thiết kế để thay thế cho USB Type-A và Type-B, đang cực kì phổ biến trên các máy tính, điện

thoại, máy tính bảng, máy ảnh và rất nhiều loại thiết bị ngoại vi khác. Chúng ta đã thấy có 3 phiên bản USB khác nhau với tốc độ khác nhau, đầu cắm khác nhau, và tất nhiên là mục đích sử dụng cũng rất khác nhau. Và khi người ta muốn mở rộng việc sử dụng USB dùng cho bộ sạc điện thoại di động thì bắt đầu sinh ra rắc rối cho người tiêu dùng. Vì trong 10 năm qua, đã xuất hiện đến gần 30 bộ sạc điện khác nhau. Do đó, EU bắt đầu can thiệp vào việc tiêu chuẩn hóa USB.

Tháng 9 năm nay Ủy ban Châu Âu đang đề xuất:

A. Một cổng sạc cho các thiết bị điện tử: USB-C sẽ là cổng chung.

Điều này sẽ cho phép người tiêu dùng sạc thiết bị của họ bằng cùng một bộ sạc USB-C, bất kể thương hiệu thiết bị.

Công nghệ sạc nhanh (snel lader) sẽ giúp tránh việc các nhà sản xuất khác nhau giới hạn tốc độ sạc một cách vô cớ và sẽ giúp đảm bảo tốc độ sạc giống nhau khi sử dụng bất kỳ bộ sạc tương thích nào cho thiết bị.

B. Bỏ việc bán bộ sạc chung với việc bán thiết bị điện tử:

người tiêu dùng sẽ có thể mua một thiết bị điện tử mới mà không cần bộ sạc mới. Điều này sẽ hạn chế số lượng bộ sạc không cần thiết phải mua hoặc mua rồi mà không sử dụng. Việc giảm

sản xuất và thải bỏ các bộ sạc mới được ước tính sẽ làm giảm lượng rác thải điện tử gần mười một nghìn tấn (11.000 ton) hàng năm.

C. Cải thiện thông tin cho người tiêu dùng:

nhà sản xuất cần cung cấp thông tin liên quan về hiệu suất sạc, điều này sẽ giúp người tiêu dùng hạn chế mua bộ sạc mới và giúp họ có thể tiết kiệm 250 triệu euro mỗi năm cho việc mua bộ sạc không cần thiết.

EU phải mất hơn 10 năm để đưa ra đề xuất trên và sau khi được thông qua bộ máy lập pháp, các nhà sản xuất chỉ có hai năm để điều chỉnh các thiết bị của họ. Hầu hết mọi thiết bị Android được bán hiện nay đều có đầu cắm USB-C. Do đó, luật mới có thể làm cho cuộc sống của người tiêu dùng châu Âu dễ dàng hơn rất nhiều. Tuy nhiên, iPhone của Apple, điện thoại thông minh được bán nhiều nhất, lại có phương pháp sạc riêng. Apple cho rằng khoảng thời gian chuyển đổi được đề xuất là quá ngắn; nó sẽ khiến việc trao đổi và tái sử dụng iPhone cũ trở nên khó khăn hơn.

Nhìn chung, USB-C rất tiện dụng, vừa nhanh lại rẻ, nên một công nghệ mới như Thunderbolt mặc dù có thể nhanh hơn nhưng vẫn chưa đủ hấp dẫn về mặt chi phí để có thể đè bẹp USB. Thêm vào đó, đề xuất của EU cũng giúp USB tăng thêm tuổi thọ.

Tình Nhớ

Nhớ xưa em mặc áo dài
 Uyên uyên trong nắng trang đài vấn vương
 Đường chiều màu nắng loang vương
 Phất phơ trong gió thiên hương mây trời
 Các nàng áo trắng tuyết vờ
 Cùng nhau tha thướt một trời sắc hương
 Anh về dệt mộng yêu đương
 Nhớ cô gái nhỏ vấn vương tơ lòng
 Yêu em từ thuở trăng tròn
 Từ em mới lớn tròn tròn dễ thương

thơ Trần Hoàng Yến

Anh về sợi nhớ sợi thương
 Hẹn khi gặp lại yêu đương ngõ lời
 Ai ngờ nàng đã vu quy
 Lời tình chưa ngõ nàng vui bên chồng
 Hạ về gọi nhớ mênh mông
 Nhớ cô gái nhỏ thon lưng áo dài
 Nhớ ai nét đẹp trang đài
 Với đôi mắt ướt, mi dài, dễ thương
 Chiều về nắng ngã bên đường
 Chờ ai anh đợi, đợi chờ ai đây!

T.H.Y

Trang sức khỏe

Bác Sĩ Nguyễn Ý Đức

Trí Nhớ

Theo định nghĩa, trí nhớ là một khả năng của trí tuệ để thu thập, tích trữ và lấy ra các sự kiện mà con người đã trải qua trong quá khứ.

Có trí nhớ ngắn hạn, trí nhớ dài hạn. Ngắn hạn không tồn tại lâu và có thể chuyển sang dài hạn và lưu trữ mãi mãi

Hãy hình dung khung cảnh một buổi trưa hè, ta ngồi ở một nơi nào không phải là quê hương Hà Nội, mà nhớ lại cách đây trên dưới nửa thế kỷ, cùng bạn bè tắm sông, hái ổi trên Nghi Tàm, đạp xe vào chùa Láng, chùa Trầm. Rồi tưởng tượng như đâu đây phảng phất hương ngọc lan trên đường Quan Thánh, hay phượng vĩ đỏ ối chung quanh Hồ Tây.

Làm sao mà bất cứ lúc nào, nếu muốn, ta cũng như sống lại những gì của quá khứ? Làm sao mà não bộ, một cơ quan chỉ nặng chừng 1.5 kí lô có thể thực hiện được cái công việc đầy khó khăn đó? Ấy là chưa kể cả trăm công việc khác mà não bộ có thể đảm đương để duy trì sự sống của con người.

Riêng về trí nhớ, khoa học đã cố gắng giải đáp, nhưng sự hiểu biết mới chỉ có một phần.

Phát triển của não bộ

Khi mới sanh, não bộ nặng khoảng 50 gr, lúc trưởng thành nặng 1,5 kg.

Đó là một khối chất giống như bột mì nhão, màu xám nhạt với cả tỷ tế bào và nhiều triệu dây nối tiếp giữa các tế bào. Tín hiệu chuyển từ tế bào này sang tế bào khác ở chỗ nối tiếp và bằng hóa chất trung gian Acetylcholin.

Mỗi ngày có từ 60.000 tới 100.000 tế bào thần kinh bị hủy diệt và không được thay thế. Đây là một cuộc tàn sát lớn mà khi ta tới tuổi 65, có đến 1/10 tổng số tế bào thần kinh bị tiêu hủy.

May mắn thay là những tế bào còn lại có thể lãnh phân trách nhiệm của những tế bào xấu số. Chúng sẽ mọc ra nhiều nhánh xen kẽ vào khoảng trống để tiếp nhận tín hiệu thần kinh. Sự việc này cũng giống như trong khu rừng già, một cây chết đi thì cây kế cận vươn lên, sinh ra nhiều cành để điền khuyết.

Phần não có nhiệm vụ ghi trí nhớ nằm ở vùng vỏ não, hai bên thái dương, sau mắt.

Phần nhận và thanh lọc tín hiệu cho trí nhớ nằm sâu trong não, có hình chữ C, gọi là hải mã.

Sự liên hệ chức năng giữa hai vùng này rất cần thiết cho trí nhớ .

Ở tuổi già, khối lượng não nhỏ đi, tế bào thần kinh thay đổi hình dạng, sự truyền tín hiệu chậm lại, chất lipofuscin xuất hiện giữa tế bào, có thể gây rối loạn cho các cơ năng của não. Máu vào óc ít hơn, sự cung cấp dưỡng khí cũng giảm.

Hình chụp do X quang cho thấy các luống óc não nhỏ đi, rãnh giữa luống rộng ra. Từ tuổi 20 tới 90, não nhẹ bớt đi khoảng 5-10% và chứa nhiều chất lỏng hơn. Những thay đổi này có ảnh hưởng phần nào tới trí nhớ.

Trí nhớ được chia ra làm ba loại :

1-Trí nhớ ngắn hạn.

Đây là loại trí nhớ để phân tích những dữ kiện, sự việc cần tức thì và kéo dài trong chốc lát . Người Mỹ gọi nó là trí nhớ làm việc (working memory). Từ năm 1890, nhà tâm lý học Williams James gọi là trí nhớ căn bản (Primary memory).

Ta lấy một thí dụ: trí nhớ này giúp ta nhắm trong đầu một số điện thoại trong khi quay máy. Chẳng hạn: bà vợ hỏi chồng số điện thoại của cô Cúc, em dâu, là bao nhiêu, chồng trả lời 8959.4762. Vợ nhắm số đó và quay. Hai chị em thảo luận về quần áo, phẩn sơn cả tiếng đồng hồ. Lần sau cần số điện thoại cô Cúc, nàng lại hỏi chàng. Thật là tiện, khỏi mất công nhớ. Mà nếu muốn nhớ, nàng phải dùng đi dùng lại nhiều lần, như là để củng cố, hợp nhất dữ kiện đó vào não.

Trí nhớ này bắt đầu có vào lúc 7 tuổi, thường thường không bị suy giảm với tuổi cao. Nó kéo dài khoảng vài chục giây tới một phút.

2- Trí nhớ trung hạn.

Những dữ kiện ghi trong trí nhớ này tồn tại từ nhiều phút tới vài năm. Một tín hiệu được nhắc đi nhắc lại, được sử dụng nhiều lần sẽ được ghi đậm sâu trong vỏ não. Khi cần đến, óc sẽ được kích thích để lấy ra dữ kiện này.

Còn bé đi học, có những bài học thuộc lòng trong Luân Lý Giáo Khoa Thư mà chắc bây giờ nhiều người trong chúng ta còn nhắm mắt ôn lại được.

Xin nói rõ là, để có chất liệu trong trí nhớ, ta phải đi qua ba giai đoạn :

a-Thu thập

Lấy dữ kiện bằng học hỏi, thảo luận, suy nghĩ, và bằng sự nhận của các giác quan.

b-Tồn trữ

Một dữ kiện, muốn được tồn trữ, phải qua sự thanh lọc của bộ phận hải mã, để coi nó có gây xúc động, hấp dẫn đáng ghi nhớ hay không.

Tên người yêu chắc chắn là phải cần ghi nhớ hơn là tên anh cảnh sát công lộ vừa mới biên phạt mình vì lái xe quá tốc độ.

Dữ kiện đó hoàn toàn mới hay có liên quan tới một kỷ niệm cũ. Thí dụ ta đã có một số ý niệm về một ca sỹ với tiếng hát vượt thời gian; rồi tháng sau có tin cô ấy lấy chồng, năm sau sinh đôi, thì bộ phận hải mã sẽ xếp những tín hiệu mới này vào hình ảnh cô ca sỹ nổi danh trên để được phong phú hơn.

c- Phục hồi kỷ niệm

Giống như máy vi tính, ta có thể phục hồi, lấy ra, bất cứ lúc nào, những dữ kiện có trong trí nhớ. Nghe tiếng hát cô ca sỹ kể trên trong CD là ta có thể hình dung ra cuộc đời ái tình sự nghiệp, gia cảnh cũng như hình dáng của cô ta .

Trí nhớ này bắt đầu có vào lúc 10 tuổi.

3- Trí nhớ dài hạn.

Trí nhớ này có thể tồn tại suốt đời người. Đây là kết quả tích tụ của nhiều năm với những kỷ niệm, kinh nghiệm, kiến thức học hỏi của người tuổi cao.

-Có những trí nhớ về kiến thức tổng quát mà ta thu góp, tàng trữ một cách tự nhiên, không cần biết nó xảy ra khi nào, ở đâu. Nói đến quê hương Việt Nam là ta hình dung ra một giang sơn có hình chữ S, có sông Hồng, núi Ngự, Cửu Long Giang. Khi nhắc tới Quang Trung, ta nhớ lại sử sách kể những trận đánh quân Tàu oai hùng của Người. Trí nhớ này tích tụ ngày một xúc tích, rất tự nhiên, đầy lúc nào ta không hay.

-Còn trí nhớ về những sự kiện cá nhân trong đời sống hàng ngày được ghi nhận với thời gian và không gian. Chẳng hạn trưa hôm qua ta ăn cơm Việt Nam ở quán Sỏi Gòn hoặc sinh nhật năm ngoái, ta nhận được chiếc đồng hồ mới do vợ con mua tặng. Đó là trí nhớ quá khứ.

-Sáng nay khi đi làm, ta tự nhủ là chiều nay tan sở trước khi về nhà, sẽ ghé siêu thị mua chai rượu vang vì tối nay vợ làm món cá bông lau hấp. Đây là trí nhớ vị lai.

-Có trí nhớ hành động thường nhật như ta tự hỏi, sáng nay có để thức ăn cho chú chó không, hoặc tuần trước ta cắt cỏ ngày thứ năm hay thứ sáu.

-Trong trí nhớ hồi tưởng, ta nghĩ và nói về dữ kiện của “ những ngày xưa thân ái ”, trí nhớ tự truyện nhắc đi nhắc lại chuyện về mình trong vài năm trước.

-Trí nhớ dung nhan khi “ Xin lỗi nom ông quen quen, mình đã gặp nhau, mà không sao nhớ được tên ông ”, trí nhớ “đã thấy” (déjà vu) mình đã ở nơi đó mà không nhớ bao giờ.

-Bà nội trợ, làm bếp cần mấy củ tỏi, nhưng nhà không còn. Bà ta nhầm trong đầu là kỳ tới đi chợ thêm tỏi vào danh sách các thứ cần mua. Khi viết danh sách lại quên biên tỏi. Đi chợ, qua hàng rau quả, nhìn thấy tỏi, bà ta lượm một túi, như vậy là trí nhớ thềm kín đã gọi bà mua tỏi.

Kết luận

Làm sao mà não, nói chung, các trung tâm trí nhớ, nói riêng, có thể hoàn tất công việc phức tạp đó một cách chu đáo và khoa học như vậy? Cho tới nay, chưa có một giải đáp thỏa đáng mà chỉ có những gợi ý, phỏng đoán.

Có người đã ví não bộ như cả ngàn hệ thống điện thoại mà mỗi hệ thống có thể cung cấp nhu cầu liên lạc cho tất cả dân chúng của thành phố Nữ Ơc. Các trung tâm này liên tục nhận những tín hiệu thu lượm do ngũ quan đưa về, phân tích, xếp loại rồi tồn trữ.

Óc ghi nhận dữ kiện như một cái máy thu âm, bộ phận hải mã như là một cái nút kiểm soát. Bình thường, nút bấm này tắt, và chỉ mở để ghi khi nào dữ kiện được coi là quan trọng.

Một dữ kiện không quan trọng thường lờn vờn trong đầu một lúc rồi tan biến đi. Cho nên nếu ta có quên tên một người nào đó trong tiệc cưới cũng là chuyện bình thường, giống như là lâu lâu ta quên, không biết chìa khóa xe, chìa khóa nhà để ở đâu.

Nhưng lái xe đi làm mỗi ngày trên cùng con đường mà lạc lối; quên những hẹn quan trọng; kể đi kể lại cùng câu chuyện trong một cuộc gặp gỡ ngắn ngủi với bạn bè, thì là điều đáng ngại.

Những thắc mắc, lo âu, tự hỏi: Ta già rồi chẳng? Hay ta đang mắc chứng não suy trầm trọng?

Liệu trí nhớ có bỏ ta ra đi như những con chuột tìm đường chạy trốn khỏi con tàu sắp chìm đắm dưới biển cả mênh mông!

Cười chút chơi

ĐỪNG HỒNG XƠ MÚI GÌ

Một tổ chức từ thiện đến gặp ông luật sư giàu nhất thành phố và thuyết phục ông ta đóng góp cho quỹ của họ.

- Thu nhập của ông thuộc vào loại cao nhất thành phố. Vậy ông có thể quyên góp chút ít cho cộng đồng không ạ?

Ông luật sư hít một hơi dài và nói: Thứ nhất, tôi có người mẹ đang bệnh nặng, tiền thuốc thang tốn gấp nhiều lần thu nhập hàng năm của bà...

- Dạ... chúng tôi không biết.

- Thứ hai, tôi có người anh trai là một cựu chiến binh, bị mù và phải ngồi xe lăn.

- Xin lỗi...

- Chồng của em gái tôi đã qua đời trong một tai nạn giao thông, chẳng để lại cho nó và ba đứa con nhỏ đại đồng xu nào.

- Vâng, như vậy là ngài quá vất vả...

- Chứ sao! Đến họ mà cũng chẳng xơ múi được gì ở tôi nữa là các anh.

KÉO NHĂM

Cô gái trẻ mặc váy ngắn bó sát đứng đợi xe bus. Khi xe tới, cô gái định bước lên nhưng nhận ra chiếc váy quá chật và cô không thể nâng chân lên được.

Vì những người khác đang đợi tới lượt mình lên xe, cô gái vội vàng lùi lại và đưa tay ra sau nới lỏng chiếc khóa kéo của váy. Nhưng cô vẫn không thể bước lên xe bus. Hai lần tiếp theo, tình hình không có gì khác hơn.

Trong lúc đang vô cùng bối rối thì đột nhiên một người đàn ông đặt tay lên eo cô rồi đẩy cô gái lên xe. Người đẹp giật dữ quay lại quát vào mặt người đàn ông mất lịch sự: "Sao anh dám chạm vào tôi?"

Rất bất ngờ, anh chàng đáp: "Thưa cô, sau khi cô đưa tay ra sau và kéo khóa quần tôi tới ba lần thì tôi dám chắc rằng chúng ta đủ quen nhau rồi!"

THOÁT CHẾT

Một bác sĩ mới ra trường nói với vợ bệnh nhân:

- Bà gọi cho tôi muộn quá, rất tiếc là ông nhà đang hấp hối. Bà xem, hai bàn tay ông đã xám lại.

- Nhưng thưa bác sĩ, chồng tôi là thợ sơn, lúc nào tay ông ta cũng như vậy!

Bác sĩ trẻ thờ phào: Ra thế, may quá! Nếu ông nhà không làm nghề thợ sơn thì chắc đã chết rồi!

THƯƠNG VỢ CON QUÁ

Làng nọ có một anh tham ăn tục uống. Hễ ngồi ăn cơm, ăn cỗ với ai thì thế nào anh ta cũng gấp miếng to, miếng ngon.

Một lần nhà nọ có giỗ, mời anh ta sang ăn cỗ. Biết tính anh ta, khi làm món mọc, nhà này nhét vào một cái mọc ba bốn quả ớt muối. Khách khứa đến đông đủ, khi bưng cỗ ra, anh ta được mời ngồi mâm có cái mọc to. Vừa cầm đĩa, anh ta đã gấp ngay cái mọc ấy rồi bỏ vào miệng nhai ngấu nghiến. Nào ngờ nhai phải mấy quả ớt cay quá, nước mắt nước mũi tuôn ra. Chủ nhà hỏi:

- Sao lại thế?

- Tôi được ăn ở đây mâm cao cỗ đầy, nhưng vợ con ở nhà chưa có cái gì bỏ vào bụng, nghĩ thương quá tôi khóc, nên nước mắt nước mũi trào ra đấy.

BỆNH ĐA NGHI

Trong bữa ăn, chồng bảo vợ:

- Trên đời này, có nhiều người đến là đa nghi. Nghe ai nói bất cứ điều gì, họ cũng nghĩ ngay đến mình...

- Vợ nhíu mày: Anh nói thế là ám chỉ em đấy phải không?

CHUYỆN BẤT THƯỜNG

Trước khi đi công tác, một anh chàng bí mật nhờ bà cụ hàng xóm trông nom cô vợ trẻ.

Anh ta dặn nếu thấy chuyện gì khác thường thì báo ngay cho anh ta.

Một tuần trôi qua êm ả.

Đầu tuần sau, anh ta nhận được điện thoại của bà cụ hàng xóm:

- Người đàn ông vẫn đều đặn đến thăm vợ anh vào ban đêm, hôm qua không thấy đến.

ĐƯỢC THẾ THÌ CÒN GÌ BẰNG

Cô gái đứng trước, ông già đứng sau, cả hai đang chăm chú xem phim ngoài trời.

Một thanh niên đứng cạnh thò tay vỗ vào mông cô gái.

- Ông làm gì thế? cô gái quay sang hỏi ông già

- Tôi làm tổ trưởng tổ phụ lão: Ông già trả lời. Cô gái quay lại xem phim.

Anh thanh niên lại vỗ nhẹ cái nữa.

- Ông già rồi, thôi việc ấy đi được rồi,

- Đúng thế, tôi muốn lảm rồi mà họ vẫn chưa cho.

Cô gái lại quay lên xem phim. Anh thanh niên lại vỗ vào mông cô gái cái nữa.

- Nếu ông còn tiếp tục, tôi sẽ đi báo chính quyền.

- Thế còn gì bằng, tôi làm việc đó hoàn toàn ngoài ý muốn !

CÁO PHÓ

Trong niềm thương tiếc, chúng tôi xin thông báo đến thân bằng, quyến thuộc, bạn hữu xa gần: Chồng, cha, ông của chúng tôi ông

Huỳnh Tích Anh

sinh ngày 25 tháng 6 năm 1953 tại Việt Nam (Nhằm ngày 15 tháng 5 năm Quý Ty), pháp danh Nguyễn Phước đã từ trần lúc 20 giờ 00 ngày 06 tháng 11 năm 2021 tại Leeuwarden (Hòa Lan), (Nhằm ngày 02 tháng 10 năm Tân Sửu).

Hưởng thọ 69 tuổi

Tang lễ sẽ cử hành vào ngày thứ sáu 12 tháng 11 năm 2021, vào lúc 15.00 giờ tại Crematorium Yardenhuis van Goutum - Yndyk 1 - 9084 AV Goutum. Telefoon: 058 288 3558

Thăm viếng: Do biện pháp phòng ngừa dịch Corona, xin vui lòng điện thoại hẹn trước qua số 06 142 875 23.

- Thứ tư 10-11-2021 từ 19.00 giờ đến 20.30 giờ tại địa chỉ trên
- Thứ năm 11-11-2021 từ 14.00 giờ đến 15.00 giờ tại địa chỉ trên
- Thứ năm 11-11-2021 từ 19.00 giờ đến 20.30 giờ tại địa chỉ trên

TANG GIA ĐỒNG KÍNH BÁO

Vợ: Quách Thiều Anh

Trưởng nữ: Huỳnh Mỹ Tiên

Thứ nữ: Huỳnh Marije Tố Nga cùng chồng Joren Plugge và các con Jaimy & Zoë Plugge

(MIỄN PHÚNG ĐIỀU)

Cáo phó này thay thế thiệp tang

Phân ưu

Nhận được hung tin **ông Huỳnh Tích Anh** sinh ngày 25-06-1953 tại Việt Nam (nhằm ngày 15 tháng 5 năm Quý Ty), nguyên là thủ quỹ của Ban Chấp Hành Cộng Đồng, Biên Tập Viên VNNS, Trưởng Ban Kế Toán Ban Trị Sự Hội Phật Giáo Việt Nam/ HL, vừa tạ thế tại tư gia vì cơn bạo bệnh. Ông qua đời vào ngày 6-11-2021 (nhằm ngày 2 tháng 10 năm Tân Sửu) tại tư gia.

Hưởng thọ 69 tuổi

Chúng tôi gồm Ban Chấp Hành Cộng Đồng, Ban Biên Tập Việt Nam Nguyệt San (VNNS), Chùa Vạn Hạnh, Nhóm Cái Đình và bạn hữu, đồng hương thành kính phân ưu cùng toàn thể tang quyến.

Nguyện cầu hương linh ông Huỳnh Tích Anh được sớm vãng sanh miền cực lạc.

- Ban Chấp Hành Cộng Đồng	- Ban Biên Tập VNNS
- Gia đình Quân Cán Chánh VNCH/ HL	- Nhóm Cái Đình
- Lm. Nguyễn Đức Minh	- Ms. Huỳnh Văn Công
- gia đình Bùi Đức Hoạt	- gia đình Lê Quang Kế
- gia đình Nguyễn Đắc Trung	- gia đình Nguyễn Hồng Sơn
- gia đình Ngô Thụy Chương	- gia đình Nguyễn Quyết Thắng
- gia đình Võ Hồng Vâng	- gia đình Nguyễn Văn Tiếng
- gia đình Nguyễn Huỳnh Long	- gia đình Đinh Ngọc Hiền
- gia đình Nguyễn Hoàn Nguyên	- gia đình Trần Hữu Sơn
- gia đình Nguyễn Hữu Phước	- gia đình Trần Quốc Sủng
- gia đình chị Ngọc	- gia đình Đinh Quyết
- gia đình Võ Đức Tiến	- gia đình Trần Văn Thắng

Vliet Service

Reparatie van koelcel, vnescel, koelapparatuur, airco, sofijsmachine, ventilatie, keuken afzuiginstallatie, verwarmingsketels, geyser, boiler, friteuse, opwarming-apparatuur, magnetron, oven, vaatwasmachine, gasapparatuur, koffie-espresso, luchtbehandelingskast, zak filters, koolstof filters.

Verkoop van horeca-apparatuur.

Contact: Dhr. Vliet Nguyen

Tel. 030-2688630

Mob. 06-44464380

Việt Nam Nguyệt San,

một trong những tờ báo việt ngữ lâu đời nhất của người Việt tại Âu Châu. Người Việt tại Hòa Lan luôn hãnh diện đã cùng nhau chung góp, kẻ bỏ công, người góp của, để nuôi

dưỡng gìn giữ tờ báo này như một phương tiện liên lạc với nhau từ hơn 30 năm qua.

**Hãy đọc và cổ động báo Việt Nam Nguyệt San đến gia đình, bè bạn.
lệ phí cho một năm (8 số) là € 30.-**

Quý vị muốn đặt mua báo, xin liên lạc qua địa chỉ e-mail: info@congdonghoalan.com.

Quý đồng hương có thể chuyển tiền về trương mục của cộng đồng qua ING-bank (IBAN):

NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Danh sách độc giả đóng tiền báo tính từ 29-09-2021 đến 14-11-2021

stt	ngày trả tiền	tên độc giả	vùng	số độc giả	số tiền	ghi chú
01	09-10-2021	VN Tran	Drunen	267	€ 30.-	
02	11-10-2021	VH Vo	Leeuwarden	461	€ 30.-	
03	22-10-2021	Pham Dinh	Breda	888	€ 30.-	
04	23-10-2021	VD Tran	Hoorn	588	€ 30.-	
05	25-10-2021	QS Tran	Den Bosch	274	€ 30.-	
06	26-10-2021	QT Nguyen	Hoorn	67	€ 30.-	
07	29-10-2021	KL Pham	Pijnaker	895	€ 30.-	
08	30-10-2021	TN Tran	Hoorn	754	€ 60.-	
09	03-11-2021	Pham Van Linh	Den Hoorn	878	€ 30.-	
10	06-11-2021	Q.C. Chu	Assendelft	600	€ 30.-	
11	07-11-2021	Truong Bach Tuyet	Nijmegen	901	€ 30.-	
12	11-11-2021	Ly Trinh Luong	Venray	325	€ 30.-	
13	11-11-2021	DQ Dinh	Leiden	903	€ 30.-	

